

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Π.Μ.Σ. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

"Παραγοντική Ανάλυση (Factor Analysis) με τη χρήση αριθμοδεικτών για τις ελληνικές εισηγμένες εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου για το χρονικό διάστημα 2014 έως 2018"

ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (Α.Μ 008)

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΠΑΠΑΔΑΜΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

ΛΑΡΙΣΑ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλω να ευχαριστήσω την οικογένειά μου, για την οικονομική και ψυχολογική υποστήριξη που μου έδωσαν καθ' όλη την διάρκεια της φοίτησής μου.

Επίσης, θέλω να ευχαριστήσω ιδιαίτερος θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου, Παπαδάμου Στέφανο, για τις συμβουλές του, την στήριξή του, η οποία δινόταν απλόχερα ακόμη και αμέσως μετά την εγχείρησή του, μόλις είχα απολυθεί από τον στρατό όπου και με πίεζε ο χρόνος να ολοκληρώσω την εργασία.

Τέλος, να ευχαριστήσω ιδιαίτερος θερμά τον καθηγητή μου κο Ιατρίδη Γεώργιο, ο οποίος με στήριξε και με εμπύχωνε ψυχολογικά καθ' όλη την διάρκεια της φοίτησης μου, εργασίας αλλά και κατά το πρόσφατο διάστημα που υπηρετούσα τη στρατιωτική θητεία μου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ7

1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΚΛΑΔΩΝ.....10

1.1 Η εφαρμογή της Χρηματοοικονομική Ανάλυσης με τη χρήση αριθμοδεικτών	10
1.2 Η εφαρμογή της Παραγοντικής Ανάλυσης στη χρήση αριθμοδεικτών.....	10
1.3 Η Παραγοντική Ανάλυση ως εργαλείο στην ανάλυση με αριθμοδείκτες του Κατασκευαστικού κλάδου	12

2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ :ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....14

2.1 ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ.....	14
2.2 Παρουσίαση των υπό εξέταση εταιρειών.....	15
2.2.1 ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ	15
2.2.2 JP AVAX.....	16
2.2.3 INTRAKAT A.E.	17
2.2.4 ΑΕΓΕΚ Α.Ε.	18
2.2.5 ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ.....	19
2.2.6 ΒΙΟΤΕΡ.....	21
2.2.7 ΕΚΤΕΡ.....	21
2.2.8 ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	22
2.2.9 ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ	23
2.2.10 ΚΑΜ ΑΕ	24

3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ25

3.1 Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Δεικτών.....	25
3.1.1 Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Ρευστότητας	25
3.1.1.1 Γράφημα Γενικής Ρευστότητας	26
3.1.1.2 Γράφημα Άμεσης Ρευστότητας	27
3.1.1.3 Γράφημα Ταμειακής Ρευστότητας	27
3.1.1.4 Γράφημα Κυκλοφορούντος Ενεργητικού προς Σύνολο Ενεργητικού	28
3.1.2 Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Δραστηριότητας	28
3.1.2.1 Γράφημα Ταχύτητας Εξόφλησης Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	29
3.1.3 Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Διάθρωσης Κεφαλαίων και Βιωσιμότητας	29

3.1.3.1	Γράφημα Ιδίων Κεφαλαίων προς Σύνολο Υποχρεώσεων.....	30
3.1.3.2	Γράφημα Ιδίων Κεφαλαίων προς πάγιο Ενεργητικό	31
3.1.3.3	Γράφημα Μακροπρόθεσμου Δανεισμού προς Ίδια Κεφάλαια	32
3.1.3.4	Γράφημα Υπερχρέωσης & Επιπέδου Κεφαλαιακής Μόχλευσης	33
3.1.3.5	Γράφημα Παγίων προς Σύνολο Ενεργητικού.....	33
3.1.4	Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Απόδοσης ή Αποδοτικότητας	34
3.1.4.1	Γράφημα Μικτού Αποτελέσματος.....	34
3.1.4.1	Γράφημα Κερδών / Ζημίας Προ φόρων και τόκων.....	35
3.1.4.1	Γράφημα Καθαρού Αποτελέσματος	36
3.1.4.3	Γράφημα Αποσβέσεων προς Πάγια προ αποσβέσεων	36
3.2	Μεθοδολογία Παραγοντικής Ανάλυσης	37
3.3	Ανάλυση Εμπειρικών Αποτελεσμάτων.....	41
3.3.1	Πίνακας περιγραφικών στοιχείων των δεικτών	41
3.3.2	Πίνακας συσχετίσεων ανάμεσα στις 14 μεταβλητές που συμμετέχουν στην ανάλυση.....	41
3.3.3	Πίνακας ΚΜΟ και Bartlett's Test	43
3.3.4	Γράφημα 1. Γράφημα αναπαράστασης ιδιοτιμών (eigenvalues)	43
3.3.5	Πίνακας επεξήγησης συνολικής διακύμανσης.....	44
3.3.6	Πίνακας Rotated Component Matrix	46
3.3.7	Γράφημα 2. Γράφημα του παραγοντικού μοντέλου τριών διαστάσεων	47
3.3.8	Πίνακας: Έλεγχοι κανονικότητας (Tests of Normality)	48
3.3.9	Γράφημα 3. Μέση τιμή του παράγοντα 1 (Factor 1) ανά έτος.....	48
3.3.10	Γράφημα 4. Μέση τιμή του παράγοντα 2 (Factor 2) ανά έτος.....	49
3.3.11	Γράφημα 5. Μέση τιμή του παράγοντα 3 (Factor 3) ανά έτος.....	49
4°	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	50
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	52
	ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ.....	54

Περίληψη

Αντικείμενο μελέτης της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η εφαρμογή της Ανάλυσης Παραγόντων σε ένα δείγμα παρατηρήσεων ορισμένων χρηματοοικονομικών δεικτών των ελληνικών εισηγμένων εταιρειών του κατασκευαστικού κλάδου, για το χρονικό διάστημα 2014 έως 2018.

Η μέθοδος, η οποία θα εφαρμοστεί στα δεδομένα της έρευνάς μας, είναι η Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση, με σκοπό την εξαγωγή παραγόντων ανάμεσα στους χρηματοοικονομικούς δείκτες για να επιβεβαιώσει ή να μετασχηματίσει τις κατηγορίες αυτές, όσο και να μειώσει τον αριθμό των χρηματοοικονομικών δεικτών - μεταβλητών, σε έναν μικρότερο αριθμό, οι οποίοι όμως θα φέρουν την ίδια ή όσο μεγαλύτερο κομμάτι της αρχικής πληροφορίας μπορούν, για να μελετηθεί ο βασικός αυτός για την οικονομία και την ανάπτυξη μίας χώρας και μίας οικονομίας κλάδος.

Με αυτό τον τρόπο θα μελετηθούν 14 χρηματοοικονομικοί δείκτες για 10 ελληνικές εισηγμένες εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου για το χρονικό διάστημα 2014 έως 2018, για τους οποίους προέκυψαν 3 σημαντικοί παράγοντες.

Abstract

Object of this study, is to apply Factor Analysis in financial ratios of the greek companies of building sector, who are listed on the stock exchange, for the period 2014 until 2018.

Exploratory Factor Analysis, for this important of every economy's sector, will be applied to our research data, on purpose to analyze factors and to identify the underlying categories present amongst the financial ratios so as to confirm or modify the conventional categorization of these ratios and to reduce the number of financial ratios to a smaller number of financial ratios which can capture almost the same amount of desired information as the original larger set of ratios could do.

In this way, 14 financial ratios will be studied and analyzed, for 10 companies of building sector, who are listed on the stock exchange, for the period 2014 until 2018.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο κατασκευαστικός κλάδος είναι ένας από τους βασικούς κλάδους που επηρεάζουν την ανάπτυξη μίας εθνικής οικονομίας, καθώς επηρεάζει άμεσα το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν και έμμεσα πολλούς άλλους βιομηχανικούς κλάδους μίας οικονομίας, τόσο σε διεθνές, όσο και σε εγχώριο επίπεδο. Κύριο έργο και δραστηριοποίηση του κλάδου αποτελεί, η κατασκευή οικοδομικών έργων αλλά και έργων υποδομής. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση έργων όλων των κατηγοριών είναι σαφές, ότι συμβάλλει καταλυτικά στην ανάπτυξη της παραγωγικότητας και της απασχόλησης, αλλά και στην αιεφόρο ανάπτυξη και την ποιότητα διαβίωσης των πολιτών. Η οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας στηρίζεται, καταφανώς, στον κατασκευαστικό κλάδο, αφού η οικιστική και πολεοδομική ανάπτυξη αλλά και οι επενδύσεις σε διάφορους τομείς αφορούν ολοκληρωτικά τον κλάδο αυτό. Οι διάφοροι τομείς δραστηριοτήτων του κλάδου σχετίζονται, τόσο με τη βιομηχανία και την κατασκευή δομικών και άλλων υλικών που αποτελούν τις πρώτες ύλες στα κατασκευαστικά έργα, όσο και με την παροχή υπηρεσιών, δηλαδή τις αρχιτεκτονικές και μελετητικές δραστηριότητες αλλά και με το εμπόριο, δίνοντας του έναν από τους πρωταγωνιστικούς ρόλους στην οικονομία μίας χώρας.

Κατά τους Ocal, Erdis, Oral, Vural (2005), ο κατασκευαστικός κλάδος μπορεί να επηρεάσει με την πορεία του άλλους 200 σημαντικούς για την οικονομία κλάδους, ενώ κατά τους Singh, και Tiong (2006) η οικονομική επιβράδυνση αλλά και γενικότερα ο έντονος ανταγωνισμός στον κατασκευαστικό κλάδο τα τελευταία χρόνια οδήγησαν πολλές κατασκευαστικές εταιρείες να αποχωρήσουν από κατασκευαστικά έργα λόγω σημαντικών προβλημάτων χρηματοοικονομικών και ταμειακών ροών, σε διεθνές επίπεδο, γεγονός που οδήγησε στην συρρίκνωση του. Κατά συνέπεια, είναι λογικά αποδεκτό, πως όταν ο κατασκευαστικός κλάδος περνάει κρίση, παρατηρείται γενικά μία οικονομική στασιμότητα στην εκάστοτε οικονομία. Για τον λόγο αυτό και για την σημασία που διαδραματίζει στην πορεία της οικονομίας, οφείλουν οι κυβερνήσεις να μελετούν και να αναλύουν τα δεδομένα του και να παίρνουν σχετικά μέτρα και δράσεις για να προλαμβάνουν τις κρίσεις του κλάδου αυτού αλλά και για να τον ωθούν προς την γενικότερη βελτίωση και ανάπτυξή του.

Πρωταρχικά, αυτός ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί με την χρηματοοικονομική ανάλυση, η οποία με τη χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών έχει ως στόχο τον ακριβή προσδιορισμό της οικονομικής κατάστασης μίας επιχείρησης, καθώς και τη μέτρηση της απόδοσής της. Έτσι, μπορούν, τόσο τα στελέχη μίας επιχείρησης να εξάγουν ασφαλή βραχυχρόνια αλλά και μακροχρόνια συμπεράσματα, όσο και οι αρμόδιοι φορείς, οι οποίοι επιδιώκουν να αναλύουν τα ήδη υπάρχοντα δεδομένα, να εξάγουν ασφαλή συμπεράσματα για το παρόν αλλά και να προβλέπουν το μέλλον, επισημαίνοντας ή και διορθώνοντας λάθη που συνέβησαν στο παρελθόν με διορθωτικές κινήσεις, καθώς και με τον κατάλληλο σχεδιασμό και προγραμματισμό.

Η χρηματοοικονομική Ανάλυση των εταιρειών του κατασκευαστικού κλάδου με τη χρήση αριθμοδεικτών κατά τα έτη 2014 έως 2018, θα συνδράμει στην πιο ολοκληρωμένη αντίληψη της εικόνας του κλάδου αλλά και κάθε επιχείρησης ξεχωριστά, όπως αντίστοιχα και στον προσδιορισμό της ρευστότητας, της αποδοτικότητας και της δραστηριότητάς τους. Για την ανάλυση αυτή, χρησιμοποιήθηκαν τα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία τους, οι ισολογισμοί,

καθώς και οι καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης του χρονικού διαστήματος αυτού, οι οποίοι αντλήθηκαν από το διαδίκτυο και τις ιστοσελίδες των εταιρειών αυτών και ορισμένες από τις οποίες θα παρατεθούν στο παράρτημα Α.

Για την καλύτερη διαχείριση του μεγάλου όγκου των δεδομένων μίας τέτοιας έρευνας, δηλαδή της ανάλυσης 14 χρηματοοικονομικών δεικτών για 10 εισηγμένες εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου στην Ελλάδα για την πενταετία (2014-2018), επιλέχθηκε η μέθοδος της Ανάλυσης Παραγόντων (factor Analysis) , με άμεσο στόχο να αναγνωριστούν οι υποκείμενες κατηγορίες ανάμεσα στους χρηματοοικονομικούς δείκτες, και να μειωθεί ο αριθμός των χρηματοοικονομικών δεικτών σε έναν μικρότερο αριθμό μεταβλητών - παραγόντων, οι οποίοι όμως θα φέρουν το ίδιο ή όσο μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό της αρχικής πληροφορίας.

Αντικείμενο της παρούσας μελέτης, λοιπόν, είναι η εφαρμογή της Ανάλυσης Παραγόντων των δεδομένων που προέκυψαν, από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων με τη χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών των εισηγμένων εταιρειών του εγχώριου κατασκευαστικού κλάδου κατά το χρονικό διάστημα 2014 έως 2018.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι αφού εφαρμοστεί η μέθοδος της Παραγοντικής Ανάλυσης στα αποτελέσματα των χρηματοοικονομικών δεικτών για τις εισηγμένες εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου, να εξαχθούν παράγοντες, οι οποίοι θα φέρουν την ίδια ή όσο μεγαλύτερο κομμάτι της αρχικής πληροφορίας είναι δυνατό, ώστε να μειωθεί με αυτό τον τρόπο το κόστος της επεξεργασίας της πληροφορίας για να μελετηθεί ο βασικός κλάδος για την οικονομία και την ανάπτυξη μίας χώρας.

Στόχος της, επίσης, είναι να μελετήσει και να αναλύσει περισσότερο τα δεδομένα που προκύπτουν από την έρευνα αυτή, όπως να καλύψει υπαρκτά κενά γύρω από αυτό το θέμα καθώς προκύπτουν συμπεράσματα για την απαίτηση περαιτέρω έρευνας και ανάλυσης αλλά και να απαντήσει στα εξής ερευνητικά ερωτήματα :

- Τα ερευνητικά ερωτήματα της εργασίας είναι εάν οι παρατηρήσεις των αριθμοδεικτών αυτών που χρησιμοποιήσαμε, δηλαδή το δείγμα μας, εάν είναι κατάλληλο για την εφαρμογή της Παραγοντικής Ανάλυσης;
- Ακόμη, εάν μπορούμε να εξαγάγουμε παράγοντες από το δείγμα που εφαρμόζουμε Παραγοντική Ανάλυση;
- Ποιές μεταβλητές ενσωματώνονται σε αυτές;
- Ποιό είναι το ποσοστό της συνολικής διακύμανσης του δείγματος;

Στο 1^ο Κεφάλαιο, θα γίνει μία βιβλιογραφική επισκόπηση γύρω από την εφαρμογή της Παραγοντικής Ανάλυσης, ως εργαλείο στην απεικόνιση της πορείας κλάδων με τη χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών, καθώς και θα σχολιαστεί η ήδη υπάρχουσα βιβλιογραφία.

Στο 2^ο Κεφάλαιο, θα γίνει μία παρουσίαση του κατασκευαστικού κλάδου, τόσο σε διεθνές όσο και σε εγχώριο επίπεδο, καθώς και τα προφίλ των εισηγμένων εταιρειών του ελληνικού κατασκευαστικού κλάδου που θα αναλύσουμε.

Στο 3^ο Κεφάλαιο, θα ασχοληθούμε με την ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν ως μεταβλητές για την Παραγοντική Ανάλυση, τα αποτελέσματά τους, καθώς και με την μεθοδολογική προσέγγιση που εφαρμόστηκε και τα εμπειρικά αποτελέσματα που παρατηρήθηκαν.

Στο 4^ο Κεφάλαιο, θα ακολουθήσουν τα συμπεράσματα της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

Τέλος, θα ακολουθήσει η Βιβλιογραφία μαζί με ένα Παράρτημα, στο οποίο θα επισυναφθούν στοιχεία και πληροφορίες που χρησιμοποιήθηκαν για την συγγραφή της συγκεκριμένης εργασίας, όπως για παράδειγμα ορισμένοι Ισολογισμοί και Αποτελέσματα Χρήσης των εταιρειών, οι παρατηρήσεις των αριθμοδεικτών που χρησιμοποιήθηκαν για την Παραγοντική Ανάλυση κ.α.

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

Οι βασικοί όροι, οι οποίοι απαιτούν αποσαφήνιση και ακριβή προσδιορισμό, λόγω της ιδιαίτερης βαρύτητας που έχουν στην αποσαφήνιση του θέματος και για την ανάπτυξη της εν λόγω εργασίας είναι ο όρος της Παραγοντικής Ανάλυσης, οι Αριθμοδείκτες, καθώς και ο κατασκευαστικός κλάδος. Άλλωστε, το αντικείμενο της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η Ανάλυση Παραγόντων με την χρήση αριθμοδεικτών για τις εισηγμένες εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου της Ελλάδας για το χρονικό διάστημα 2014 έως 2018.

Αρχικά, η Παραγοντική Ανάλυση, είναι μία στατιστική μέθοδος, η οποία απαρτίζεται από έναν αριθμό στατιστικών τεχνικών, που σκοπό έχουν να απλοποιήσουν σύνθετα σύνολα δεδομένων κατά τον Rummel (1988). Στις κοινωνικές επιστήμες η Παραγοντική Ανάλυση βρίσκει εφαρμογή συνήθως στις συσχετίσεις μεταξύ των μεταβλητών.

Μία από τις πλέον διαδεδομένες και χρήσιμες μεθόδους χρηματοοικονομικής ανάλυσης αποτελεί η χρήση αριθμοδεικτών ή χρηματοοικονομικών δεικτών (ratio analysis). Με τον όρο Αριθμοδείκτη, εννοούμε την σχέση ενός στοιχείου του Ισολογισμού ή της Καταστάσεως Αποτελεσμάτων χρήσεως ως προς ένα άλλο. Οι αριθμοδείκτες μας βοηθούν στο να λάβουμε τις κατάλληλες ενδείξεις για την καλύτερη και σε μεγαλύτερο βαθμό κατανόηση της οικονομικής θέσης μίας επιχείρησης. Ωστόσο, ένας αριθμοδείκτης παρουσιάζει, μόνο τις ενδείξεις και για τον λόγο αυτό και με σκοπό την εξαγωγή ορθών και ασφαλών συμπερασμάτων είναι προτιμότερο, είτε να συνδυάζεται, είτε να συγκρίνεται και με άλλους αντιπροσωπευτικούς αριθμοδείκτες.

Με τον όρο κατασκευαστικό κλάδο, εννοούμε για την παρούσα εργασία, το σύνολο, των εισηγμένων επιχειρήσεων στο Χρηματιστήριο Αθηνών που ανήκουν και δραστηριοποιούνται στον κλάδο αυτό, για το χρονικό διάστημα που εξετάζουμε (2014-2018).

1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΚΛΑΔΩΝ

1.1 Η εφαρμογή της Χρηματοοικονομική Ανάλυσης με τη χρήση αριθμοδεικτών

Η χρηματοοικονομική ανάλυση με την χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών, έχει ως στόχο την συλλογή στοιχείων και την εξαγωγή των απαραίτητων πληροφοριών, για την άμεση και ορθή λήψη αποφάσεων που διαμορφώνουν το πώς θα κατανεμηθούν οι οικονομικοί πόροι στο άμεσο μέλλον, αλλά και την αξιολόγηση των οικονομικών δραστηριοτήτων για την περίοδο που πραγματοποιείται η ανάλυση. Η αποτελεσματικότητα μίας χρηματοοικονομικής ανάλυσης επηρεάζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τους χρηματοοικονομικούς δείκτες που χρησιμοποιούμε. Συνεπώς, για να εξαχθούν ασφαλή, ορθά και εύστοχα συμπεράσματα οφείλουν να χρησιμοποιηθούν οι κατάλληλοι αριθμοδείκτες, δηλαδή η κατάλληλη πληροφορία για την κάθε οικονομική οντότητα.

Η χρηματοοικονομική Ανάλυση, με τη χρήση αριθμοδεικτών είναι ένα χρήσιμο μέτρο που παρέχει ένα 'στιγμιότυπο' της οικονομικής θέσης μίας εταιρείας, σε οποιαδήποτε στιγμή ή παρέχει μία περιεκτική ιδέα για την οικονομική επίδοση μίας επιχείρησης ή ενός κλάδου σε μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο, κατά τους Muresan και Wolitzer (2004). Κατά τους De, Anupam, Bandyopadhyay και Chakraborty (2010), η ανάλυση με αριθμοδείκτες δεν δείχνει μόνο την εύρωστη ή αδύναμη οικονομική θέση μίας επιχείρησης, αλλά παρουσιάζει το εύρος του προβλήματος ολόκληρων κλάδων ή αναγνωρίζει και παρουσιάζει τα προβλήματα και τις ελλείψεις ολόκληρων κλάδων για περαιτέρω έρευνα και βελτίωση.

Κατά τον Aminul (2014), η χρηματοοικονομική Ανάλυση με τη χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών είναι μία δομημένη και λογική λύση για την παρουσίαση της γενικής οικονομικής εικόνας και συμπεριφοράς μίας οικονομικής οντότητας, στην μελέτη του για την μεγαλύτερη εμπορική τράπεζα του Bangladesh για την περίοδο 2008 έως το 2013, όπου με τη χρήση αριθμοδεικτών εξήγαγε αποτελέσματα αναφορικά με την ρευστότητα, το κέρδος και των ταμειακών διαθεσίμων της τράπεζας. Επίσης, κατά τους Daryanto, Mardawiyah και Nurfadilah (2018), οι οποίοι ακολούθησαν την ίδια μέθοδο, και ανέλυσαν με αριθμοδείκτες την οικονομική κατάσταση της βιομηχανίας πετρελαίου και φυσικού αερίου στο Ιράν για το χρονικό διάστημα 2011 έως 2015.

1.2 Η εφαρμογή της Παραγοντικής Ανάλυσης στη χρήση αριθμοδεικτών

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η ανάλυση με αριθμοδείκτες μπορεί να απεικονίσει, τόσο την οικονομική θέση μίας επιχείρησης, όσο και ενός ολόκληρου κλάδου. Όμως, δεν είναι ούτε πρακτικό, ούτε και εφικτό μερικές φορές, για περιπτώσεις που πρόκειται να αναλύσουμε μεγάλες ομάδες δεδομένων με μεγάλο πλήθος μεταβλητών. Για την αντιμετώπιση της διαχείρισης μεγάλου όγκου δεδομένων επιστρατεύεται η στατιστική μέθοδος της Παραγοντικής Ανάλυσης.

Η Παραγοντική Ανάλυση είναι μία στατιστική μέθοδος, η οποία απαρτίζεται από έναν αριθμό στατιστικών τεχνικών, που σκοπό έχουν να απλοποιήσουν σύνθετα σύνολα δεδομένων κατά τον Rummel (1988). Έτσι, η Παραγοντική Ανάλυση με τη χρήση της, έρχεται να καλύψει ανάγκες σε ζητήματα που αφορούν την ερμηνεία των σχέσεων μεταξύ ενός μεγάλου αριθμού μεταβλητών μέσω της ομαδοποίησης σε παράγοντες, καθώς και την μείωση του όγκου των δεδομένων χωρίς την απώλεια σημαντικής πληροφορίας, με στόχο, είτε την εύκολη μετέπειτα στατιστική επεξεργασία τους, η οποία βοηθά στην γρηγορότερη και ευκολότερη μελλοντική ανάλυσή τους και χρήση τους, με την μείωση του κόστους επεξεργασίας της πληροφορίας, είτε στην διεξαγωγή ευκολότερων και ταχύτερων συμπερασμάτων, καθώς τα αποτελέσματα είναι ομαδοποιημένα σε παράγοντες και με την μελέτη ενός εκ των μεταβλητών που ανήκει σε έναν κοινό παράγοντα, μπορούμε να προβλέψουμε την τάση και για τους άλλους. Για παράδειγμα, αν μελετήσουμε μελλοντικά μία μεταβλητή ενός παράγοντα και αυτή έχει αυξανόμενη τάση τότε και οι υπόλοιπες μεταβλητές που εντάχθηκαν σε αυτό τον παράγοντα θα έχουν την ίδια τάση. Οπότε, όπως γίνεται αποδεκτό μειώνεται το κόστος επεξεργασίας της πληροφορίας.

Κατά τους Pinches, George, Kent, Mingo και Garuthers (1973) η Παραγοντική Ανάλυση, εφαρμόστηκε ως μέθοδος στην ανάλυση με αριθμοδείκτες για πρώτη φορά, στην οποία μελέτη οι αριθμοδείκτες λειτούργησαν ως μεταβλητές και οι επιχειρήσεις ως οι περιπτώσεις μελέτης.

Κατά τους De, Anuram, Bandyopadhyay και Chakraborty (2010), οι οποίοι σε μία εμπειρική μελέτη για το σύνολο του κλάδου της Τσιμεντοβιομηχανίας στο Ιράν, σε ένα σύνολο 224 εταιρειών, ανέλυσαν 44 αριθμοδείκτες για ένα χρονικό διάστημα 10 ετών, με σκοπό να κατανοήσουν την επίδοση της δραστηριοποίησης αλλά και την οικονομική θέση των επιχειρήσεων αυτών, ανέλυσαν τα δεδομένα σε συστάδες (cluster analysis), παρατηρώντας οκτώ σημαντικούς παράγοντες. Η ανάλυση σε συστάδες, είναι η διαδικασία εκείνη, κατά την οποία ένα σύνολο από αντικείμενα διαχωρίζεται σε ένα σύνολο από λογικές ομάδες. Η καταχώρηση αντικειμένων σε ίδια ομάδα μεταφράζεται ως ομοιότητα των αντικειμένων αυτών. Επίσης, να αναφέρουμε εδώ ότι κατά τον έλεγχο σφαιρικότητας Bartlett και το μέτρο καταλληλότητας Kaiser - Meyer - Olkin (KMO), τα αποτελέσματα ήταν 0,747, οπότε το σύνολο των δεδομένων ήταν πολύ θετικό για να υποβληθεί σε παραγοντική ανάλυση.

Το μέτρο Kaiser - Meyer - Olkin (KMO), είναι ένα μέτρο για να συγκριθεί το σχετικό μέγεθος των συντελεστών συσχέτισης και αφορά το σύνολο των δεδομένων. Αν η τιμή KMO, είναι υψηλή, τότε τα υπό εξέταση δεδομένα μας είναι κατάλληλα για παραγοντική Ανάλυση κατά τους Ocal, Erdis, Oral, Vural (2005).

Επίσης, κατά τον Johnson (1978), ο οποίος σε μία εμπειρική μελέτη για βιομηχανικές εταιρείες μελέτησε και ανέλυσε την σημασία της επιλογής συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών δεικτών και στο σύνολο 61 χρηματοοικονομικών δεικτών ανέλυσε 9 σημαντικούς παράγοντες με τιμές του KMO να είναι 0,70. Στην ανάλυση των 9 αυτών παραγόντων, μεταφερθήκανε οι 54 χρηματοοικονομικοί δείκτες από τους 61, οι οποίοι ήταν οι μεταβλητές του δείγματος, καθώς οι υπόλοιπες μεταβλητές, ήταν ανεπαρκείς για να ενταχθούν σε κάποιον παράγοντα.

Ακόμη, κατά τους Hornungona και Milichovsky (2016), οι οποίοι ανέλυσαν δεδομένα για 1985 γεωργικές εταιρείες για το 2014 στην Τσεχία και τα δεδομένα τους είχαν υψηλή τιμή συσχέτισης και πιο συγκεκριμένα τιμή KMO 0.737. Για την ανάλυση τους αυτή,

χρησιμοποίησαν 13 χρηματοοικονομικούς δείκτες και κατέληξαν σε 4 σημαντικούς παράγοντες.

Με την ίδια μεθοδολογική προσέγγιση, οι Hamdi, και Charbaji (1994), παρατήρησαν πέντε σημαντικούς παράγοντες, ενώ αναλύσανε 42 αριθμοδείκτες για τις αεροπορικές εταιρείες των διεθνών εμπορικών πτήσεων.

Κατά τον Chong, Mohammad και Ben Chin- Fook (2013), οι οποίοι μελέτησαν την εφαρμογή της Παραγοντικής Ανάλυσης σε 40 εταιρείες της Μαλαισίας αναλύοντας 28 αριθμοδείκτες, για το χρονικό διάστημα 2006-2010. Στην μελέτη αυτή, παρατήρησαν επτά (7) σημαντικούς παράγοντες. Κατά το μέτρο καταλληλότητας των δεδομένων σε τεστ καταλληλότητας ΚΜΟ το αποτέλεσμα ήταν 0,63, το οποίο είναι αποδεκτό, καθώς όπως αναφέρουν τιμή πάνω του 0,5 στο τεστ ΚΜΟ καταλληλότητας των δεδομένων είναι επαρκής, για να εφαρμοστεί παραγοντική ανάλυση στα δεδομένα.

Κατά τον Erdogan (2013), ο οποίος παρατήρησε 7 σημαντικούς παράγοντες των αριθμοδεικτών που ανέλυσε για 500 εταιρείες της Τουρκίας για το 2010, με τεστ καταλληλότητας ΚΜΟ, λίγο πάνω από το 0,5 όπου το δείγμα είναι οριακά κατάλληλο για περαιτέρω στατιστική επεξεργασία.

1.3 Η Παραγοντική Ανάλυση ως εργαλείο στην ανάλυση με αριθμοδείκτες του Κατασκευαστικού κλάδου

Κατά τους Ocal, Erdis, Oral, Vural (2005), οι οποίοι παρατήρησαν 50 αριθμοδείκτες για τον κατασκευαστικό κλάδο της Τουρκίας για ένα χρονικό διάστημα 5 ετών. Οι ίδιοι, αφού παρατηρούν την σημασία του κατασκευαστικού κλάδου για την ανάπτυξη μίας οικονομίας, καθώς και την επιρροή του σε άλλους περίπου 200 κλάδους της οικονομίας, παρατηρούν 50 αριθμοδείκτες για 28 εταιρείες και εξάγουν 5 σημαντικούς παράγοντες. Κατά το τεστ σφαιρικότητας Bartlett και το τεστ καταλληλότητας ΚΜΟ το αποτέλεσμα των δεδομένων τους είναι $0,675 > 0,5$, οπότε το δείγμα τους ήταν κατάλληλο για περαιτέρω στατιστική Ανάλυση.

Επιπρόσθετα, αναφέρουν όλη την μεθοδολογική προσέγγιση, καθώς και τις παραμέτρους που λαμβάνονται υπόψη για την Παραγοντική Ανάλυση. Επίσης, κατά τους Ocal, Erdis, Oral, Vural (2005), το δείγμα πρέπει να είναι μεγαλύτερο του 300 για να είναι αποτελεσματική η Παραγοντική Ανάλυση, ενώ οι παράμετροι που έλαβαν υπόψη για την Παραγοντική ανάλυση είναι οι εξής :

- ❖ **Αρχική λύση**, στην οποία όλες οι μεταβλητές που έχουν επιλεχθεί εισάγονται σε έναν Πίνακα Συσχετίσεων. Τιμές υψηλής συσχέτισης μεταξύ τους, δείχνουν ότι στις μεταβλητές αυτές μπορεί να υπάρξει κοινός παράγοντας, ενώ αντίστοιχα τιμές χαμηλής συσχέτισης δείχνουν πως δεν μπορεί να υπάρξει. Στη συνέχεια, εφαρμόστηκε ο σφαιρικός έλεγχος Bartlett, καθώς και το τεστ καταλληλότητας ΚΜΟ, για να παρατηρήσουν, εάν οι μεταβλητές μπορούσαν να αναλυθούν παραγοντικά. Το τεστ

καταλληλότητας KMO (Kaiser - Meyer - Olkin), οφείλει να είναι μεγαλύτερο του 0,5 για να μπορούμε να εφαρμόσουμε Παραγοντική Ανάλυση στις μεταβλητές μας.

- ❖ **Εξάγοντας τους σημαντικούς παράγοντες (factors)**, με τις τιμές ιδιοτίμων και το κριτήριο Keiser, δηλαδή κρατάμε τους παράγοντες εκείνους, οι οποίοι έχουν ιδιοτιμή μεγαλύτερη ή ίση με 1. Ο κανόνας αυτός, θεωρείται ο πιο συνηθισμένος κανόνας εξαγωγής παραγόντων.

- ❖ **Περιστρέφοντας τους παράγοντες (factors)**, με την περιστροφή των παραγόντων απλοποιείται η ερμηνεία τους. Με την περιστροφή, δεν αλλάζουν κάποια από τα χαρακτηριστικά του μοντέλου, όπως η καλή προσαρμοστικότητα και το ποσοστό διακύμανσης που ερμηνεύει το μοντέλο παρά μόνο οι τιμές των επιβαρύνσεων. Μερικές φορές, μία ή και περισσότερες μεταβλητές μπορεί να ταιριάζουν σε έναν ή και περισσότερους παράγοντες, για τον λόγο αυτό περιστρέφονται οι παράγοντες για να μπορεί να αναγνωρισθεί σε μεγαλύτερο βαθμό η σχέση μεταξύ των μεταβλητών και των παραγόντων. Πολλοί μέθοδοι, μπορούν να εφαρμοστούν για την περιστροφή των παραγόντων. Η πιο συνηθισμένη είναι η μέθοδος Varimax. Η μέθοδος αυτή, ελαχιστοποιεί τον αριθμό των μεταβλητών που έχουν μεγάλες επιβαρύνσεις για κάθε παράγοντα.

- ❖ **Ονομάζοντας τους παράγοντες (factors)**, με την εξαγωγή των αποτελεσμάτων και αναλύοντας ξεχωριστά κάθε μεταβλητή στον βαθμό που ταιριάζει σε κάθε παράγοντα, υπολογίζεται ο βαθμός συσχέτισης της με τον παράγοντα. Όσο μεγαλύτερος είναι, τόσο πιο σημαντική είναι η συγκεκριμένη μεταβλητή για την ερμηνεία του παράγοντα. Τέλος, δίνουμε κατάλληλη ονομασία σε κάθε παράγοντα, ανάλογα με τις μεταβλητές τις οποίες περιέχει.

Μελετώντας τη σχετική βιβλιογραφία, η οποία ασχολείται με το θέμα της Παραγοντικής Ανάλυσης σε χρηματοοικονομικούς δείκτες σε διάφορους κλάδους, με σκοπό την εξαγωγή σημαντικών παραγόντων, την περαιτέρω στατιστική επεξεργασία που θα οδηγήσει στην ευκολότερη εξαγωγή συμπερασμάτων, μπορούμε να εντοπίσουμε τα κενά πάνω στο γνωστικό αντικείμενο των εισηγμένων εταιρειών του Ελληνικού Κατασκευαστικού κλάδου και για το λόγο αυτό η ενασχόλησή μας, με το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, καθιστά την έρευνα πρωτότυπη και βοηθά στην βαθύτερη γνώση και στην ανάλυση ενός γνωστικού αντικειμένου, σαν την ανάλυση του εγχώριου κατασκευαστικού κλάδου. Επιπρόσθετα, είναι σημαντικό, να επισημάνουμε σε αυτό το σημείο, πως ο κατασκευαστικός κλάδος αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την πορεία κάθε οικονομίας.

2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ :ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

2.1 ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ

Ο κλάδος των κατασκευών αποτελεί έναν από τους βασικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Κύριο έργο και δραστηριοποίηση του κλάδου αποτελεί η κατασκευή οικοδομικών έργων αλλά και έργων υποδομής. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση έργων όλων των κατηγοριών είναι σαφές, ότι συμβάλλει καταλυτικά στην ανάπτυξη της παραγωγικότητας και της απασχόλησης αλλά και στην αιεφόρο ανάπτυξη και την ποιότητα διαβίωσης των πολιτών. Η οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας στηρίζεται, καταφανώς, στον κατασκευαστικό κλάδο αφού η οικιστική και πολεοδομική ανάπτυξη αλλά και οι επενδύσεις σε διάφορους τομείς αφορούν ολοκληρωτικά τον κλάδο αυτό. Οι διάφοροι τομείς δραστηριοτήτων του κλάδου σχετίζονται τόσο με τη βιομηχανία και την κατασκευή δομικών και άλλων υλικών που αποτελούν τις πρώτες ύλες στα κατασκευαστικά έργα όσο και με την παροχή υπηρεσιών , δηλαδή τις αρχιτεκτονικές και μελετητικές δραστηριότητες αλλά και με το εμπόριο, δίνοντας του έναν από τους πρωταγωνιστικούς ρόλους στην οικονομία της χώρας, όπως αναφέρθηκε και στην Εισαγωγή. Κατά τα τελευταία χρόνια και πιο συγκεκριμένα κατά το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα 2014 έως 2018 η ύφεση πλήττει τόσο την παγκόσμια οικονομία όσο και την ελληνική, γεγονός που δεν έχει αφήσει ανεπηρέαστο και τον κλάδο των κατασκευών, τόσο σε διεθνές επίπεδο, όσο και σε εγχώριο.

Σε εγχώριο επίπεδο, η γενικότερη ύφεση που πλήττει την ελληνική οικονομία, ειδικά στις αρχές του χρονικού διαστήματος που ασχολείται η παρούσα εργασία, αλλά και η γενικότερη μείωση της κατασκευαστικής δραστηριότητας, προκλήθηκε από μία σειρά αιτιών που θα αναφερθούν παρακάτω. Στις κύριες αιτίες εντάσσονται η δραστική μείωση των τραπεζικών δανεισμών, οι σημαντικές και μεγάλες καθυστερήσεις στην αποπληρωμή υποχρεώσεων του δημοσίου προς τις κατασκευαστικές εταιρείες, η μείωση του κατά κεφαλήν εισοδήματος, η έλλειψη κρατικού σχεδιασμού ανάπτυξης και η δυσκολία διεκδίκησης μεγάλων κατασκευαστικών έργων από ελληνικές εταιρείες στην διεθνή αγορά, λόγω του υψηλού κόστους χρηματοδότησης και του μεγάλου κόστους εγγυητικών επιστολών συμμετοχής και καλής εκτέλεσης. Όλα τα παραπάνω, είναι ορισμένοι λόγοι που συντελούν στη συρρίκνωση του κλάδου, τόσο της δραστηριότητας όσο και των ίδιων των εταιρειών σε εγχώριο επίπεδο.

Σε διεθνές επίπεδο, και ειδικότερα κατά το 2017, για τις 100 μεγαλύτερες εισηγμένες κατασκευαστικές εταιρείες στον κόσμο, παρατηρείται αύξηση των εσόδων τους κατά 6%, δηλαδή από 1,03 τρισ. ευρώ το 2016, ανήλθε σε 1,1 τρισ. ευρώ, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση (Global Powers of construction). Ανά τον κόσμο και βάση τον γεωγραφικό διαχωρισμό, οι μεγαλύτερες κατασκευαστικές εταιρείες βρίσκονται στην Κίνα σε ποσοστό 40% των συνολικών εσόδων του κλάδου και ακολουθούν η Ευρώπη με 27%, η Ιαπωνία με 14%, οι ΗΠΑ με 8% και η Νότιος Κορέα με 6%. Μάλιστα είναι σημαντικό να αναφερθεί εδώ, πως σε αυτή την κατάταξη των 100 μεγαλύτερων στα έσοδα εισηγμένων εταιρειών του κατασκευαστικού κλάδου συγκαταλέγονται και 3 εγχώριες εταιρείες, καθώς στην 81 θέση βρίσκεται ο Ελλάκτωρ, στην 91 θέση η ΓΕΚ -ΤΕΡΝΑ, και στην 98η θέση ο JP- ΑΒΑΞ. Η ένταξη των ελληνικών εταιρειών αυτών στην κατάταξη των 100 εισηγμένων κατασκευαστικών

εταιρειών στην αύξηση των εσόδων κατά το 2017, δείχνει το μέγεθος των εταιρειών που υπάρχει στην ελληνική οικονομία, όπου και θα πρέπει να στηριχθεί με κατάλληλες πολιτικές και σχεδιασμό, με κρατικές ενισχύσεις και με δανειακή υποστήριξη για να βοηθήσουμε έτσι, τόσο τις εταιρείες αυτές να διαδραματίσουν ακόμη σημαντικότερο ρόλο στο παγκόσμιο οικονομικό και κατασκευαστικό στερέωμα με την αύξηση των οικονομικών τους μεγεθών και με την ανάληψη νέων μεγάλων κατασκευαστικών έργων, τόσο σε εγχώριο, όσο και σε διεθνές επίπεδο, και αυτές με τη σειρά τους να συνδράμουν σημαντικά στην αύξηση των εσόδων για την ελληνική οικονομία, στην μείωση της απασχόλησης αλλά και στις ελληνικές αξιόπιστες και ποιοτικές κατασκευές.

Στην κατάταξη αυτή, της ετήσιας έκθεσης (GPOC), οι κινέζικες εταιρείες κυριαρχούν, λόγω του μεγέθους της κατασκευαστικής αγοράς της Κίνας, ενώ οι Ευρωπαϊκές κατασκευαστικές εμφανίζονται ως ισχυρότερες, καθώς 6 εταιρείες από τις πρώτες 10 της κατάταξης είναι από την Ευρώπη. Επιπρόσθετα, σημειώνεται πως ο υψηλός ανταγωνισμός που παρατηρείται στον κλάδο, διατήρησε σε χαμηλά επίπεδα τα περιθώρια καθαρής κερδοφορίας, σε αντίθεση με τους δείκτες δανεισμού, οι οποίοι συνέχισαν να μειώνονται ενώ ταυτόχρονα η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων παρουσίασε αύξηση.

2.2 Παρουσίαση των υπό εξέταση εταιρειών

Η παρούσα διπλωματική εργασία, ασχολείται με τις εισηγμένες εταιρείες του ελληνικού κατασκευαστικού κλάδου, για την πενταετία 2014 έως 2018. Παρακάτω, παρουσιάζεται το εταιρικό προφίλ κάθε μίας από αυτές. Οι πληροφορίες αντλήθηκαν τόσο από τους ιστότοπους των εταιρειών, όσο και από τις οικονομικές καταστάσεις τους. Επίσης, να σημειωθεί εδώ, πως για την καλύτερη παρουσίαση του προφίλ των εταιρειών, έγινε παρουσίαση και των ομίλων που εντάσσονται οι εταιρείες αυτές, ενώ για την χρηματοοικονομική ανάλυση τους χρησιμοποιήθηκαν τα οικονομικά στοιχεία μόνο των εταιρειών.

2.2.1 ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ

Ο όμιλος «ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.», αποτελεί μία από τις κύριες και ιστορικότερες εταιρείες στον κλάδο των υποδομών και των κατασκευών. Με τη σημερινή του μορφή προέκυψε από την συγχώνευση τριών μεγάλων εταιρειών, της «ΤΕΒ ΑΕ» που ιδρύθηκε το 1949, της «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΕ» που ιδρύθηκε το 1955, και της «ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ» που δημιουργήθηκε το 1977. Η διαδικασία της συγχώνευσης, ξεκίνησε το 1999 και ολοκληρώθηκε το 2002. Από τότε και έπειτα ο όμιλος αναπτύσσεται και επεκτείνεται διαρκώς κατέχοντας αξιοσημείωτη θέση στην διεθνή κατασκευαστική σκηνή, όπως και ενεργό παρουσία σε πέντε ηπείρους, με δραστηριοποίηση σε 30 χώρες σε όλο τον κόσμο. Ο όμιλος «ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ» κατατάσσεται στην 97^η θέση μεταξύ των 100 μεγαλύτερων κατασκευαστικών ομίλων παγκοσμίως (Global Powers of Construction 2019, Deloitte), καθώς και στην 81^η θέση της ίδιας κατάταξης για το 2017.

Η αναγνώριση και η ισχυροποίηση της εταιρείας ήρθε στις αρχές του 2000, καθώς η ανταπόκριση της στους ρυθμούς της ταχύρρυθμης ανάπτυξης του κατασκευαστικού κλάδου στην Ελλάδα, στα τέλη της δεκαετίας του 1990 αλλά και η κάλυψη των τεχνικών και των

οικονομικών υψηλών απαιτήσεων είχε ως αποτέλεσμα την απορρόφηση επιπλέον κατασκευαστικών εταιρειών, είτε μέσω συγχωνεύσεων είτε μέσω εξαγορών, όπως η «ΤΟΜΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», η «ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ» και η «ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ» και την περαιτέρω εξέλιξη της. Εκτός από την αμιγή δραστηριοποίηση στον κατασκευαστικό κλάδο, ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 και μετά, οι δραστηριότητες της επεκτάθηκαν σε τομείς όπως η ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων, οι παραχωρήσεις, η διαχείριση απορριμμάτων και τα αιολικά πάρκα θέτοντας τις βάσεις για ανοίγματα στους τομείς του περιβάλλοντος και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Οι επιμέρους εταιρείες που εντάσσονται στον όμιλο και ασχολούνται πιο συγκεκριμένα με τις δραστηριότητες αυτές είναι η «ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ», η «ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ», η «REDS ΑΕ» και η «ΕΛ.ΤΕΧ.ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ». Την ίδια χρονική περίοδο, το άνοιγμα αυτό σηματοδοτείται και από το άνοιγμα εκτός των ελληνικών συνόρων με την ίδρυση θυγατρικών εταιρειών και υποκαταστημάτων σε χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης αλλά και της Μέσης Ανατολής.

Ο συνδυασμός των 70 ετών εμπειρίας με τις πλέον σύγχρονες τεχνολογίες αλλά και τις πλέον σύγχρονες αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης, ωθεί τον όμιλο σε διαρκή αναζήτηση και εξέλιξη, δίνοντας προτεραιότητα στη βελτίωση των λειτουργιών και των υπηρεσιών που προσφέρει.

Σημαντικά έργα που αξίζει να αναφερθούν είναι:

Οικοδομικά: το Ολυμπιακό Χωριό, το Νέο Μουσείο Ακρόπολης, το ΟΑΚΑ, το κεντρικό Γραφείο ΤΣΜΕΔΕ, η ανακαίνιση του Ξενοδοχειακού Συγκροτήματος του «Αστέρα Βουλιαγμένης» (Four Seasons Astir Palace)

Οδοποιίας/ Υποδομής: η γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου, η Αττική Οδός, τμήματα σιδηροδρομικών γραμμών, τμήματα των κύριων δρόμων (εθνικών οδών) της Ελλάδας

Διαχείρισης απορριμμάτων: τους βιολογικούς καθαρισμούς Ψυττάλειας και Θεσσαλονίκης, κατασκευές Χ.Υ.Τ.Α.

2.2.2 JP AVAX

Η εταιρεία ΑΒΑΞ αποτελεί μητρική εταιρεία του ομίλου J&P ΑΒΑΞ, ένας από τους πιο ισχυρούς κατασκευαστικούς ομίλους στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Κύρια πεδία δραστηριότητας για τον Όμιλο, εκτός από τον τομέα των κατασκευών, αποτελούν ο τομέας των παραχωρήσεων, της ενέργειας και του real estate. Η δραστηριοποίηση σε έργα πολιτικού μηχανικού, έργα κτιριακά, λιμενικά, οδοποιίας, υδραυλικά, βιομηχανικά, ηλεκτρομηχανολογικά και έργα περιβάλλοντος της προσδίδουν την απαραίτητη εμπειρία, ώστε να αποτελεί έναν αξιόλογο ανταγωνιστή και να κατέχει δικαίως τη θέση 98 ανάμεσα στις 100 κατασκευαστικές εταιρείες στην παγκόσμια κλίμακα (Global Powers of Construction 2017, Deloitte).

Εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών από το 1994 και πλαισιωμένη από ένα δίκτυο κατασκευαστικών εταιρειών, όπως η ΕΤΕΘ ΑΕ, η AVAX Development, η AVAX International, AVAX Παραχωρήσεις, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΥΚΛΑΔΩΝ, VOLTERRA ΑΕ κ.α., είναι σε θέση να αναλάβει έργα μεγάλης κλίμακας καθώς και να συμμετέχει αυτόνομα στη διεκδίκηση δημόσιων καθώς και ιδιωτικών έργων μικρής, μεσαίας και μεγάλης κλίμακας.

Σαφές προβάδισμα, της δίνει η κατοχή του ανώτατου εργοληπτικού πτυχίου (7^{ης} τάξης) δημοσίων έργων αλλά και το ενιαίο κατασκευαστικό σχήμα που την περιβάλλει καθώς υπάρχει η έμπρακτη δυνατότητα υποστήριξης και κοινοπρακτικής δράσης με την απαιτούμενη τεχνογνωσία και εξειδίκευση. Για παράδειγμα, η εταιρεία ΕΤΕΘ ΑΕ, που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη, και η οποία ελέγχεται 100% από τη μητρική εταιρεία αναλαμβάνει έργα μεσαίου μεγέθους καθώς διαθέτει πτυχίο 6^{ης} τάξης. Η εταιρεία αυτή, στηρίζει απόλυτα τον στρατηγικό στόχο για περαιτέρω εξέλιξη και διείσδυση στη βόρεια περιφέρεια της χώρας αλλά και στα Βαλκάνια.

Η μέχρι τώρα διεθνής του παρουσία περιλαμβάνει δραστηριοποίηση σε χώρες της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής και συνολικά πάνω από 2.750 έργα. Όραμα της εταιρείας αποτελεί η ανάπτυξη έργων υψηλών προδιαγραφών με σκοπό την οικονομική ανάκαμψη.

Ο μακρύς κατάλογος των κατασκευαστικών έργων της εταιρείας χωρίζεται σε έργα υποδομής, έργα οικοδομικά και ενεργειακά/βιομηχανικά στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Όσον αφορά τα έργα υποδομής που έχει πραγματοποιήσει, αξίζει να αναφέρουμε τα σιδηροδρομικά έργα, τα οδικά και τις γέφυρες, όπως τμήματα του Μετρό Αθήνας, την Αττική οδό, τμήματα της Εγνατίας οδού, τμήματα της Π.Α.Θ.Ε. καθώς και συμμετοχή στην κατασκευή της γέφυρας Ρίου – Αντιρρίου κ.α. Ποικιλία έργων και στον βιομηχανικό/ενεργειακό τομέα με έργα Φυσικού αερίου και κατασκευή σταθμών ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά η εξειδίκευση της εταιρείας αφορά κατά κύριο λόγο τα οικοδομικά έργα και εκτός των έργων μικρής κλίμακας, εξειδικεύεται επίσης σε κατασκευές αεροδρομίων, εκπαιδευτηρίων, αθλητικών κέντρων, νοσοκομεία, ξενοδοχεία, τράπεζες και χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων. Ενδεικτικά, να αναφέρουμε τη συμμετοχή στις κατασκευές των νοσοκομείων Καλαμάτας, Ρόδου, Ξάνθης, Μυτιλήνης, του Ιπποκράτειου νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, το κλειστό γυμναστήριο του ΠΑΟΚ, πληθώρα ξενοδοχειακών μονάδων, τα κτίρια του πανεπιστημίου Αιγαίου στην Μυτιλήνη, το Πλανητάριο, την Γεννάδιο βιβλιοθήκη κ.α.

2.2.3 INTRAKAT A.E.

Η Intrakat αποτελεί έναν από τους κορυφαίους παράγοντες του κατασκευαστικού κλάδου στην Ελλάδα και το εξωτερικό και βασικό μέλος του ομίλου Intracom Holdings. Η κύρια δραστηριότητα της αναπτύσσεται στους τομείς των έργων υποδομής, των κτιριακών και βιομηχανικών εγκαταστάσεων, των μεταλλικών κατασκευών, των τηλεπικοινωνιών, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως και έργων διαχείρισης και αξιοποίησης ακινήτων. Με σημαντική παρουσία σε χώρες των Βαλκανίων, όπως η Αλβανία, η Ρουμανία, η ΠΓΔΜ, η Κύπρος και η Πολωνία, η Intrakat αναλαμβάνει σύνθετα κατασκευαστικά έργα μεγάλης κλίμακας υποστηριζόμενη από ένα δίκτυο εξειδικευμένων θυγατρικών εταιρειών που της παρέχει την απαιτούμενη τεχνογνωσία σε όλα τα στάδια της κατασκευής.

Ένα συνοπτικό βιογραφικό της εταιρείας ξεκινάει με την ίδρυση της το 1987 όπου κυρίως δραστηριοποιείται στις τηλεπικοινωνιακές υποδομές, ενώ σταδιακά αναπτύσσεται και το 1995 κατέχει πλέον μια εξέχουσα θέση στον κατασκευαστικό κλάδο. Το 2001 εισάγεται στο Χρηματιστήριο Αθηνών και το 2005 απορροφά την Intramet. Σημαντική εξέλιξη σημειώνεται

το 2009 όπου λαμβάνει εργοληπτικό πτυχίο 7^{ης} τάξης και επεκτείνει τις δραστηριότητες της στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Το 2012 πια θεωρείται αξιόλογος ανταγωνιστής στην εγχώρια αγορά και όχι μόνο, αφού κατατάσσεται μέσα στις πέντε κορυφαίες κατασκευαστικές εταιρείες στην Ελλάδα. Η ύφεση των τελευταίων ετών στον κατασκευαστικό τομέα ωθεί την εταιρεία σε περαιτέρω επέκταση, αυτή τη φορά στους τομείς του Real Estate, της ενέργειας και σε έργα ΣΔΙΤ, ενώ μόλις το 2017 υπογράφει σύμβαση με τη Fraport Greece για την κατασκευή 14 περιφερειακών αεροδρομίων. Ιδιαίτερα σημαντική χρονιά σηματοδοτείται το 2018, καθώς η εταιρεία αναδιαρθρώνεται σημαντική με την ανταλλαγή assets με την Intracom Holdings, αναπτύσσει νέα στρατηγική και επικεντρώνεται σε έργα υποδομών και περιβαλλοντικά όπως και σε έργα ΣΔΙΤ και στις παραχωρήσεις.

Ο ισχυρός ανταγωνισμός του κλάδου, σε συνδυασμό με την περιορισμένη αγορά, έχει ωθήσει την εταιρεία στην υιοθέτηση μιας δυναμικής αναπτυξιακής στρατηγικής με άξονα το σύγχρονο «επιχειρείν» εστιάζοντας σε έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ καθώς και σε συμπράξεις του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα με σαφή στόχο την διεύρυνση σε μεγαλύτερες αγορές και την αξιοποίηση ευκαιριών σε διεθνές επίπεδο. Οι στόχοι της εταιρείας υλοποιούνται βασιζόμενοι στις σύγχρονες οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνθήκες με επίκεντρο τη συνεχή βελτίωση της τεχνογνωσίας και εξειδίκευσης των υπηρεσιών που προσφέρει, με την αντίστοιχη εξέλιξη των εργαζομένων της όπως και την μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και τη σωστή διαχείριση της ενέργειας με σκοπό την εξοικονόμηση της. Παρακάτω θα αναφέρουμε κάποια αντιπροσωπευτικά έργα τα εταιρείας, έργα κυρίως οικοδομικά και υποδομών:

Έργα υποδομής: ειδικεύεται σε έργα οδοποιίας, σιδηροδρομικά, λιμενικά, υδραυλικά και αεροδρόμια. Η περιφερειακή οδός Θεσσαλονίκης, τμήματα επαρχιακών οδών σε Χαλκιδική, Αττική, Θεσσαλία και Πελοπόννησο, έργα φραγμάτων και δικτύων απορροής ομβρίων υδάτων στον δήμο Παιανίας, αποχετευτικά έργα στο Ν. Καρδίτσας, στη Λέσβο και στο Άργος καθώς και η ανάπλαση του παραλιακού μετώπου στον Αυλώνα της Αλβανίας είναι ενδεικτικά μερικά.

Οικοδομικά έργα: σημαντικές συνεργασίες σε έργα δημόσιου και ιδιωτικού ενδιαφέροντος για κτίρια γραφείων και επαγγελματικών υποδομών, εμπορικά κέντρα, πολιτιστικά κέντρα και εκπαιδευτήρια, νοσοκομεία και αθλητικές εγκαταστάσεις. Το κτίριο γραφείων του ομίλου Αγγελικούση, καταστήματα των αλυσίδων σούπερ-μάρκετ LIDL και AB Βασιλόπουλος, το εμπορικό κέντρο Λάρισας, το κτίριο βιβλιοθήκης της Ανώτατης σχολής Καλών Τεχνών, το Τέμενος στην περιοχή Βοτανικού, η Γυναικολογική κλινική ΡΕΑ, τα Γενικά Νοσοκομεία Κέρκυρας και Κατερίνης, το Πανθεσσαλικό στάδιο Ν. Ιωνίας Βόλου και το Ολυμπιακό κέντρο Κολύμβησης στο ΟΑΚΑ αποτελούν μερικά δείγματα.

2.2.4 ΑΕΓΕΚ Α.Ε.

Ο όμιλος «ΑΕΓΕΚ Α.Ε.», διατηρεί εδώ και 70 περίπου χρόνια ηγετική θέση στον κατασκευαστικό κλάδο. Από την ίδρυση του, το 1949 μέχρι και σήμερα, δραστηριοποιείται στους τομείς των κατασκευών και υποδομών με επιτυχία, ενώ από το 2009 κι έπειτα έχει στραφεί και στους τομείς των παραχωρήσεων, της ανάπτυξης ακινήτων και της παροχής

συμβουλευτικών υπηρεσιών διαχείρισης έργων. Η εταιρεία οδηγήθηκε στην διεύρυνση των δραστηριοτήτων της εξαιτίας της δεδομένης ύφεσης του κλάδου των κατασκευών τη δεκαετία του 2010.

Η σημερινή μορφή της εταιρείας περιλαμβάνει τις εταιρείες ΑΕΓΕΚ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ, την ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΣ ΑΕ και την Timber Company. Την τελευταία 20ετία ο τομέας των παραχωρήσεων έχει αναπτύξει ξεχωριστή και αυτόνομη δράση και αποτελεί στήριγμα και κινητήριος δύναμη στις υπόλοιπες δραστηριότητες της εταιρείας. Σημαντικές συμμετοχές της εταιρείας σε αυτό τον τομέα είναι με τις εταιρείες «ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΕ», «ΑΘΗΝΑΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ», «SMYRNI PARK ΑΕ», «POLISPARK ΑΕ», «METROPOLITAN ATHENS PARK ΑΕ» και «SALONICA PARK ΑΕ». Τα χρόνια 2008-2009 αποτέλεσαν για την εταιρεία περίοδο γενικής αναδιοργάνωσης και σηματοδότησαν επίσημα το άνοιγμα στους υπόλοιπους τομείς δραστηριοποίησης. Κατά συνέπεια, αμιγώς με τον κατασκευαστικό τομέα ασχολείται η εταιρεία ΑΕΓΕΚ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ, η οποία κατέχει εργοληπτικό πτυχίο 7^{ης} τάξης και την δυνατότητα να αναλαμβάνει έργα δημόσιου ή ιδιωτικού ενδιαφέροντος μεγάλης, μεσαίας και μικρής κλίμακας και να λαμβάνει μέρος σε διαγωνισμούς έργων στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η δυσμενής οικονομική συγκυρία των ετών 2014 – 2018 είχε ως αποτέλεσμα την ανάκληση του πτυχίου αυτού λόγω οικονομικών δυσχερειών της εταιρείας, παρόλα αυτά η διοίκηση της εταιρείας θεωρεί την κατάσταση αναστρέψιμη ενώ μέχρι τότε η δυνατότητα ανάληψης έργων ιδιωτικών αλλά και υπεργολαβιών είναι εφικτή. Στόχος της εταιρείας πάντα παραμένει η σταδιακή αλλά συστηματική βελτίωση της παρά το ασταθές οικονομικό περιβάλλον. Ενίσχυση της ρευστότητας της πραγματοποιήθηκε μέσω μεταβίβασης τμήματος της στην ΕΚΤΕΡ. Η μακρόχρονη εμπειρία χρόνων, η εξελιγμένη τεχνογνωσία του τεχνικού και διοικητικού της προσωπικού, η ποιότητα των εργασιών που προσφέρει, το καλό κλίμα συνεργασίας, η καρποφόρα επικοινωνία με τους πελάτες της, η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και η συνεχής βελτίωση των λειτουργιών της αποτελούν διαρκείς στόχους της εταιρείας, η οποία διασφαλίζει την διατήρηση τους με συνέπεια, ευαισθητοποιημένη και προσανατολισμένη σε θέματα περιβάλλοντος, υγιεινής και ασφάλειας.

2.2.5 ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ

Ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ένας από τους σημαντικότερους ελληνικούς επιχειρηματικούς ομίλους, δραστηριοποιείται στον τομέα των υποδομών και της καθαρής ενέργειας από την δεκαετία του '60. Οι βασικές της δραστηριότητες αφορούν τις κατασκευές, τον ηλεκτρισμό από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τον ηλεκτρισμό από θερμικές πηγές ενέργειας και την εμπορία ηλεκτρικού ρεύματος, την εκμετάλλευση ακινήτων, την παραγωγή λατομικών προϊόντων και λευκολίθου, όπως επίσης και παραχωρήσεις κατασκευής και λειτουργίας υποδομών και άλλων εγκαταστάσεων, έργων Δημόσιου συμφέροντος (αυτοκινητόδρομοι, εγκατάσταση επεξεργασίας αστικών αποβλήτων) με αντάλλαγμα την μακροχρόνια εκμετάλλευση τους από την παροχή υπηρεσιών στο κοινό. Επεκτείνοντας τις δραστηριότητες του σε 16 χώρες εκτός Ελλάδος, με σημαντική παρουσία στα Βαλκάνια, στη Μέση Ανατολή, στην Ανατολική Ευρώπη και στη Βόρειο Αμερική αποτελεί έναν από τους πλέον εξωστρεφείς ελληνικούς Ομίλους με αξιοσημείωτη διεθνή παρουσία, με πάνω από 4000 εργαζόμενους και συνολικές επενδύσεις που έχουν ξεπεράσει τα 2.5 δις Ευρώ τα τελευταία χρόνια.

Αξίζει να αναφερθεί ότι ο όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ δημιουργήθηκε από τη συγχώνευση των εταιρειών ΓΕΚ και ΤΕΡΝΑ. Κάνοντας μια σύντομη ανασκόπηση στην ιστορία των εταιρειών, πρέπει να σημειώσουμε την ίδρυση της ΓΕΚ το 1969 και της ΤΕΡΝΑ το 1972. Το 1994 εισάγονται αμοφότερες οι μετοχές τους στο Χρηματιστήριο Αθηνών, το 1997 ιδρύεται η ΓΕΚ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ξεκινώντας τις δραστηριότητες του Ομίλου στον τομέα της παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, ενώ το 1999 οι δύο εταιρείες ΓΕΚ και ΤΕΡΝΑ ενώνουν τις δυνάμεις τους δημιουργώντας τον Όμιλο. Το 2000 ανοίγονται στον τομέα του real estate με τη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο των εταιρειών ΕΡΜΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. και ΚΕΚΡΟΨ Α.Ε. και στον τομέα της παραγωγής και προμήθειας ενέργειας από θερμικές πηγές με την ίδρυση της εταιρείας ΗΡΩΝ. Το 2002 η λειτουργία του ομίλου αναδιαρθρώνεται με την απορρόφηση του κατασκευαστικού τομέα της ΓΕΚ από την ΤΕΡΝΑ όπως και των εταιρειών ΨΥΚΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΓΟΔΥΝΑΜΙΚΗ και ΗΝΙΟΧΟΣ. Η ΤΕΡΝΑ εξελίσσεται σε μία από τις ισχυρότερες κατασκευαστικές εταιρείες της χώρας. Η εξαγορά της εταιρείας ΒΙΟΜΑΓΝ (σήμερα ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ) και ταυτόχρονα το άνοιγμα στον τομέα της εκμετάλλευσης μεταλλείων/ορυχείων και η εισαγωγή των μετοχών της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 2007, οδηγούν στη συγχώνευση των δύο εταιρειών το 2008, έτος ορόσημο στη δημιουργία της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, με την ΤΕΡΝΑ να αποτελεί 100% θυγατρική της, όπου και συγκεντρώνεται το σύνολο των κατασκευαστικών δραστηριοτήτων όλου του Ομίλου. Σήμερα, κατέχει το ανώτατο εργοληπτικό πτυχίο και συμμετέχει στα μεγαλύτερα έργα που κατασκευάζονται στον Ελληνικό χώρο, πέραν όμως των βασικών δραστηριοτήτων που ειδικεύεται η εταιρεία, βασικό στόχο της αποτελεί η διαρκής επέκταση σε νέους τομείς δράσης, όπως η διαχείριση απορριμμάτων, οι εξορυκτικές δραστηριότητες κ.α., όσο και η επέκταση σε νέες αγορές. Σαφώς η διατήρηση και η περαιτέρω ενίσχυση της θέσης της στους παραδοσιακούς τομείς δράσης, στον κατασκευαστικό κλάδο και την ηλεκτροπαραγωγή στην Ελλάδα αποτελεί πεδίο πρόκλησης και ουσιώδη επιδίωξη του Ομίλου.

Επιγραμματικά έστω, οφείλουμε να αναφέρουμε κάποια από τα πιο αντιπροσωπευτικά έργα του ομίλου:

Έργα υποδομής: ΙΟΝΙΑ ΟΔΟΣ, ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ, τμήματα της ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ, τμήματα του ΜΕΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ, τμήματα ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ κ.α.

Οικοδομικά έργα: ΚΠΙΣΝ, COCO-MAT Athens BC, ΔΗΜΑΡΧΕΙΑΚΟ ΜΕΓΑΡΟ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ATHENS CITY LINK, ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΙΠΠΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ & ΙΠΠΟΔΡΟΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ, ΟΛΥΜΠΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΦΑΛΗΡΙΚΟΥ ΔΕΛΤΑ κ.α.

Η/Μ & Βιομηχανικά έργα: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ|ΕΛΕΥΣΙΝΑ, KLEEMAN HELLAS A.E., SOYA HELLAS S.A., ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ, ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΟ ΕΛΠΕ

Ενεργειακά έργα: ΗΡΩΝ I-MΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΘΗΒΑ, ΗΡΩΝ II: ΣΤΑΘΜΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Το τρέχον κατασκευαστικό ανεκτέλεστο του Ομίλου ανέρχεται σε 1,6 δις. ευρώ, ενώ η συνολική ισχύς των ενεργειακών μονάδων που ανήκουν ή στις οποίες συμμετέχει ο Όμιλος ξεπερνά τα 2500 MW.

2.2.6 ΒΙΟΤΕΡ

Η εταιρεία ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ «ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ», είναι μία από τις κατασκευαστικές εταιρείες που δραστηριοποιείται στην κατασκευή αλλά και στην αναδοχή δημόσιων και ιδιωτικών έργων και συμμετέχει σε συμπράξεις συγχρηματοδοτούμενων έργων. Είναι μία από τις παλαιότερες εταιρείες του κλάδου και ειδικεύεται στην εκτέλεση μεγάλων βιομηχανικών – κτιριακών έργων και έργων υποδομής. Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1961 και στα εξήντα χρόνια λειτουργίας της εξελίχθηκε σε κύριο παράγοντα του κατασκευαστικού κλάδου στην Ελλάδα χάρη στην οργάνωση, την τεχνογνωσία και την εμπειρία της. Αξίζει να αναφερθεί ότι η «ΒΙΟΤΕΡ» είναι η πρώτη Ελληνική τεχνική – κατασκευαστική εταιρεία που εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών το 1975.

Καθώς η εταιρεία δραστηριοποιείται χρόνια στο χώρο, είναι μεγάλη η γκάμα των υπηρεσιών και εργασιών που παρέχει. Κατά τη διάρκεια όλων των ετών έχει ασχοληθεί με την εκτέλεση όλων των κατηγοριών έργων, όπως έργα οδοποιίας, λιμενικά έργα, βιομηχανικά – ενεργειακά έργα, ηλεκτρομηχανολογικά, αλλά και με την κατασκευή αεροδρομίων και ιδιωτικών έργων, για παράδειγμα κτίρια τραπεζών και γραφείων, νοσοκομεία, μουσεία, σταθμούς αυτοκινήτων κ.α. Κατά το παρελθόν είχε σημαντική παρουσία τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

2.2.7 ΕΚΤΕΡ

Η εταιρεία «ΕΚΤΕΡ ΑΕ», διατηρεί έναν ηγετικό ρόλο στον τομέα των κατασκευών. Διαθέτει εκτεταμένη εμπειρία και φήμη σε Ελλάδα και εξωτερικό, όπως επίσης κι ένα ισχυρό δίκτυο επαφών. Η εταιρεία διοικείται από άτομα με μεγάλη εμπειρία στις μελέτες, τις κατασκευές και τη διοίκηση, που παρά τις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες των τελευταίων ετών και την ύφεση στον κατασκευαστικό κλάδο, η αξιοπιστία της και η αποτελεσματικότητα της έχουν διατηρήσει ακμαίο το προφίλ της. Η ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρει, η συνέπεια και οι γνώσεις υψηλής τεχνογνωσίας και εξειδίκευσης στην κατασκευή μεγάλων οικοδομικών έργων, την καθιστούν υπολογίσιμο ανταγωνιστή ανάμεσα στις εταιρείες της Ελλάδας και του εξωτερικού. Παρακάτω παραθέτουμε μια σύντομη ανασκόπηση στην μακρόχρονη πορεία της.

Δημιουργήθηκε το 1959 σαν Προσωπική Εταιρεία και μετατράπηκε σε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ) το 1962. Μετά από μια δεκαετία μετατρέπεται σε Ανώνυμη Εταιρεία, ενώ μόλις το 1994 εισάγεται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Το 1995 αποκτά εργοληπτικό πτυχίο 6^{ης} τάξης, πράγμα που την καθιστά ισχυρό ανταγωνιστή στον κατασκευαστικό κλάδο. Σχεδόν ταυτόχρονα, ανοίγεται στην αγορά του εξωτερικού με την ίδρυση της «EKTER CONSTRUCT SRL» στη Ρουμανία. Τα χρόνια που ακολουθούν είναι ιδιαίτερα σημαντικά για την πορεία της εταιρείας, καθώς το 1999 εξαγοράζει το πλειοψηφικό πακέτο των μετοχών από την «ΑΕΓΕΚ ΑΕ», λαμβάνει πιστοποίηση της εταιρείας ISO 9001:2008, ενώ το 2002 συγχωνεύεται με την «ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΑΤΕ» και την «ΑΣΤΡΟΝ ΑΤΕ». Το 2007, η εταιρεία «ΝΙΚΙΑΣ ΑΕ» καθίσταται βασικός μέτοχος της ΕΚΤΕΡ ΑΕ, το 2008 εξαγοράζεται η εταιρεία «ΙΦΙΚΛΗΣ ΑΕ», αλλά το 2013 αποχωρεί η ΑΕΓΕΚ ΑΕ και η εταιρεία «ΠΟΛΥΚΡΑΤΗΣ ΑΕ» καθίσταται δεύτερος μεγαλύτερος μέτοχος. Η εταιρεία

«ΙΦΙΚΛΗΣ ΑΕ» αποτελεί τη μοναδική θυγατρική εταιρεία της ΕΚΤΕΡ ΑΕ, αναλαμβάνει κατά βάση έργα μικρής κλίμακας στην Ελλάδα, καθώς κατέχει εργοληπτικό πτυχίο 3^{ης} τάξης.

Εκτός των άλλων, η εταιρεία διαθέτει ένα ευρύ πελατολόγιο Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων, κάποιον από τους οποίους είναι τα Υπουργεία Πολιτισμού, Δικαιοσύνης, Εθνικής Άμυνας, τα Πανεπιστήμια Κρήτης, Αιγαίου, Θεσσαλίας, το ΕΜΠ, η ΔΕΗ ΑΕ, η Εγνατία Οδός κ.α. Αναμένοντας την ανάκαμψη του κλάδου και της αγοράς, η εταιρεία προσανατολίζεται στρατηγικά στην βελτίωση των επιδόσεων της γενικότερα, αλλά και δίνοντας έμφαση στις ειδικές κατασκευές όπως τα νοσοκομεία, τα αεροδρόμια κ.α. Ακόμη, έχει ρίξει βαρύτητα σε νέα πεδία, όπως ο ξενοδοχειακός τομέας, η διαχείριση απορριμμάτων, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τα σιδηροδρομικά έργα. Σαφής στόχος, όπως είναι φυσικό, παραμένει η περαιτέρω επέκταση στο εξωτερικό, κυρίως με προσανατολισμό τις χώρες των Βαλκανίων και της Μέσης Ανατολής. Τέλος, αναφέρουμε χαρακτηριστικά κάποια από τα μεγαλύτερα έργα που πραγματοποίησε η εταιρεία χωρισμένα σε υποκατηγορίες έργων:

Υποδομές: τμήμα Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης Γούρνες – Χερσόνησος, τμήματα Εγνατίας Οδού, Αποχέτευση Ακαθάρτων Νέας Περάμου, Πεζοδρόμηση Απ. Παύλου, Πεζοδρόμηση οδού Ανδριανού, Σταθμός Μετρό “Συγγρού-Φιξ”

Νοσοκομεία: Νέο Στρατιωτικό Νοσοκομείο 404 Θεσ/νικης, Νέα Πτέρυγα Γενικού Νοσοκομείου Λάρισας, Γενικό Νοσοκομείο Αγίου Νικολάου Κρήτης, Μητέρα Κρήτης

Αεροδρόμια: Επέκταση Αερολιμένα Μυκόνου και Ηρακλείου, Νέες εγκαταστάσεις Νέου Αεροδρομίου Σπάτων

Μουσεία: επισκευή Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσ/νικης, Ανέγερση Μουσείου Πυθαγορείου Σάμου, επέκταση Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου Αθηνών

Κτιριακά & Ξενοδοχεία: Ειρηνοδικείο Αθηνών, Κτιριακό Συγκρότημα Εθνικής Ασφαλιστικής, Ξενώνες στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας, Ξενοδοχείο Summer Senses 5* Luxury Resort, καθώς και πληθώρα κτίρια γραφείων και πολυκατοικίες

Άλλα έργα: Αποπεράτωση εγκαταστάσεων Ε.Σ. Παγκρητίου, Βιομηχανική Μονάδα Επεξεργασίας Ενεργού Άνθρακα, Κατασκευή Σταθμών Βάσης Κινητής Τηλεφωνίας

2.2.8 ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ

Η εταιρεία «ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ», είναι μία από τις πιο γνωστές κατασκευαστικές εταιρείες, η οποία εδρεύει στην Αθήνα και έχει τη μορφή ανώνυμης τεχνικής εταιρείας. Ιδρύθηκε το 1960 με διάρκεια 98 έτη (μέχρι το έτος 2058) και με δικαίωμα παράτασης της με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της. Είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών στον κλάδο των Κατασκευών. Η εταιρεία δραστηριοποιείται κατά κύριο λόγο στον κατασκευαστικό κλάδο και εκτελεί έργα κατασκευής αυτοκινητοδρόμων, αεροδρομίων, αθλητικών εγκαταστάσεων, υδραυλικά (διώρυγες, αρδευτικά), καθώς και έργα πολιτικού μηχανικού. Επίσης, ασχολείται με την αγορά οικοπέδων γηπέδων, αγροτεμαχίων και ακινήτων, με την εκμετάλλευση εργοστασίων παραγωγής δομικών προϊόντων, με την αγορά ή/και ανέγερση σταθμών αυτοκινήτων, ξενοδοχείων και μοτέλ και με την άσκηση κάθε συναφούς τεχνικής, εμπορικής, βιομηχανικής ή τουριστικής επιχείρησης και με την αντιπροσώπευσή τους. Το εργοληπτικό πτυχίο 6^{ης} τάξης που διαθέτει στο ενεργητικό της, της δίνει τη δυνατότητα να καλύπτει όλο το φάσμα των Δημόσιων και Ιδιωτικών έργων. Στόχος της εταιρείας ήταν η

επέκταση και σε άλλα ακόμα πεδία δραστηριότητας, κάτι που αποφασίστηκε από το 2008 και με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της. Η επέκταση αυτή των δραστηριοτήτων της πραγματοποιήθηκε και αφορά στον Ενεργειακό κλάδο, διαχείριση ΧΥΤΑ, Ναυτιλιακά (Διαχείριση και Πρακτόρευση), Εμπορία και μισθώσεις μηχανημάτων κατασκευής Έργων, Ανάπτυξη & Διαχείριση Ακινήτων, Logistics και Εισαγωγή & Εμπορία υλικών και Εξοπλισμού απαραίτητου για τα κατασκευαστικά έργα της Ελλάδας.

Σημαντικά έργα που έχει υλοποιήσει η εταιρεία είτε αποκλειστικά είτε σε συνεργασία:

Τη γέφυρα Ρίου – Αντιρρίου, τα φράγματα Συκιάς, Μόρνου, Νέστου, τμήματα της Εγνατίας Οδού, την Εθνική Οδό Αθηνών – Θεσσαλονίκης, την Εθνική Οδό Κορίνθου- Πατρών κ.α. Πολλά είναι, επίσης, τα αρδευτικά, τα υδραυλικά και τα λιμενικά έργα που παρουσιάζει όπως και έργα διαχείρισης λυμάτων και κατασκευή τούνελ. Ενδεικτικά στα οικοδομικά έργα θα αναφέρουμε: τα Επαγγελματικά λύκεια Αθηνών και Λαμίας, την κατασκευή του Ολυμπιακού χωριού «Αθήνα 2004» και την μετά τους Ολυμπιακούς προσαρμογή του, τη δημιουργία χώρων πρασίνου στο Ολυμπιακό χωριό, την κατασκευή του κτιρίου της Kodak στην Αθήνα.

2.2.9 ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ

Η " ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.", εταιρεία που δραστηριοποιείται στον κατασκευαστικό κλάδο, ιδρύθηκε το έτος 1985. Κύρια ασχολία της αποτελεί η κατασκευή δημόσιων και ιδιωτικών έργων, καθώς επίσης και η εκμετάλλευση ακινήτων, η παραγωγή και η εκμετάλλευση ηλεκτρικής ενέργειας, η παραγωγή και η εμπορία λατομικών προϊόντων και η παραγωγή σκυροδέματος. Αξιοσημείωτη είναι και η στρατηγική συμμετοχή της σε άλλες εταιρείες. Στο παρελθόν, είχε σημαντική παρουσία στον κλάδο της εξόρυξης λατομικών προϊόντων και της παραγωγής σκυροδέματος, έχοντας, όμως σήμερα, αποσυρθεί με στόχο την εξέλιξή της στην κατασκευή έργων υποδομής, ανάπτυξης ακινήτων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Στεγάζεται σε ιδιόκτητα γραφεία στο Ηράκλειο Κρήτης επί της οδού Κορωναίου 14 και στην Αθήνα επί της λεωφόρου Μιχαλακοπούλου 27. Το σύγχρονο και πλήρως εξοπλισμένο συνεργείο επισκευής και συντήρησης του πάγιου χερσαίου και πλωτού εξοπλισμού του Ομίλου, τα γραφεία στέγασης των τεχνικών υπηρεσιών της εταιρείας καθώς και η έδρα της θυγατρικής Εταιρείας «Δομική Βιομηχανική Α.Ε.» βρίσκονται στην Βιομηχανική περιοχή του Ηρακλείου, Οδός Κ'.

Η σημαντική θέση που έχει αποκτήσει η εταιρεία στον Ελληνικό κατασκευαστικό κλάδο και η αξιόλογη ανάπτυξη της είναι αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης σημαντικών δημόσιων και ιδιωτικών έργων σε όλη την Ελληνική Επικράτεια. Σταθμό στην ανοδική της πορεία, αποτέλεσε σαφώς η εισαγωγή της στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών τον Ιανουάριο του 2000, αντλώντας κεφάλαια τα οποία αξιοποίησε σε επενδύσεις για την ανανέωση και αναβάθμιση του τεχνικού και μηχανολογικού εξοπλισμού της, αλλά και στην σύσταση ή εξαγορά άλλων επιχειρήσεων, δημιουργώντας με αυτό τον τρόπο ένα δίκτυο συνεργασίας, έναν όμιλο τεχνικών εταιρειών. Πιο συγκεκριμένα, στον κλάδο της παραγωγής ενέργειας, εκτός της θυγατρικής «ΔΟΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.», δραστηριοποιούνται και οι υποθυγατρικές «Αιολικό Βιάννου ΑΕ», «Ηλιακό Πάρκο Ζακάθου Α.Ε.» και τις συγγενείς «Αιολικό Ρούσκιο Α.Ε.» , «Αιολικό Ρουμάνι Α.Ε.», «Αιολική Ανατολικής Αχαΐας Α.Ε.» , «Αιολικά Πάρκα Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε.», «Αιολικό Γκιώνα Α.Ε.», «Αιολική Νεραιδοράχη Α.Ε.» και

Αιολικό Μαρμάτι Α.Ε.», ενώ οι εταιρείες «Διαχείριση Ακινήτων Α.Ε.» (ΔΙ.Α.Ε.) και «Mallia Mountain Resort ΑΕ» απασχολούνται στον τομέα της κατασκευής και διαχείρισης ακινήτων. Παρά τη συντηρητική πολιτική της προ-κοστολόγησης που εφαρμόζει στην επιλογή διαγωνισμών που συμμετέχει, ο όμιλος διαρκώς αναζητά νέα τεχνικά έργα που του επιτρέπουν ικανοποιητικά κέρδη. Το ανεκτέλεστο έργο του ομίλου ανέρχονταν την 31/12/2015 στο ποσό των 23,13 εκ. ευρώ (χρήση 2014 : 33 εκ. ευρώ). Πέον, κατέχοντας εργοληπτικό πτυχίο 6^{ης} τάξεως και σε συνεργασία με την θυγατρική της «ΔΟΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.», η οποία κατέχει εργοληπτικό πτυχίο 4^{ης} τάξεως, δύνανται να φέρουν εις πέρας πολυσύνθετα κατασκευαστικά έργα. Το ευρύ φάσμα δραστηριότητας που καλύπτει η εταιρεία εντάσσεται σε όλες τις κατηγορίες κατασκευής όπως Οικοδομικά/Κτιριακά, Λιμενικά, Οδοποιΐας, Υδραυλικά – Αποχετευτικά, Ηλεκτρομηχανολογικά, Βιομηχανικά, Ενεργειακά, Έργα Πρασίνου, Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Διαχείρισης Στερεών και Υγρών Αποβλήτων και ανάπτυξης Real Estate. Ενδεικτικά θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ως αντιπροσωπευτικά έργα τον Οδικό Άξονα Ηρακλείου – Μοιρών, πολλά επιμέρους τμήματα του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης, τον Οδικό Άξονα Ηρακλείου – Πύργου και Ηρακλείου – Βιάννου, το Παμπελοποννησιακό Στάδιο, το Μεγάλο Κλειστό Γυμναστήριο Ηρακλείου Κρήτης, το Εκθεσιακό Κέντρο Γουρνών Ηρακλείου, το Πολυτεχνείο Κρήτης – Χανιά, το Ολυμπιακό Κέντρο Ιστιοπλοΐας Αγίου Κοσμά, τα λιμάνια Λαυρίου, Ηρακλείου Κρήτης, Ρεθύμνου, Αλεξανδρούπολης, Γυθείου και πληθώρα μαρινών σε όλη την Ελλάδα όπως και τα αιολικά πάρκα Βοσκορού και Κουκουλώνα. Η εταιρεία έχει συνάψει συμφωνία με την εταιρεία ENEL GREEN POWER INTERNATIONAL BV για πώληση των μετοχών που κατέχει στις συγγενείς εταιρείες «Αιολική Ανατολικής Αχαΐας Α.Ε.» και «Αιολικά Πάρκα Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε.». Η συμφωνία αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του έτους 2016.

2.2.10 ΚΑΜ ΑΕ

Έναυσμα για τη δημιουργία της αποτέλεσε η ανάληψη ενός έργου για την κατασκευή μιας πολυκατοικίας και στη συνέχεια, το 1982 ιδρύθηκε η εταιρεία Ι.ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ – Ι. ΛΑΠΠΑΣ Ο.Ε. με αντικείμενο δραστηριότητας τις γενικές εργολαβίες. Το 1983 η εταιρεία ανέλαβε την κατασκευή του νεοκλασικού κτιρίου της Τράπεζας Εργασίας στην Αθήνα, που αποτελεί και το πρώτο της μεγάλο έργο, και στη συνέχεια την κατασκευή των κτιρίων ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ. Η αξιόπιστη και συνεπής εργασία που επέδειχνε η εταιρεία είχε ως αποτέλεσμα την δημιουργία της εταιρείας «Κ.Λ.Μ. Α.Ε.» ή Ι. Κλουκίνας-Ι. Λάππας ΑΤΕ. Σημαντικές είναι οι συμμετοχές της στις εταιρείες ΑΤΤΙΚΑΤ Α.Τ.Ε. & ΣΙΑ Ε.Τ.Ε., στην οποία συμμετέχει ως ετερόρρυθμος εταίρος, στην Κ.Λ.Θ. Ε.Π.Ε., η οποία απασχολείται σε ξυλουργικές εργασίες και της Κ.Λ.Σ. Α.Ε., με αντικείμενο τις σιδηρουργικές εργασίες, που όμως δεν λειτούργησε ποτέ. Σκοπός των συμμετοχών της αυτών ήταν να ενισχύσει το δικό της κατασκευαστικό έργο, αλλά και των εξωτερικών της πελατών. Η επέκταση της εταιρείας συνεχίζεται και το 2000 συστήνει την Κ.Λ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ. Η εισαγωγή της στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών γίνεται το 2004, ενώ η ολοκλήρωση του Υδροηλεκτρικού Έργου στο Κεράσοβο Ιωαννίνων το 2005 σηματοδοτεί το άνοιγμα της δραστηριοποίησης στον τομέα της ενέργειας. Εκτός των άλλων το εργοληπτικό πτυχίο 5^{ης} τάξης που διαθέτει ήδη από το 2002, την καθιστά ανταγωνιστική και της δίνει δικαίωμα συμμετοχής σε σημαντικούς διαγωνισμούς του Δημοσίου. Παράλληλα, απασχολείται διαρκώς και επιτυχημένα και στον ιδιωτικό τομέα. Σημαντικό οικοδομικό έργο αποτελεί η κατασκευή του Δικαστικού Μεγάρου Τρικάλων που ανέλαβε σε κοινοπραξία με την TERPA ΑΤΕ το 2004.

3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

3.1 Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Η χρηματοοικονομική ανάλυση με τη χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών, έχει ως στόχο την συλλογή στοιχείων και την εξαγωγή των απαραίτητων πληροφοριών, για την άμεση και ορθή λήψη αποφάσεων που διαμορφώνουν το πως θα κατανεμηθούν οι οικονομικοί πόροι στο άμεσο μέλλον, αλλά και την αξιολόγηση των οικονομικών δραστηριοτήτων για την περίοδο που πραγματοποιείται η ανάλυση. Επιπρόσθετα, η χρηματοοικονομική Ανάλυση με τη χρήση αριθμοδεικτών είναι ένα χρήσιμο μέτρο που παρέχει ένα 'στιγμιότυπο' της οικονομικής θέσης μίας εταιρείας, σε οποιαδήποτε στιγμή ή παρέχει μία περιεκτική ιδέα για την οικονομική επίδοση μίας επιχείρησης ή ενός κλάδου σε μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο, κατά τους Muresan και Wolitzer (2004).

Επομένως, σε αυτό το κεφάλαιο θα γίνει μία παρουσίαση των απαραίτητων χρηματοοικονομικών δεικτών, των εταιρειών εκείνων του κατασκευαστικού κλάδου, που περιγράφηκαν παραπάνω, στο προηγούμενο κεφάλαιο, οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν για να πραγματοποιηθεί, τόσο μία ολοκληρωμένη χρηματοοικονομική ανάλυση των εισηγμένων εταιρειών του κλάδου, για την χρονική περίοδο 2014-2018, όσο και για την βάση των δεδομένων αυτών, που χρησιμοποιήθηκαν για την Παραγοντική Ανάλυση. Επίσης, στο κεφάλαιο αυτό, θα παρουσιαστεί η τυπολογία και ο ορισμός των χρηματοοικονομικών δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και τα αποτελέσματά τους σε γραφήματα για τις εταιρείες αυτές. Τέλος, οι χρηματοοικονομικοί δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν χωρίζονται στις εξής κατηγορίες:

3.1.1 Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Ρευστότητας

Με την χρήση των χρηματοοικονομικών δεικτών ρευστότητας προσδιορίζεται η οικονομική θέση της επιχείρησης, στη συνολική διάρκεια μιας οικονομικής χρήσης με την ικανότητά της να καλύπτει βραχυπρόθεσμες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγοντική ανάλυση των εταιρειών του κατασκευαστικού κλάδου είναι ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας, ταμειακής ρευστότητας καθώς και ο αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας.

1.Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας

Τύπος : Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ο αριθμοδείκτης αυτός, δείχνει τη σχέση των κυκλοφοριακών περιουσιακών στοιχείων του Ενεργητικού με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και απεικονίζει τη γενική ρευστότητα της οικονομικής μονάδας. Επίσης, καταδεικνύει την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, χρησιμοποιώντας στοιχεία του ενεργητικού που μπορούν να μετατραπούν σε μετρητά εντός της περιόδου λήξης των υποχρεώσεων της, καθώς και οποιαδήποτε ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή του κεφαλαίου κίνησης. Ακόμη, χαρακτηρίζει την επιχειρηματική προσωπικότητα της επιχείρησης.

Στο παρακάτω γράφημα, αποτυπώνεται η συνολική εικόνα του συνόλου των εταιρειών αυτών για τον αριθμοδείκτη της Γενικής Ρευστότητας για το χρονικό διάστημα 2014 έως 2018.

Ειδικότερα, παρατηρούνται διακυμάνσεις από έτος σε έτος στο μέσο όρο του αριθμοδείκτη αυτού για το σύνολο των εταιρειών. Ο συνολικός μέσος όρος και για τα πέντε έτη του συνόλου των εταιρειών ανήλθε σε 121,94%, γεγονός που αποδεικνύει πως στο χρονικό διάστημα που μελετάται, οι ελληνικές εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου δείχνουν μία καλή ικανότητα στην πληρωμή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών τους.

3.1.1.1 Γράφημα Γενικής Ρευστότητας

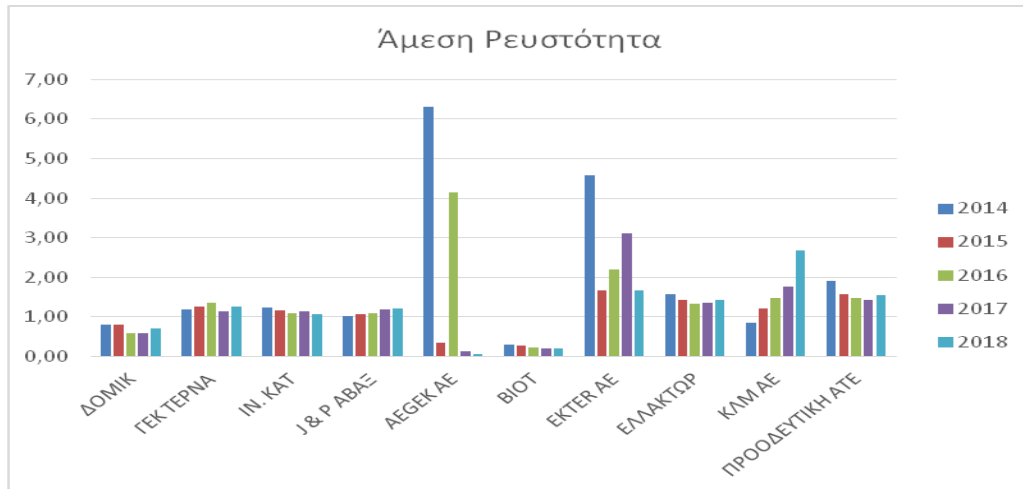
2. Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας (quick ratio)

Τύπος : (Κυκλοφορούν Ενεργητικό - Αποθέματα) / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Η άμεση ρευστότητα μίας οικονομικής μονάδας περιλαμβάνει όλα εκείνα τα ρευστά και ευκόλως ρευστοποιήσιμα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού, όπως τα διαθέσιμα, τα χρεόγραφα, τα γραμμάτια εισπρακτέα, τους λογαριασμούς πελατών κ.α. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης μας απεικονίζει σε ποιο βαθμό μπορεί η οικονομική μονάδα να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της, με τους ίδιους τους πόρους της. Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει μία πιο ασφαλή προσέγγιση της ρευστότητας μίας οικονομικής μονάδας, καθώς σε σύγκριση με τον αριθμοδείκτη Γενικής Ρευστότητας δεν περιλαμβάνει τα αποθέματα, τα οποία δεν δύνανται να μετατραπούν σε μετρητά αμέσως, χωρίς την απώλεια της αξίας τους.

Στο παρακάτω γράφημα, αποτυπώνεται για το χρονικό διάστημα που μελετάται για τις εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου το αποτέλεσμα της άμεσης ρευστότητας. Όπως παρατηρείται, ο μέσος όρος του συνόλου των εταιρειών από έτος σε έτος παρουσιάζει διακυμάνσεις, αλλά γενικότερα με μειωμένη τάση. Ο μέσος όρος της πενταετίας των αποτελεσμάτων της άμεσης ρευστότητας ανέρχεται σε 139%, με την πλειοψηφία των εταιρειών να παρουσιάζουν ιδιαίτερος θετικά αποτελέσματα, γεγονός που καταδεικνύει την ικανότητα των επιχειρήσεων αυτών να ανταποκριθούν στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους αλλά και την καλή και ασφαλή οικονομική τους θέση.

3.1.1.2 Γράφημα Άμεσης Ρευστότητας

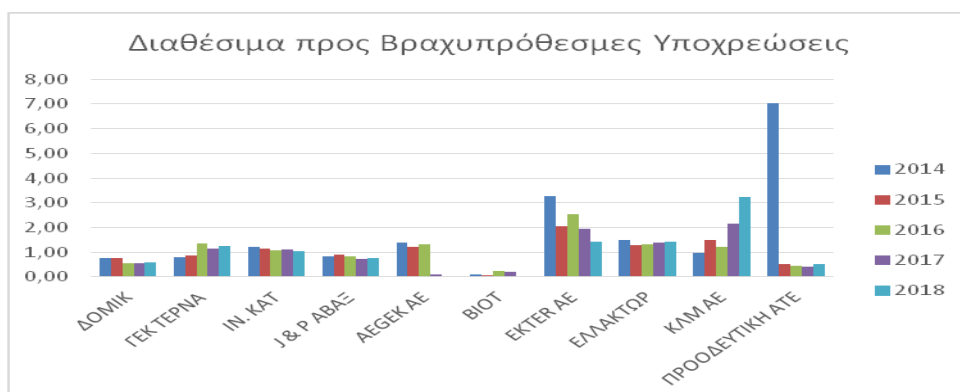
3. Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας

Τύπος : Διαθέσιμα / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Ο αριθμοδείκτης της ταμειακής ρευστότητας εκφράζει την ικανότητα μιας επιχείρησης να καλύπτει την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων και γενικότερα βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της με τα μετρητά που διαθέτει, δείχνοντας έτσι πόσες φορές τα διαθέσιμα περιουσιακά της στοιχεία καλύπτουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Στο παρακάτω γράφημα, αποτυπώνονται τα αποτελέσματα του αριθμοδείκτη της ταμειακής ρευστότητας για το σύνολο των εταιριών. Όπως παρουσιάζεται, οι εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου με τα μετρητά διαθέσιμα που διαθέτουν μπορούν να καλύψουν σε σχετικά καλή επάρκεια τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους με μέσο όρο πενταετίας 118%.

3.1.1.3 Γράφημα Ταμειακής Ρευστότητας

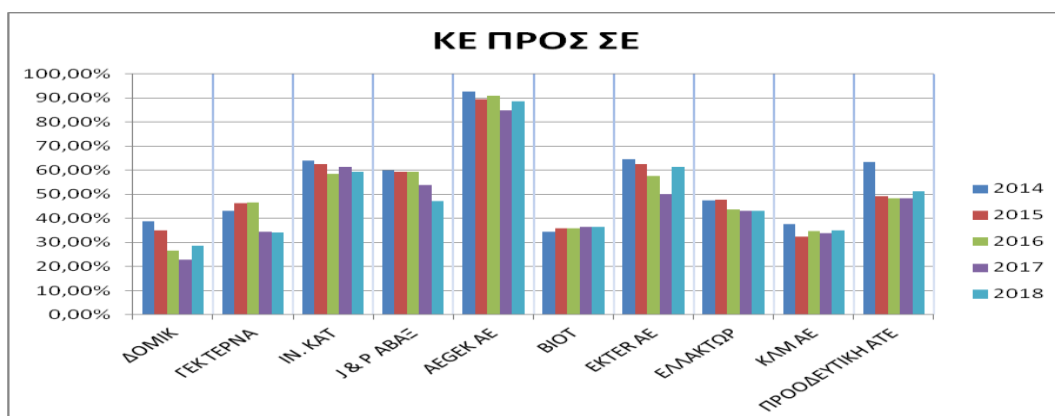
4. Αριθμοδείκτης Κυκλοφορούντος Ενεργητικού προς Σύνολο Ενεργητικού

Τύπος : Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αναλογία των κεφαλαίων που έχουν διατεθεί στις δύο αυτές κατηγορίες δεσμεύσεως τους. Για παράδειγμα, οι βιομηχανικές μονάδες παραγωγής δεσμεύουν σημαντικά κεφάλαια σε πάγιες εγκαταστάσεις και μηχανολογικό εξοπλισμό, ενώ οι εμπορικές δεσμεύουν μεγάλα κεφάλαια σε αποθέματα. Οι διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των οικονομικών μονάδων του κατασκευαστικού κλάδου, αποκαλύπτουν τη διαφορετική πολιτική που εφαρμόζει κάθε μία από τις μονάδες αυτές και εντοπίζουν την ορθότητα ή μη των επιχειρηματικών αποφάσεων και στρατηγικών σχεδιασμών στον τομέα των επενδύσεων.

Στο παρακάτω γράφημα, αποτυπώνεται η πορεία του αριθμοδείκτη αυτού για το σύνολο των εταιρειών στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που μελετάται. Ειδικότερα, ο μέσος όρος των αποτελεσμάτων του αριθμοδείκτη αυτού ανέρχεται σε 50,49%, δείχνοντας την τάση των επιχειρήσεων του κατασκευαστικού κλάδου να επενδύουν σε πάγιες εγκαταστάσεις και μηχανολογικό εξοπλισμό.

3.1.1.4 Γράφημα Κυκλοφορούντος Ενεργητικού προς Σύνολο Ενεργητικού

3.1.2 Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Δραστηριότητας

Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες ρευστότητας είναι οι δείκτες εκείνοι, οι οποίοι είναι συνδεδεμένοι με την ρευστότητα μίας επιχείρησης. Οι αριθμοδείκτες, αυτοί, σχετίζονται με την είσπραξη των απαιτήσεων, την πληρωμή των υποχρεώσεων και την ταχύτητα κυκλοφορίας των αποθεμάτων.

Μερικοί από τους πιο σημαντικούς αριθμοδείκτες δραστηριότητας είναι ο αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων, ο αριθμοδείκτης ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων, ο αριθμοδείκτης ταχύτητας καθαρού κεφαλαίου, ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού, ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων κ.α.

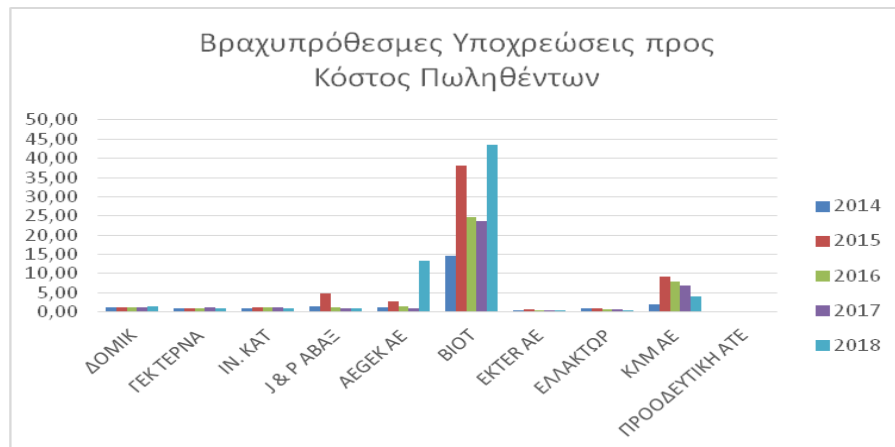
1. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων

Τύπος : (Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις / Κόστος Πωληθέντων) x 365

Ο αριθμοδείκτης αυτός, δείχνει τον αριθμό ημερών, το χρονικό διάστημα, που οι υποχρεώσεις της επιχείρησης παραμένουν απλήρωτες. Επιπρόσθετα, ο αριθμοδείκτης αυτός σε σύγκριση με τον αριθμοδείκτη ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων εάν είναι μικρότερος, τότε οι υποχρεώσεις της επιχείρησης εξοφλούνται με βραδύτερο ρυθμό από ό,τι εισπράττονται.

Στο παρακάτω γράφημα, αποτυπώνονται τα αποτελέσματα του αριθμοδείκτη της ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων για το χρονικό διάστημα 2014 έως 2018 για το σύνολο των εταιρειών του κατασκευαστικού κλάδου. Όπως φαίνεται και στο γράφημα η ΚΛΜ ΑΕ., καθώς και η ΒΙΟΤΕΡ Α.Ε., ανεβάζουν πολύ το μέσο όρο πληρωμής των υποχρεώσεων σε σχέση με τις άλλες εταιρείες. Γενικότερα, όμως οι τιμές του αριθμοδείκτη ανέρχονται σε υψηλά επίπεδα, δείχνοντας ότι οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων παραμένουν απλήρωτες για μεγάλο χρονικό διάστημα, γεγονός που απορρέει και από τις συνήθειες του κατασκευαστικού κλάδου, όπου αρκετές φορές οι αμοιβές ολόκληρων συμβάσεων έργων υποδομής γίνονται κατά την παράδοση του έργου ενώ η κατασκευή του έργου απαιτεί πολλές φορές μεγάλο χρονικό διάστημα. Ο μέσος όρος της πενταετίας για το σύνολο των εταιρειών ανέρχεται σε περίπου 300 μέρες.

3.1.2.1 Γράφημα Ταχύτητας Εξόφλησης Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων

3.1.3 Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων και Βιωσιμότητας

Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων και Βιωσιμότητας είναι οι αριθμοδείκτες εκείνοι με τους οποίους εκτιμάται η μακροχρόνια ικανότητα μίας επιχείρησης να μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, καθώς και ο βαθμός προστασίας που απολαμβάνουν οι πιστωτές της.

Τέτοιοι είναι ο αριθμοδείκτης Ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια, ο αριθμοδείκτης Ξένων Κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια, ο αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά

κεφάλαια, ο αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια, ο αριθμοδείκτης παγίων προς μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, ο αριθμοδείκτης κέρδη προ φόρων και τόκων προς το σύνολο των τόκων κ.α. Οι αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων και Βιωσιμότητας που χρησιμοποιήσαμε για την παραγοντική ανάλυση των εταιρειών που εξετάζουμε είναι οι παρακάτω:

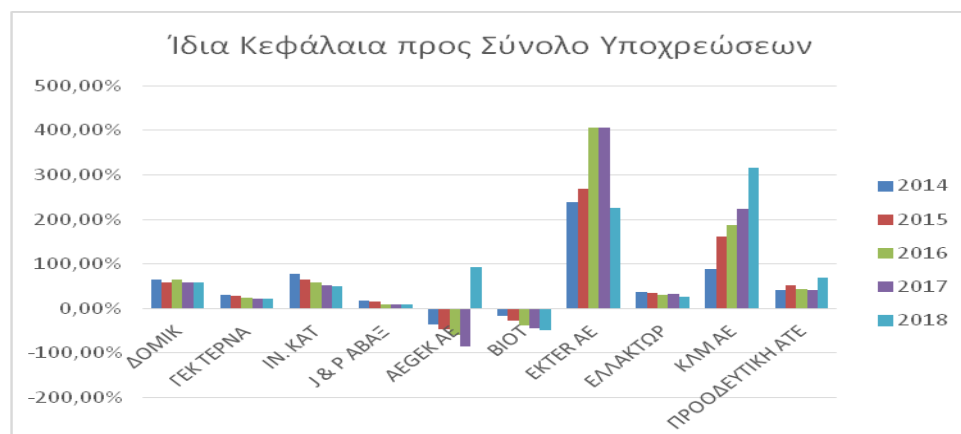
1. Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Σύνολο Υποχρεώσεων

Τύπος : Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Υποχρεώσεων

Ο αριθμοδείκτης αυτός, απεικονίζει τον βαθμό της οικονομικής αυτάρκειας της οικονομικής μονάδας, δηλαδή καταδεικνύει τη σχέση του πόσο μπορούνε τα ίδια κεφάλαια να καλύψουν το σύνολο των υποχρεώσεων, τόσο των βραχυπρόθεσμων και ληξιπρόθεσμων, όσο και των μακροπρόθεσμων.

Στο παρακάτω γράφημα, παρατηρείται μία αυξητική τάση από έτος σε έτος στο μέσο όρο του αποτελέσματος του αριθμοδείκτη Ιδίων Κεφαλαίων προς το Σύνολο των Υποχρεώσεων για το σύνολο των εταιρειών του δείγματος. Ειδικότερα, κατά το 2014 ο μέσος όρος του αριθμοδείκτη για το σύνολο των εταιρειών ανέρχεται σε 54,44%, ενώ κατά το έτος 2018 ανέρχεται σε 81,87%, δείχνοντας ότι ο βαθμός της οικονομικής αυτάρκειας ανά τα έτη στις εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου αυξάνεται και ότι οι ελληνικές εισηγμένες κατασκευαστικές εταιρείες μπορούν να καλύψουν το σύνολο των υποχρεώσεων σε ολόένα και μεγαλύτερο βαθμό.

3.1.3.1 Γράφημα Ιδίων Κεφαλαίων προς Σύνολο Υποχρεώσεων

2. Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς πάγιο Ενεργητικό

Τύπος : Ίδια Κεφάλαια / Πάγιο Ενεργητικό

Ο αριθμοδείκτης αυτός, δείχνει την σχέση των ιδίων κεφαλαίων προς την καθαρή αξία των παγίων της επιχείρησης (αναπόσβεστη αξία παγίων), απεικονίζει δηλαδή το βαθμό χρηματοδότησης των ακινητοποιήσεων της οικονομικής μονάδας από τα ίδια κεφάλαιά της, καθώς υπολογίζεται διαιρώντας τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης με το σύνολο των

επενδύσεων της σε πάγια, όπως αυτά αναγράφονται στα λογιστικά της βιβλία. Ο συγκεκριμένος δείκτης όσο μεγαλύτερος είναι, τόσο πιο θετικό είναι το αποτέλεσμα για την επιχείρηση, καθώς τότε ένα μέρος των ιδίων κεφαλαίων προέρχεται από τους μετόχους, ενισχύοντας έτσι τη θέση της επιχείρησης.

Στο παρακάτω γράφημα, απεικονίζεται η σχέση των Ιδίων Κεφαλαίων προς το Πάγιο Ενεργητικό για το σύνολο των εταιρειών. Όπως φαίνεται, η ΑΕΓΕΚ ΑΕ, φέρει ιδιαίτερος αρνητικά αποτελέσματα στον αριθμοδείκτη αυτό, όμως οι υπόλοιπες εταιρείες συγκροτούν έναν μέσο όρο 93,76% για την πενταετία, γεγονός που δείχνει μία θετική εικόνα για το σύνολο του κλάδου.

3.1.3.2 Γράφημα Ιδίων Κεφαλαίων προς πάγιο Ενεργητικό

3. Αριθμοδείκτης Μακροπρόθεσμου Δανεισμού προς Ίδια Κεφάλαια

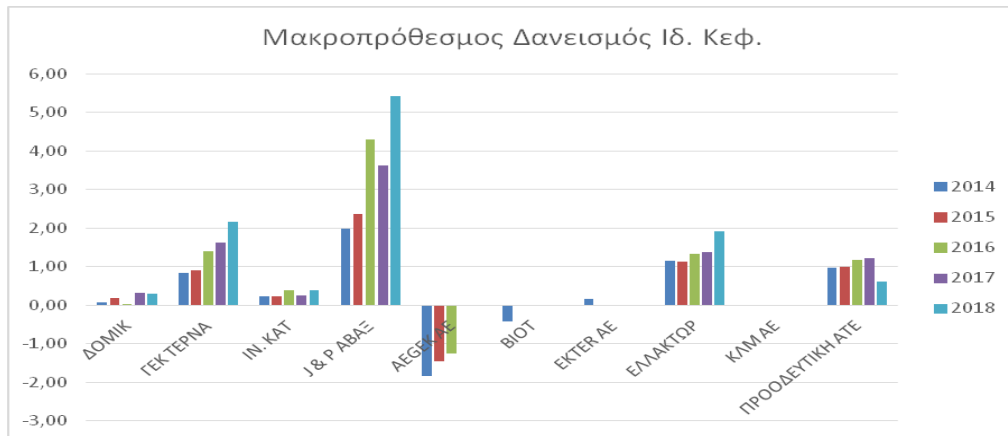
Τύπος : Μακροπρόθεσμος Δανεισμός / Ίδια Κεφάλαια

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει τη σχέση του μακροπρόθεσμου χρέους προς τα Ίδια Κεφάλαια της επιχείρησης. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή αυτού του αριθμοδείκτη, τόσο περισσότερο υπερχρεωμένη θεωρείται η επιχείρηση και τόσο περισσότερο επισφαλής η θέση της.

Στην ανάλυση του αριθμοδείκτη του μακροπρόθεσμου δανεισμού προς τα ίδια κεφάλαια παρατηρείται ότι, κατά το 2014 το αποτέλεσμα του χρηματοοικονομικού δείκτη αυτού ανήλθε σε 31,30%, ενώ κατά τη διάρκεια της υφιστάμενης εξεταζόμενης πενταετίας παρατηρείται η ολοένα αυξανόμενη τάση του και ειδικότερα το 2015 ανήλθε σε 43,70%, το 2016 σε 73,82%, το 2017 σε 84,21%, ενώ το 2018 ανήλθε σε 107,91%. Όπως παρατηρείται η τάση του είναι διαρκώς αυξανόμενη και όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή που παρουσιάζει αυτός ο χρηματοοικονομικός δείκτης, τόσο περισσότερο χρεωμένη είναι η επιχείρηση ή ο κλάδος ο οποίος αναλύεται. Ακόμη, δείχνει πόσο επισφαλής είναι η θέση της εκάστοτε εταιρείας. Ο

μέσος όρος του αριθμοδείκτη αυτού για την εξεταζόμενη πενταετία ανέρχεται σε 68,19%, γεγονός που δείχνει το μέγεθος των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων των εισηγμένων εταιρειών του κατασκευαστικού κλάδου το οποίο αφενός δεν είναι ανησυχητικό ως μέγεθος αλλά ανησυχητική είναι η διαρκώς αυξανόμενη τάση του, γεγονός που σημαίνει την ολοένα και αυξανόμενη υπερχρέωση του κλάδου.

3.1.3.3 Γράφημα Μακροπρόθεσμου Δανεισμού προς Ίδια Κεφάλαια

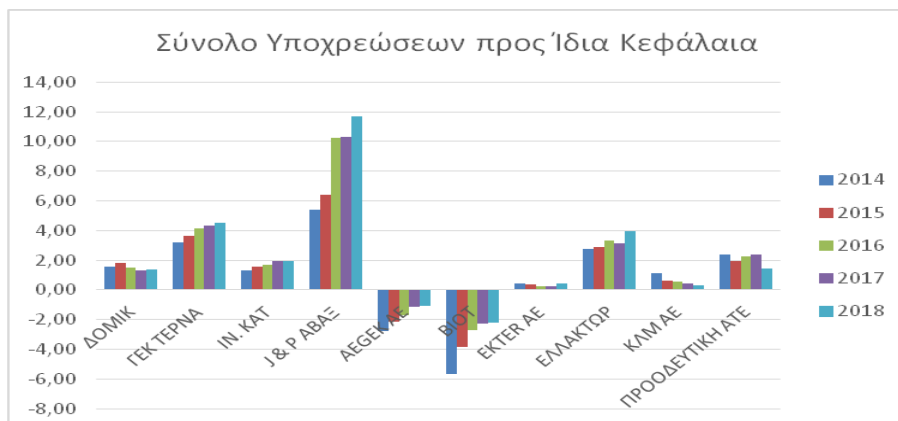
4. Αριθμοδείκτης Υπερχρέωσης & Επιπέδου Κεφαλαιακής Μόχλευσης

Τύπος : Σύνολο Υποχρεώσεων / Ίδια Κεφάλαια

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει τη σχέση μεταξύ των Ιδίων Κεφαλαίων με τα ξένα κεφάλαια της επιχείρησης και βοηθά στην αξιολόγηση του επιπέδου της χρήσης κεφαλαιακής μόχλευσης από τους μετόχους και τη διοίκηση της επιχείρησης. Η τιμή του αριθμοδείκτη αυτού, όσο μεγαλύτερη είναι και ιδιαιτέρως όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή της από την μονάδα, τόσο μεγαλύτερο το επίπεδο που κυμαίνεται η κεφαλαιακή μόχλευση και τόσο πιο υπερχρεωμένη θεωρείται η επιχείρηση.

Στο παρακάτω γράφημα απεικονίζεται για το σύνολο των εταιρειών ο βαθμός κεφαλαιακής μόχλευσης για όλη την πενταετία. Τα αποτελέσματα του αριθμοδείκτη αυτού, παρουσιάζουν αυξανόμενη μεταβολή από έτος σε έτος. Ειδικότερα, το έτος 2014 ο μέσος όρος της κεφαλαιακής μόχλευσης ανέρχεται σε 97%, ενώ για το 2018 ανέρχεται σε 171%, γεγονός που καταδεικνύει τα υψηλά αλλά και αυξανόμενα επίπεδα της κεφαλαιακής μόχλευσης του κλάδου.

3.1.3.4 Γράφημα Υπερχρέωσης & Επιπέδου Κεφαλαιακής Μόγλευσης

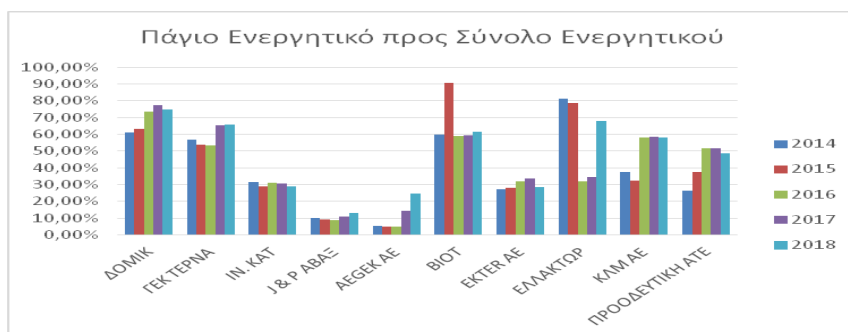

5. Αριθμοδείκτης Παγίων προς Σύνολο Ενεργητικού

Τύπος : Πάγια / Σύνολο Ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης αυτός, απεικονίζει την αναλογία κεφαλαίων που έχουν διατεθεί στην κατηγορία δεσμεύσεως του Πάγιου Ενεργητικού. Το άριστο σημείο ισορροπίας μεταξύ κυκλοφορούντος και πάγιου ενεργητικού εξαρτάται από τον τομέα δραστηριοποίησης της επιχείρησης. Όπως παρατηρείται στο γράφημα 3.1.3.5., οι εισηγμένες εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου επενδύουν σε πάγια στοιχεία του ενεργητικού. Ειδικότερα, ο μέσος όρος των αποτελεσμάτων του συνόλου των εταιρειών κατά το 2014 ανέρχεται σε 39,7%, ενώ κατά το 2018 σε 47,23%. Ο μέσος όρος για όλο το χρονικό διάστημα του συνόλου των εταιρειών ανέρχεται σε 42,77%, δείχνοντας ότι οι εταιρείες επενδύουν αρκετά σε στοιχεία πάγιου ενεργητικού.

3.1.3.5 Γράφημα Παγίων προς Σύνολο Ενεργητικού

3.1.4 Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Απόδοσης ή Αποδοτικότητα

Όταν αναφερόμαστε σε χρηματοοικονομικούς Δείκτες Απόδοσης ή Αποδοτικότητα, εννοούμε τις σχέσεις εκείνες που καταδεικνύουν πόσο ικανή είναι μία επιχείρηση να δημιουργεί κέρδη. Σημαντικότερο στοιχείο στην ανάλυση της αποδοτικότητας, είναι το κόστος των κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται, καθώς για να δημιουργηθεί θετική αξία οφείλει οι αποδόσεις που παράγει και επιτυγχάνει να είναι μεγαλύτερες από το κόστος των χρησιμοποιημένων κεφαλαίων που έχουν χρησιμοποιηθεί.

Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες που έχουν αναλυθεί για κάθε επιχείρηση του κατασκευαστικού κλάδου για το χρονικό διάστημα 2014 έως 2018 που εξετάζουμε είναι ο αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους, καθώς και ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους, ο αριθμοδείκτης καθαρού αποτελέσματος, καθώς και ο αριθμοδείκτης Αποσβέσεως Παγίων.

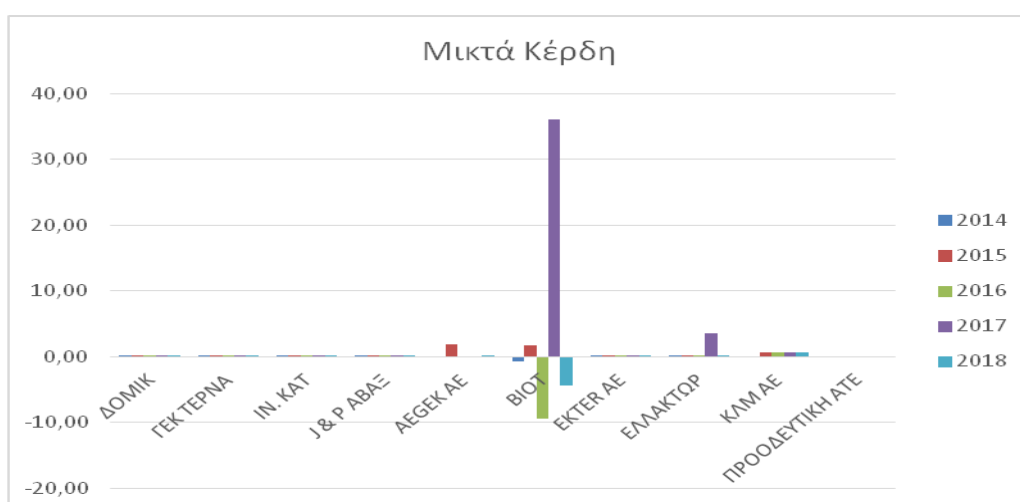
1. Αριθμοδείκτης Μικτού Περιθωρίου

Τύπος : Μικτά Αποτελέσματα/ Σύνολο Πωλήσεων και Υπηρεσιών

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει την λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχειρήσεως, καθώς και την πολιτική τιμών που εφαρμόζει. Είναι ένας αριθμοδείκτης, ο οποίος, δείχνει την θέση και την εύρωστη λειτουργία μίας επιχείρησης, άμεσα, καθώς μία επιχείρηση για να θεωρηθεί επιτυχημένη θα πρέπει να έχει αρκετά υψηλό ποσοστό μικτού κέρδους, έτσι ώστε να μπορεί να καλύψει τα λειτουργικά της έξοδα.

Στο γράφημα 3.1.4.1, φαίνεται η χαμηλή μικτή κερδοφορία του συνόλου του κλάδου, καθώς το χρονικό διάστημα το οποίο μελετάται η οικονομική κρίση επηρεάζει τόσο την οικονομία γενικότερα, όσο και ειδικότερα την κατασκευαστική δραστηριότητα.

3.1.4.1 Γράφημα Μικτού Αποτελέσματος

2. Αριθμοδείκτης αποτελέσματος προ φόρων και τόκων

Τύπος: Αποτελέσματα προ φόρων / Κύκλο εργασιών

Ο αριθμοδείκτης αυτός, δείχνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους, που μένει στην επιχείρηση μετά την αφαίρεση από τις καθαρές πωλήσεις του κόστους πωληθέντων και των λοιπών εξόδων.

Στο παρακάτω γράφημα που αποτυπώνονται τα αποτελέσματα του αριθμοδείκτη αυτού, διαγράφεται η πορεία της κερδοφορίας και των οικονομικών αποτελεσμάτων των εισηγμένων εταιρειών για την πενταετία η οποία μελετάται. Ειδικότερα, οι εταιρείες ΔΟΜΙΚ, ΙΝΤΡΑΚΑΤ, J & P AVAX, ΑΕΓΕΚ, ΒΙΟΤΕΡ και ΕΛΛΑΚΤΩΡ παρουσιάζουν αρνητικό αποτέλεσμα κατά μέσο όρο της πενταετίας, ενώ οι υπόλοιπες θετικό. Ο μέσος όρος της πενταετίας του κλάδου ανέρχεται σε 0,72%, αν εξαιρέσουμε την ΒΙΟΤΕΡ Α.Ε., η οποία παρουσιάζει ιδιαίτερος αρνητικά αποτελέσματα.

3.1.4.1 Γράφημα Κερδών / Ζημίας Προ φόρων και τόκων

3. Αριθμοδείκτης Καθαρού αποτελέσματος (Κέρδη/ζημίες)

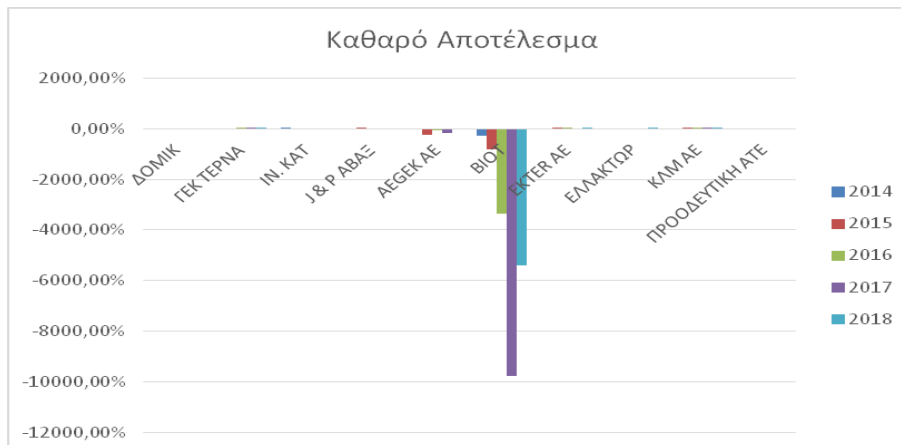
Τύπος : Καθαρό αποτέλεσμα / Κύκλο εργασιών

Ο αριθμοδείκτης αυτός, απεικονίζει το καθαρό αποτέλεσμα μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων, των φόρων και όλων των χρεωστικών και πιστωτικών τόκων στο σύνολο του κύκλου εργασιών.

Ειδικότερα, στην ανάλυση του χρηματοοικονομικού δείκτη του καθαρού αποτελέσματος για τις εισηγμένες εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου για την πενταετία 2014 – 2018, θετική διακύμανση παρουσιάζει η ΚΑΜ ΑΕ με μέσο όρο καθαρού αποτελέσματος την υφιστάμενη πενταετία που μελετήθηκε με 18,44%, η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ, επίσης, παρουσιάζει θετική διακύμανση με μέσο όρο 1,53% αντίστοιχα. Σε αντίθεση η ΙΝΤΡΑΚΑΤ ΑΕ, ο ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ και η ΕΚΤΕΡ ΑΕ, οι οποίοι παρουσιάζουν οριακή ζημία για το συγκεκριμένο χρονικό

διάστημα, με αποτέλεσμα -1,15%, -1,04% και -2,26% αντίστοιχα. Στα ίδια ποσοστά ζημίας ακολουθεί ο J&P ΑΒΑΞ ΑΕ με -2,48%. Σημαντικές ζημίες παρουσιάζει η ΑΕΓΕΚ ΑΕ με -104,34% μέσο όρο καθαρού αποτελέσματος της υφιστάμενης πενταετίας που μελετήθηκε καθώς και η ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ.

3.1.4.1 Γράφημα Καθαρού Αποτελέσματος

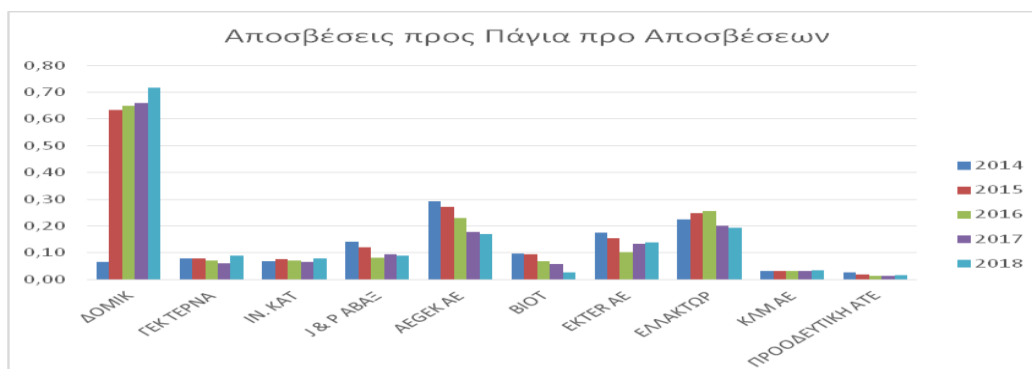

4. Αριθμοδείκτης Αποσβέσεως Παγίων

Τύπος : Αποσβέσεις / Πάγια προ αποσβέσεων

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστό των πάγιων στοιχείων, το οποίο αποσβένει μία επιχείρηση από κάθε μονάδα παγίων εντός μιας χρονικής περιόδου. Με τη χρήση του αριθμοδείκτη αυτού, μπορούμε να αντλήσουμε τη πληροφορία ότι η πραγματοποιούμενη ετήσια απόσβεση είναι επαρκής ή όχι. Στο γράφημα 3.1.4.3., αποτυπώνεται ο βαθμός απόσβεσης από έτος σε έτος για όλες τις εισηγμένες εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου. Ο μέσος όρος του συνόλου των εταιρειών για το χρονικό διάστημα 2014 έως 2018 ανέρχεται σε 15%.

3.1.4.3 Γράφημα Αποσβέσεων προς Πάγια προ αποσβέσεων

Η πορεία του κατασκευαστικού κλάδου, όπως αποτυπώνεται και στα παραπάνω διαγράμματα αλλά και από τα αποτελέσματα των χρηματοοικονομικών δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν, παρουσιάζει διακυμάνσεις ανά τα έτη μέσα στο χρονικό διάστημα της πενταετίας που μελετάται (2014 - 2018), γεγονός που απορρέει και από τα οικονομικά πλήγματα που δέχτηκε τόσο ο κλάδος κατά τη διάρκεια της κρίσης, όσο και γενικότερα η οικονομία.

Ειδικότερα, στα θετικά της πορείας του κλάδου αποτυπώνεται, πως οι εισηγμένες εταιρείες δείχνουν μία καλή ικανότητα στην πληρωμή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών τους, γεγονός που καταδεικνύει την ικανότητα των επιχειρήσεων αυτών να ανταποκριθούν στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους αλλά και την καλή και ασφαλή οικονομική τους θέση. Επίσης, οι εισηγμένες εταιρείες δείχνουν πως με τα μετρητά διαθέσιμα που διαθέτουν μπορούν να καλύψουν σε σχετικά καλή επάρκεια τις ληξιπρόθεσμες οφειλές, καθώς και ο βαθμός της οικονομικής αυτάρκειας ανά τα έτη στις εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου αυξάνεται και οι ελληνικές εισηγμένες κατασκευαστικές εταιρείες μπορούν να καλύψουν το σύνολο των υποχρεώσεων τους σε ολόένα και μεγαλύτερο βαθμό.

Στα αρνητικά του κλάδου, είναι η αυξανόμενη τάση των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τα ίδια κεφάλαια, γεγονός που καταδεικνύει τα υψηλά αλλά και αυξανόμενα επίπεδα της κεφαλαιακής μόχλευσης του κλάδου, καθώς και τα χαμηλά μικτά και καθαρά αποτελέσματα.

3.2 Μεθοδολογία Παραγοντικής Ανάλυσης

Η Παραγοντική Ανάλυση (factor analysis) είναι η τεχνική, η οποία επιλέχθηκε για την στατιστική επεξεργασία των δεδομένων. Ως μεταβλητές, θεωρήθηκαν οι χρηματοοικονομικοί δείκτες, οι οποίοι μελετήθηκαν για το χρονικό διάστημα 2014 έως 2018 για τις εισηγμένες εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου στην Ελλάδα. Η Παραγοντική Ανάλυση έγινε με τη χρήση του λογισμικού SPSS 25. Το SPSS (Statistical Product and Service Solutions) είναι ένα ευρέως διαδεδομένο πρόγραμμα, το οποίο χρησιμοποιείται για την στατιστική ανάλυση δεδομένων, το οποίο μπορεί να χειριστεί και να αναλύσει περίπλοκα δεδομένα.

Παραγοντική Ανάλυση (factor Analysis) κατά τους Kim & Mueller (1978) είναι μία σειρά στατιστικών τεχνικών, της οποίας ο κοινός στόχος είναι να εκπροσωπήσει μία σειρά μεταβλητών, σε ένα μικρότερο αριθμό μεταβλητών.

Κατά τους Tabachnick & Fidell (2007) Παραγοντική Ανάλυση είναι μία σειρά στατιστικών τεχνικών, οι οποίες εφαρμόζουν σε μία μοναδική σειρά μεταβλητών, τα οποία συσχετίζονται σε συναφή υποσύνολα και τα οποία είναι σχετικά ανεξάρτητα το ένα από το άλλο, ενώ οι μεταβλητές, οι οποίες συσχετίζονται η μία με την άλλη αλλά είναι εντελώς ανεξάρτητες από άλλα υποσύνολα και συνδυάζονται σε παράγοντες.

Κατά τους Hair, Black, Babin και Anderson (2009) η Παραγοντική Ανάλυση είναι μία τεχνική, η οποία χρησιμοποιείται για να συμπυκνούνε πολλές παρατηρούμενες μεταβλητές σε λιγότερες διαστάσεις, οι οποίοι ονομάζονται παράγοντες.

Η Παραγοντική Ανάλυση χωρίζεται σε δύο εξίσου σημαντικές κατηγορίες, τη διερευνητική (exploratory) και την επιβεβαιωτική (confirmatory). Για τον προσδιορισμό της σχέσης, λοιπόν, μεταξύ των διαφόρων χρηματοοικονομικών δεικτών που αναλύθηκαν, χρησιμοποιήθηκε η Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση (Exploratory Factor Analysis).

Κατά τους Fabrigar, Leandre και Wegener (2011), η Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση, χρησιμοποιείται όταν δεν υπάρχει εκ των προτέρων κάποια πληροφορία για την σχέση των μεταβλητών και αποκαλύπτει την αφανέρωτη μορφή του συνόλου, των μεταβλητών αυτών.

Αντιθέτως κατά τους Decoster και Jamie (1998), η Επιβεβαιωτική Παραγοντική Ανάλυση, χρησιμοποιεί την ήδη υπάρχουσα γνώση από προηγούμενες έρευνες για τις σχέσεις των μεταβλητών και διερευνά αν οι παράγοντες προσαρμόζονται σωστά, στην υπάρχουσα θεωρία.

Η Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση έχει ως πρωταρχικό στόχο τον προσδιορισμό της βασικής δομής των συσχετίσεων ενός μεγάλου συνόλου μεταβλητών και τη δημιουργία υποσυνόλων αλληλένδετων μεταβλητών, που ονομάζονται παράγοντες (factors) και συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο δυνατό κομμάτι πληροφορίας του συνόλου. Οι παράγοντες αυτοί, αντιπροσωπεύουν τις διαστάσεις των δεδομένων, ενώ οι μεταβλητές που τους συνθέτουν παρουσιάζουν εξ ορισμού υψηλές συσχετίσεις μεταξύ τους. Για την εξαγωγή των παραγόντων, στην Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση, χρησιμοποιείται η ανάλυση των κύριων συνιστωσών (Principal Components Analysis), όπου ο ερευνητής δεν χρειάζεται να έχει ένα αιτιολογικό μοντέλο αλλά επιδιώκει την μείωση ενός μεγάλου συνόλου αντικειμένων σε ένα μικρότερο αριθμό «κρυμμένων» διαστάσεων κατά τους Cudeck και Robert (2000).

Επιπρόσθετα, η Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση δίνει την εικόνα των σχέσεων μεταξύ των μεταβλητών και την δομή των δεδομένων, οπότε είναι ένα ιδανικό αρχικό σημείο για πολλές άλλες πολυμεταβλητές μεθόδους. Οι μεταβλητές που εμφανίζουν υψηλές συσχετίσεις και συμμετέχουν σε έναν παράγοντα αναμένεται να έχουν παρόμοια συμπεριφορά. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι υπόλοιπες δεν μπορεί να έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά, αλλά οι συγκεκριμένες μεταβλητές είναι αποδεδειγμένο ότι έχουν.

Κατά τους Decoster και Jamie (1998), επίσης, η Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση απαρτίζεται από 7 βήματα υλοποίησης, όπως :

- ❖ Η συλλογή των μετρήσεων, με την οποία απαιτείται να μετρηθούν οι μεταβλητές ή να ταιριάζουν τα ερευνώμενα μέρη.
- ❖ Η συλλογή των συσχετίσεων μεταξύ των μεταβλητών.
- ❖ Επιλογή του αριθμού των παραγόντων για την εξαγωγή συμπεράσματος. Η επιλογή του πλήθους των παραγόντων γίνεται μέσω μερικών μεθόδων. Το κριτήριο Keiser, ορίζει ότι θα εξάγουμε όσους παράγοντες (factors) είναι μεγαλύτεροι της μονάδας (>1) των ιδιότιμων (eigenvalue) του μοντέλου συσχέτισης.
- ❖ Εξαγωγή των παραγόντων. Υπάρχουν πολλές μέθοδοι εξαγωγής παραγόντων. Η πιο συνήθης, είναι η ανάλυση βασικών συνιστωσών (principal component analysis).

- ❖ Περιστροφή των παραγόντων. Υπάρχουν πολλές μέθοδοι για την περιστροφή των παραγόντων. Η πιο συνηθισμένη είναι η Varimax.
- ❖ Ερμηνεία των παραγόντων, των μεταβλητών που φέρουν φορτίο σε αυτούς, δηλαδή των μεταβλητών που φέρουν μεγάλο βαθμό συσχέτισης.
- ❖ Βαθμολόγηση των παραγόντων για περαιτέρω ανάλυση. Για την περαιτέρω ανάλυση των παραγόντων, ως μεταβλητές πλέον, απαιτείται η βαθμολόγησή τους. Η βαθμολόγηση των παραγόντων που εξάγονται από την εφαρμογή της Παραγοντικής Ανάλυσης σε ένα σύνολο μεταβλητών, είναι ένας γραμμικός συνδυασμός όλων των μετρήσεων, ο οποίος επιβαρύνεται από την φόρτωση αντίστοιχου συντελεστή.

Όλα τα παραπάνω διευκολύνουν κατά πολύ το έργο των ερευνητών, αφού απλοποιούν τις σχέσεις μεταξύ των μεταβλητών και μειώνουν σημαντικά τις διαστάσεις ενός προβλήματος. Παρόλα αυτά, υπάρχουν επικριτές της μεθόδου που υποστηρίζουν ότι μπορεί να οδηγήσει σε λανθασμένες υποθέσεις προκαλώντας σύγχυση και παραπληροφόρηση. Είναι γεγονός, ότι η μέθοδος έχει δεχτεί δριμυία κριτική για την ερμηνευτική ικανότητα της και για την υποκειμενικότητα των αποτελεσμάτων.

Επίσης, είναι σημαντικό να αναφερθεί εδώ, ότι για την Παραγοντική Ανάλυση σημαντικό ρόλο διαδραματίζει το μέγεθος του δείγματος. Κατά τον Tabachnick (2009), το μέγεθος του δείγματος πρέπει να είναι μεγαλύτερο των 300 παρατηρήσεων, ενώ κατά τους Comrey και Lee (2013) ένα δείγμα μεγέθους 100 παρατηρήσεων θεωρείται μικρό και όχι ιδιαίτερος επαρκές, ένα δείγμα των 500 θεωρείται πολύ καλό και ένα δείγμα των 1000 παρατηρήσεων ιδιαίτερος καλό. Είναι, όμως σημαντικό να αναφερθεί εδώ, πως το μέγεθος του δείγματος είναι σημαντικό για την εφαρμογή της Παραγοντικής Ανάλυσης και σίγουρα η Παραγοντική Ανάλυση ως μέθοδος είναι κατασκευασμένη να λειτουργεί για μεγάλου μεγέθους δείγματα, όμως αφού πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί Παραγοντική Ανάλυση σε αυτά, να έχουν δηλαδή τιμές καταλληλότητας στο δείγμα $KMO > 0,5$. Στην παρούσα εργασία, το δείγμα αποτελείται από 700 παρατηρήσεις.

Κατά τους Pett, Marjorie, Nancy και Sullivan (2003), ακόμη ενδέχεται να δοθούν διαφορετικές ερμηνείες στους παράγοντες από διαφορετικούς επιστήμονες ανάλογα με τις αντιλήψεις και την μεθοδολογική προσέγγιση του καθενός από αυτούς. Οι ανησυχίες των επιστημόνων πηγάζουν κυρίως, από το γεγονός ότι η Παραγοντική Ανάλυση πολλές φορές στηρίζεται στην υποκειμενικότητα του εκάστοτε ερευνητή. Η άποψη αυτή είναι εύλογη καθώς κατά κανόνα ο αριθμός των παραγόντων καθορίζεται αυθαίρετα και χωρίς αντικειμενικά κριτήρια. Δεν έχουν άδικο αυτοί που υποστηρίζουν ότι τα αποτελέσματα αυτής της μεθόδου αποτελούν τον καθρέφτη των απόψεων αλλά και των πεποιθήσεων του κάθε ερευνητή. Επιπρόσθετα, τροφή για δυσμενή σχόλια δίνει το γεγονός ότι η παραγοντική ανάλυση επιδέχεται πολλές μεθόδους επίλυσης (μέθοδος κυρίων συνιστωσών, ελάχιστων τετράγωνων, μεγίστης πιθανοφάνειας κ.α.). Συνεπώς στα ίδια δεδομένα, είναι πιθανόν να δοθούν πολλές ερμηνείες ανάλογα με την μέθοδο που θα ακολουθηθεί. Δεν υπάρχει, δηλαδή, μοναδική λύση για κάθε πρόβλημα.

Παρόλα τα μειονεκτήματα της μεθόδου η συνεισφορά της είναι σημαντική και μερικές φορές πολύτιμη. Τα αρνητικά στοιχεία που προκύπτουν κατά την εφαρμογή της παραγοντικής

ανάλυσης θα μπορούσαν να ελαχιστοποιηθούν ή έστω να περιορισθούν σε κάθε περίπτωση υπό τις εξής προϋποθέσεις:

- Πρέπει να ελέγχεται κατά την εφαρμογή της μεθόδου αν το δείγμα είναι κατάλληλο, η παραγοντική ανάλυση δεν αποτελεί τον ορθό τρόπο παρατήρησης ή τη λύση για κάθε πρόβλημα.
- Δεν πρέπει να συγχέεται η μέθοδος με την ανάλυση κατά συστάδες (Cluster analysis) ή άλλες πολυμεταβλητές μεθόδους. Ο ρόλος της Π.Α. δεν είναι απλά να χωρίζει τις μεταβλητές σε ομάδες-συστάδες αλλά να ερμηνεύει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την διακύμανση και τη δομή τους.

Συμπερασματικά, η Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση αν και παρουσιάζει μειονεκτήματα μπορεί να αναδειχτεί ένα πανίσχυρο εργαλείο στα χέρια ενός επιστήμονα. Βασική προϋπόθεση, σε ένα υπόδειγμα Διερευνητικής Παραγοντικής Ανάλυσης, είναι οι μεταβλητές να είναι ποσοτικές σε αριθμητική κλίμακα (δηλ. δεδομένα στα οποία εφαρμόζεται ο υπολογισμός συσχέτισης του Pearson). Τα βήματα, για να κάνουμε Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση, πρέπει να είναι τα εξής:

- Έλεγχος για το αν υπάρχουν συσχετίσεις ικανοποιητικές για να κάνουμε παραγοντική ανάλυση.
- Εύρεση του αριθμού των παραγόντων και εκτίμηση των παραμέτρων του μοντέλου.
- Περιστροφή του μοντέλου με σκοπό, να αυξήσουμε την ερμηνευτική του ικανότητα.

Όσον αφορά στη μεθοδολογία της Διερευνητικής Παραγοντικής Ανάλυσης, βάση της αποτελεί η αλληλοσυσχέτιση των μεταβλητών. Χρησιμοποιείται ένας συμμετρικός πίνακας των συντελεστών συσχέτισης που έχει τον ίδιο αριθμό σειρών και στηλών με αυτόν των μεταβλητών και ο πίνακας παραγόντων που έχει τον ίδιο αριθμό σειρών με αυτόν των μεταβλητών, αλλά ίσο αριθμό στηλών με τον αριθμό των παραγόντων. Οι συντελεστές συσχέτισης των μεταβλητών με τους αντίστοιχους παράγοντες λέγονται παραγοντικά φορτία και έχουν τιμές που δύνανται να είναι στατιστικά σημαντικές ή όχι για ορισμένο επίπεδο σημαντικότητας. Ως προς την εξαγωγή των παραγόντων, χρησιμοποιούνται ποικίλες μέθοδοι με κύριες την ανάλυση σε κύριες συνιστώσες και την ανάλυση σε κύριους ή κοινούς παράγοντες.

Επιπρόσθετα, να σημειώσουμε εδώ ότι για την καταλληλότητα των δεδομένων στην εφαρμογή της μεθόδου έγινε ο έλεγχος σφαιρικότητας Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) και ο έλεγχος «σφαιρικότητας» του Bartlett. Τιμές του KMO μεγαλύτερες του 0,5 υποδεικνύουν την καταλληλότητα της παραγοντικής ανάλυσης. Ο δείκτης KMO, επιπλέον, προτείνεται και για την περίπτωση που δεν ικανοποιείται η παραδοχή της πολυδιάστατης κανονικότητας. Για την επιλογή του αριθμού των παραγόντων πρωταρχικό κριτήριο τέθηκε αυτό των "ιδιοτιμών" (eigenvalue of >1), καθώς έχει υιοθετηθεί ως την κύρια μέθοδο για εξαγωγή παραγόντων. Επιπλέον, εφαρμόστηκε στρέψη των αξόνων με τη μέθοδο Varimax για την ευκολότερη

ερμηνεία των παραγόντων. Οι ερωτήσεις με επιβάρυνση παραγόντων >0,40 θεωρήθηκαν ότι συνεισφέρουν σημαντικά στον κάθε παράγοντα.

Η ελάχιστη τιμή του επιπέδου στατιστικής σημαντικότητας, p-value, ορίστηκε στο 5%. Για την περιγραφική στατιστική ανάλυση, οι μεταβλητές εκφράστηκαν στη μορφή «μέση τιμή» (mean) και «τυπική απόκλιση» (standard deviation).

Τέλος, για τη μελέτη της σχέσης μεταξύ μίας συνεχούς και μία ονομαστικής μεταβλητής έγινε χρήση της ανάλυσης διασποράς (ANOVA) ή του ελέγχου των Kruskal-Wallis, ανάλογα με την ικανοποίηση της προϋπόθεσης της κανονικότητας. Για τον έλεγχο της συνθήκης της κανονικότητας χρησιμοποιήθηκε η δοκιμασία Shapiro-Wilk και η μελέτη των γραφικών αναπαράστασεων «Normal Q-Q plot», «Detrended Normal Q-Q plot», και «Box Plot».

3.3 Ανάλυση Εμπειρικών Αποτελεσμάτων

Στον πίνακα 3.3.1, που ακολουθεί, παρατηρούμε τους μέσους όρους και τις, αντίστοιχες, τυπικές αποκλίσεις, των δεικτών που εισήχθησαν στην ανάλυση.

3.3.1 Πίνακας περιγραφικών στοιχείων των δεικτών

	Mean	Standard Deviation
ΚΥΚΛ. ΕΝΕΡΓ/ ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	122	66
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	-92	462
ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	-402	1618
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	50	17
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΡΟΣ ΣΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	68	109
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	43	23
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΡΟΣ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	-405	1474
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	68	129
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	139	113
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠ.	118	111
ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ	61	534
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ /ΠΑΓΙΑ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	15	17
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠ. ΠΡΟΣ Κ.Π.	453	921

Στον πίνακα 3.3.2 είναι εμφανείς οι απλές συσχετίσεις ανάμεσα στις 14 μεταβλητές που συμμετέχουν στην ανάλυση.

3.3.2 Πίνακας συσχετίσεων ανάμεσα στις 14 μεταβλητές που συμμετέχουν στην ανάλυση

		Correlation Matrix													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Correlation	1. ΚΥΚΛ. ΕΝΕΡΓ ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1,000	,304	,385	,137	,587	-,217	,156	,180	,013	,579	,558	-,122	-,205	-,490
	2. ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	,304	1,000	,272	,118	,196	-,151	,016	,281	,114	,197	,185	,258	,071	-,442
	3. ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	,385	,272	1,000	,189	,263	-,189	-,045	,315	,140	,259	,233	-,674	,136	-,676
	4. ΚΕ ΠΡΟΣ ΚΕ	,137	,118	,189	1,000	-,114	-,774	-,739	-,094	-,201	,390	,143	-,067	-,131	-,244
	5. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΡΟΣ ΣΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	,587	,196	,263	-,114	1,000	-,001	,334	-,062	-,162	,329	,440	-,083	-,087	-,247
	6. ΠΕ ΠΡΟΣ ΠΕ	-,217	-,151	-,189	-,774	-,001	1,000	,437	-,229	-,111	-,328	-,178	,068	,234	,320
	7. ΙΔΙΑ ΚΕΦ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓ	,156	,016	-,045	-,739	,334	,437	1,000	,349	,392	-,187	,148	,005	-,144	,015
	8. ΣΥΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	,180	,281	,315	-,094	-,062	-,229	,349	1,000	,915	-,061	,060	-,107	-,063	-,481
	9. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΙΔ ΚΕΦ	,013	,114	,140	-,201	-,162	-,111	,392	,915	1,000	-,215	-,048	-,058	-,171	-,216
	10.ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	,579	,197	,259	,390	,329	-,328	-,187	-,061	-,215	1,000	,459	-,099	-,028	-,351
	11.ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ	,558	,185	,233	,143	,440	-,178	,148	,060	-,048	,459	1,000	-,068	-,133	-,314
	12.ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ	-,122	,258	-,674	-,067	-,083	,068	,005	-,107	-,058	-,099	-,068	1,000	-,048	,155
	13.ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΑ ΠΡΟΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	-,205	,071	,136	-,131	-,087	,234	-,144	-,063	-,171	-,028	-,133	-,048	1,000	-,177
	14.ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΣ ΚΠ	-,490	-,442	-,676	-,244	-,247	,320	,015	-,481	-,216	-,351	-,314	,155	-,177	1,000
Sig. (1-tailed)	1. ΚΥΚΛ. ΕΝΕΡΓ ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		,016	,003	,171	,000	,065	,140	,105	,464	,000	,000	,199	,077	,000
	2. ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	,016		,028	,207	,086	,147	,455	,024	,216	,085	,100	,035	,312	,001
	3. ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	,003	,028		,094	,033	,095	,378	,013	,167	,034	,052	,000	,172	,000
	4. ΚΕ ΠΡΟΣ ΚΕ	,171	,207	,094		,216	,000	,258	,080	,003	,161	,322	,182	,044	,044
	5. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΡΟΣ ΣΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	,000	,086	,033	,216		,499	,009	,335	,130	,010	,001	,283	,275	,042
	6. ΠΕ ΠΡΟΣ ΠΕ	,065	,147	,095	,000	,499		,001	,055	,221	,010	,109	,320	,051	,012
	7. ΙΔΙΑ ΚΕΦ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓ	,140	,455	,378	,000	,009	,001		,007	,002	,097	,152	,486	,158	,460
	8. ΣΥΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	,105	,024	,013	,258	,335	,055	,007		,000	,338	,340	,230	,333	,000
	9. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΙΔ ΚΕΦ	,464	,216	,167	,080	,130	,221	,002	,000		,067	,372	,345	,118	,066
	10.ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	,000	,085	,034	,003	,010	,010	,097	,338	,067		,000	,247	,424	,006
	11.ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ	,000	,100	,052	,161	,001	,109	,152	,340	,372	,000		,320	,178	,013
	12.ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ	,199	,035	,000	,322	,283	,320	,486	,230	,345	,247	,320		,370	,142
	13.ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΑ ΠΡΟΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	,077	,312	,172	,182	,275	,051	,158	,333	,118	,424	,178	,370		,110
	14.ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΣ ΚΠ	,000	,001	,000	,044	,042	,012	,460	,000	,066	,006	,013	,142	,110	

Αρχικά, ελέγχθηκε η καταλληλότητα των δεδομένων για την εφαρμογή της ανάλυσης. Η τιμή του κριτηρίου KMO υπολογίστηκε 0,599, δηλαδή υψηλότερη από την κρίσιμη τιμή του 0,5, γεγονός που αποδεικνύει την καταλληλότητα των δεδομένων σε έναν επαρκή βαθμό. Ο έλεγχος σφαιρικότητας του Bartlett επαλήθευσε ότι η συσχέτιση μεταξύ των ερωτήσεων ήταν επαρκής ($\chi^2(91)=438,040$, $p < 0,001$).

Βάσει των δύο παραπάνω ελέγχων συγκλίνουμε στο συμπέρασμα πως, με τα δεδομένα που διαθέτουμε, μπορεί να πραγματοποιηθεί Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση.

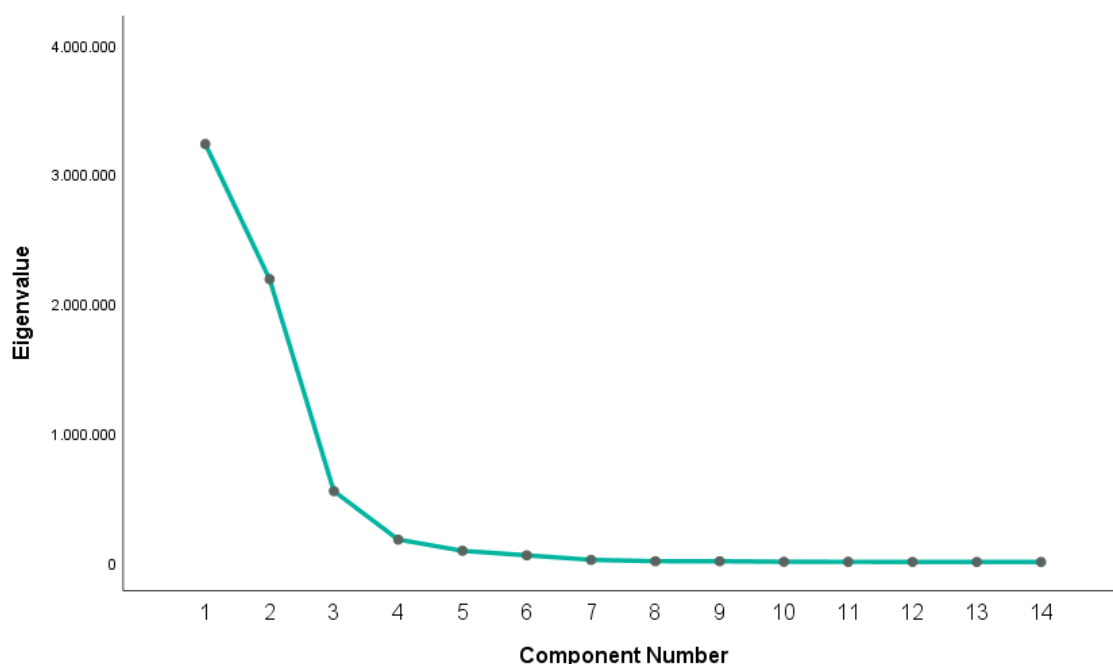
3.3.3 Πίνακας KMO και Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,599
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	438,040
	df	91
	Sig.	,000

Ο πίνακας 3.3.5, όπως και το γράφημα 3.3.4, είναι δύο πηγές πληροφόρησης σχετικά με το παραγοντικό μοντέλο που πρόκειται να οικοδομηθεί. Το μοντέλο των τριών παραγόντων (factors) εξηγεί, με βάση την αρχική λύση το 94,572% της συνολικής διασποράς, δηλαδή της συνολικής πληροφορίας. Το ποσοστό αυτό παραμένει το ίδιο, εάν λάβουμε τυποποιημένες μεταβλητές.

Το ίδιο μοντέλο, των τριών παραγόντων, εξηγεί το 94,572% της συνολικής διασποράς μετά την περιστροφή. Το ποσοστό αυτό της συνολικής διασποράς μειώνεται στο 46,369%, αν λάβουμε τυποποιημένες τιμές.

3.3.4 Γράφημα 1. Γράφημα αναπαράστασης ιδιοτιμών (eigenvalues)

3.3.5 Πίνακας επεξήγησης συνολικής διακύμανσης

	Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
		Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
Raw	1	3230180,676	51,226	51,226	3230180,676	51,226	51,226	1963827,130	31,143	31,143
	2	2185671,275	34,661	85,887	2185671,275	34,661	85,887	2183113,595	34,621	65,764
	3	547633,548	8,685	94,572	547633,548	8,685	94,572	1816544,774	28,808	94,572
	4	172906,978	2,742	97,314						
	5	86180,104	1,367	98,680						
	6	51402,932	,815	99,495						
	7	16492,817	,262	99,757						
	8	6046,079	,096	99,853						
	9	5925,180	,094	99,947						
	10	1532,569	,024	99,971						
	11	1230,007	,020	99,991						
	12	402,775	,006	99,997						
	13	148,222	,002	99,999						
	14	41,798	,001	100,000						
Rescaled	1	3230180,676	51,226	51,226	2,752	19,657	19,657	2,672	19,089	19,089
	2	2185671,275	34,661	85,887	2,261	16,150	35,807	2,309	16,491	35,580
	3	547633,548	8,685	94,572	1,479	10,562	46,369	1,510	10,789	46,369
	4	172906,978	2,742	97,314						
	5	86180,104	1,367	98,680						
	6	51402,932	,815	99,495						
	7	16492,817	,262	99,757						
	8	6046,079	,096	99,853						
	9	5925,180	,094	99,947						
	10	1532,569	,024	99,971						
	11	1230,007	,020	99,991						
	12	402,775	,006	99,997						
	13	148,222	,002	99,999						
	14	41,798	,001	100,000						

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Στον πίνακα 3.3.6 παρατηρούμε τη διαμόρφωση του παραγοντικού μοντέλου, βάσει των φορτώσεων των επιμέρους μεταβλητών σε συγκεκριμένους παράγοντες (factors).

Η πρώτη συστάδα μεταβλητών φορτώνει στον παράγοντα 1 (Factor 1- ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ) και αποτελείται από τους δείκτες:

- ✓ ΚΥΚΛ. ΕΝΕΡΓ ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
- ✓ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΚΩΝ
- ✓ ΣΥΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ/ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
- ✓ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ/ ΙΔ ΚΕΦ
- ✓ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΣ /ΚΠ

Η δεύτερη συστάδα μεταβλητών φορτώνει στον παράγοντα 2 (Factor 2- ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ) και αποτελείται από τους δείκτες:

- ✓ ΚΕ ΠΡΟΣ ΣΕ
- ✓ ΠΕ ΠΡΟΣ ΣΥ
- ✓ ΙΔΙΑ ΚΕΦ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓ

Η τρίτη συστάδα μεταβλητών φορτώνει στον παράγοντα 3 (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ - FACTOR 3) και αποτελείται από τους δείκτες:

- ✓ ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
- ✓ ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ

Σε ό,τι αφορά τους παρακάτω δείκτες, οι οποίοι αρχικά συμμετείχαν στην ανάλυση, τίθενται εκτός του εν λόγω παραγοντικού μοντέλου λόγω μη επαρκούς μαρτυρίας ότι εντάσσονται σε κάποιον παράγοντα:

- ❖ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΡΟΣ ΣΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
- ❖ ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ
- ❖ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ
- ❖ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΑ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

3.3.6 Πίνακας Rotated Component Matrix

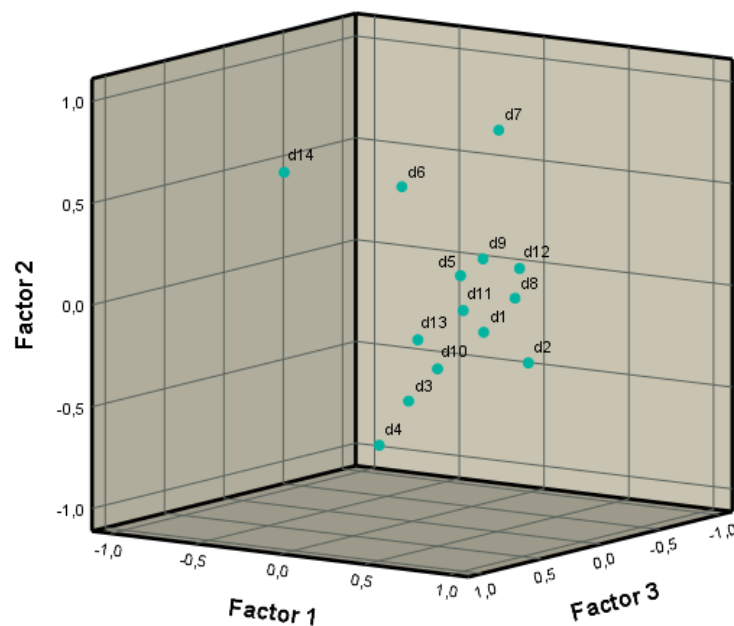
	Rescaled		
	Component		
	Factor 1	Factor 2	Factor 3
ΚΥΚΛ. ΕΝΕΡΓ ΠΡΟΣ ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	,500		
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝΚΑΙ ΤΟΚΩΝ	,548		
ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	,520		,773
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		-,752	
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΡΟΣ ΣΥΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ			
ΠΑΓΙΟ ΕΝ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		,530	
ΙΔΙΑ ΚΕΦ ΠΡΟΣ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓ	,508	,861	
ΣΥΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	,625		
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΙΔ ΚΕΦ	,523		
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ			
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠ			
ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ			-,906
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΑΓΙΑ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ			
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠ. ΠΡΟΣ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	-,827	,505	

Πιο συγκεκριμένα, και αναφορικά με τον πίνακα 3.3.6, ο αριθμοδείκτης κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις αναλύεται με τιμή 0,5 στον Παράγοντα των Υποχρεώσεων, τιμή η οποία θεωρείται οριακά ανεκτή. Επίσης, οι αριθμοδείκτες κέρδη προ φόρων και τόκων, καθώς και μακροπρόθεσμος δανεισμός προς ίδια Κεφάλαια συσχετίζονται οριακά στον παράγοντα των Υποχρεώσεων με τιμές 0,548 και 0,523 αντίστοιχα. Οι αριθμοδείκτες που αφορούν το Σύνολο Υποχρεώσεων προς Ίδια Κεφάλαια και τις Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς το Κόστος Πωληθέντων αντίστοιχα φορτώνουν με αντίστοιχες τιμές φορτίου 0,625 και -0,827. Να αναφερθεί, εδώ πως η αρνητική τιμή σε ένα φορτίο μίας μεταβλητής, η οποία σχετίζεται με έναν παράγοντα δεν μας επηρεάζει, καθώς λογίζεται η απόλυτη τιμή της.

Στον Παράγοντα 2 (Πάγιο Ενεργητικό), οποίος αφορά το Πάγιο Ενεργητικό, αντιστοιχούν 4 μεταβλητές, οι οποίες είναι το κυκλοφορούν Ενεργητικό προς το Σύνολο του Ενεργητικού, το Πάγιο Ενεργητικό προς το σύνολο του Ενεργητικού, τα Ίδια Κεφάλαια προς το Πάγιο Ενεργητικό και οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς το κόστος πωληθέντων, με τιμές -0,752, 0,530, 0,861, 0,505 αντίστοιχα. Στην μεταβλητή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προς το κόστος πωληθέντων, η οποία φέρει φορτίο σε δύο παράγοντες και θα μπορούσε να ομαδοποιηθεί είτε στον έναν Παράγοντα των Υποχρεώσεων είτε στον Παράγοντα του Παγίου Ενεργητικού, επιλέχθηκε η φόρτωση της στον Παράγοντα των υποχρεώσεων, στον οποίο είχε την υψηλότερη τιμή και διαδραμάτιζε υψηλότερη σχέση συσχέτισης.

Στον 3ο Παράγοντα, τον Παράγοντα του Οικονομικού Αποτελέσματος, φέρουν φορτίο οι μεταβλητές του Καθαρού Αποτελέσματος και των Μικτών Κερδών, με τιμές 0,773 και 0,906.

3.3.7 Γράφημα 2. Γράφημα του παραγοντικού μοντέλου τριών διαστάσεων

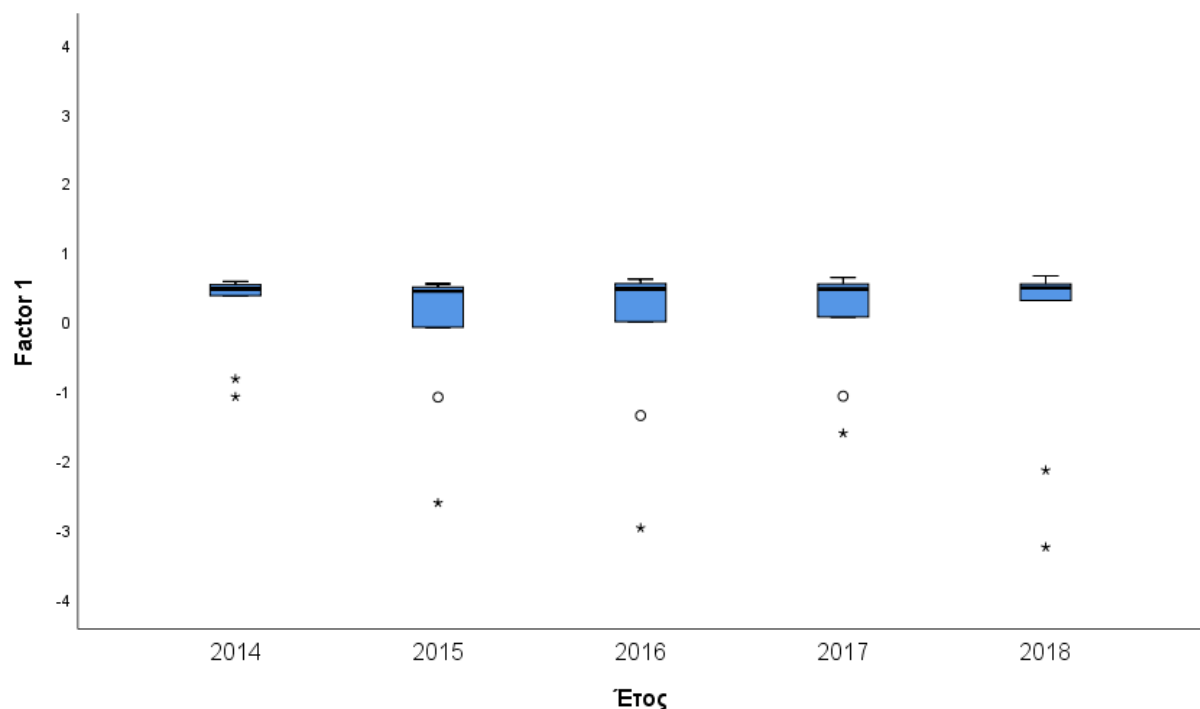
Προκειμένου να διερευνηθεί η σχέση μεταξύ της αξίας των τριών παραγόντων (καθενός ξεχωριστά) και το χρονικό έτος (2014 έως και 2018) έγινε, κατ' αρχάς, έλεγχος της κανονικότητας. Βάσει του ελέγχου κανονικότητας (δοκιμασία Shapiro-Wilk), οι τρεις συνεχείς μεταβλητές – παράγοντες (factors)- δεν παρουσιάζουν κανονική κατανομή μεταξύ των 5 ετών (πίνακας 6). Ως εκ τούτου, για την μελέτη των σχέσεων έγινε χρήση της στατιστικής δοκιμασίας των Kruskal-Wallis.

3.3.8 Πίνακας: Έλεγχοι κανονικότητας (Tests of Normality)

	Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.
Factor 1	,623	50	,000
Factor 2	,672	50	,000
Factor 3	,351	50	,000

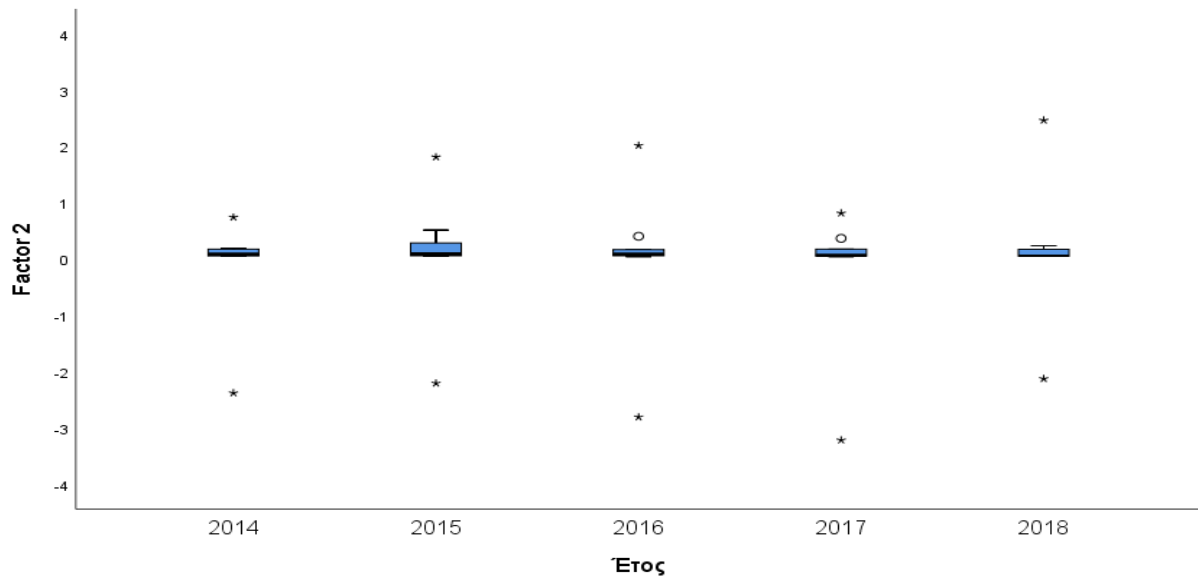
Η στατιστική δοκιμασία των Kruskal-Wallis δεν αποκάλυψε στατιστικώς σημαντική διαφορά στη μέση τιμή του παράγοντα 1 (Factor 1) και των κατηγοριών της μεταβλητής «Έτος» ($\chi^2(4) = 0,829, p = 0,934$).

3.3.9 Γράφημα 3. Μέση τιμή του παράγοντα 1 (Factor 1) ανά έτος

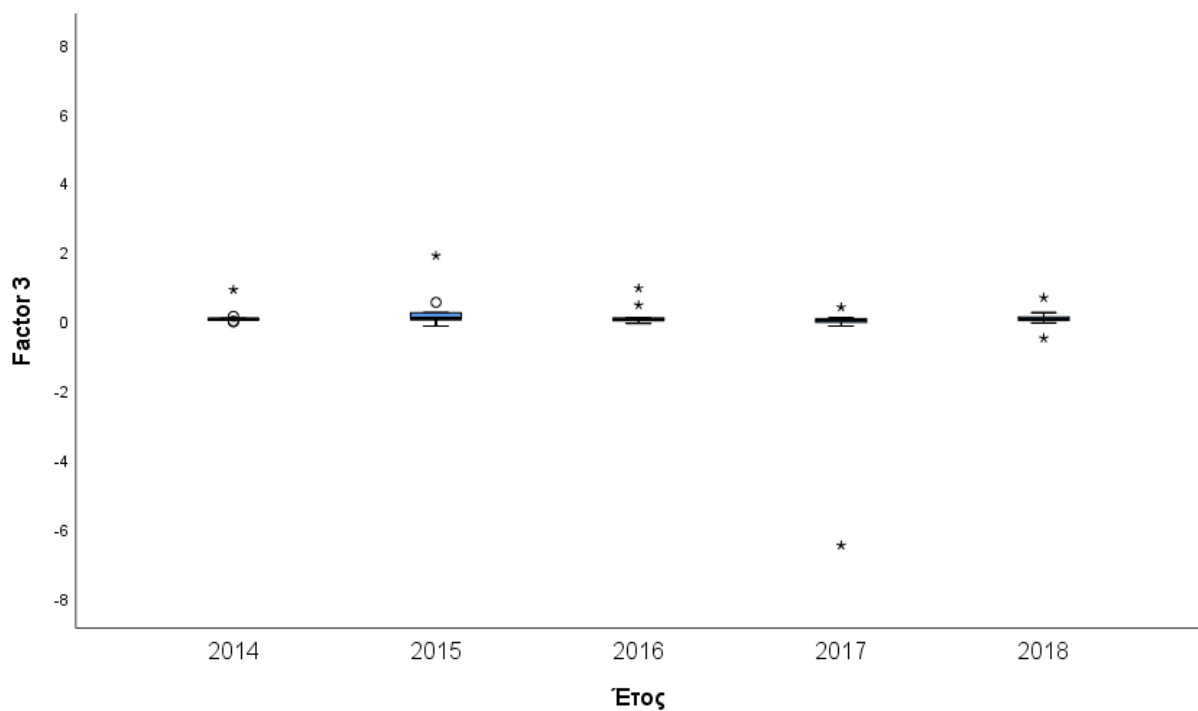
Η στατιστική δοκιμασία των Kruskal-Wallis δεν αποκάλυψε στατιστικώς σημαντική διαφορά στη μέση τιμή του παράγοντα 2 (Factor 2) και των κατηγοριών της μεταβλητής «Έτος» ($\chi^2(4) = 1,003, p = 0,909$).

3.3.10 Γράφημα 4. Μέση τιμή του παράγοντα 2 (Factor 2) ανά έτος

Η στατιστική δοκιμασία των Kruskal-Wallis δεν αποκάλυψε στατιστικώς σημαντική διαφορά στη μέση τιμή του παράγοντα 3 (Factor 3) και των κατηγοριών της μεταβλητής «Έτος» ($\chi^2(4) = 2,540, p = 0,637$).

3.3.11 Γράφημα 5. Μέση τιμή του παράγοντα 3 (Factor 3) ανά έτος

4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο κλάδος των κατασκευών αποτελεί έναν από τους βασικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Η συμβολή του κλάδου, τόσο στην οικιστική και πολεοδομική ανάπτυξη, αλλά και η συμβολή του στην υλοποίηση επενδύσεων σε διάφορους τομείς της χώρας, όσο και στην ταυτόχρονη και παράλληλη επιρροή του σε πολλούς άλλους κλάδους της οικονομίας, συντελούν στον ιδιαίτερος μεγάλης σημασίας ρόλο, που διαδραματίζει ο κλάδος αυτός, στην οικονομία και στην ανάπτυξη της κάθε χώρας. Ακόμη, ο κλάδος των Κατασκευών σχεδιάζει και υλοποιεί πλήθος έργων που συμβάλλουν σημαντικά, τόσο στην ανάπτυξη της παραγωγικότητας και απασχόλησης, όσο και στην αειφόρο ανάπτυξη και στην ποιότητα διαβίωσης των πολιτών, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως και στο Κεφάλαιο 2.

Για τους λόγους αυτούς, η παρακολούθηση και ανάλυση της πορείας του και της εξέλιξής του, καθώς και των οικονομικών του μεγεθών αποτελεί αναγκαίο μέτρο, στα πλαίσια των στοχευμένων παρεμβάσεων, τόσο των κρατικών σχεδιασμών, όσο και των αρμόδιων φορέων ανά τον κόσμο, όπου οφείλουν να έχουν ως πρωταρχικό στόχο, ειδικότερα οικονομίες που ανθίζουν και γενικότερα κοινωνίες που ευημερούν.

Στην παρούσα μελέτη έγινε προσπάθεια να μελετηθούν τα οικονομικά στοιχεία του βασικού για την οικονομία κλάδου, όπως είναι ο κλάδος των κατασκευών, με τη χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών, οι οποίοι παρατηρήθηκαν για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από το 2014 έως το 2018, με σκοπό να εφαρμοστεί η Διερευνητική Παραγοντική Ανάλυση, μέσω του στατιστικού προγράμματος SPSS, στα δεδομένα - παρατηρήσεις που προέκυψαν από τις ελληνικές εισηγμένες εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου.

Αναφορικά με το πρώτο ερευνητικό ερώτημα που έθεσε η παρούσα έρευνα, φαίνεται ότι το δείγμα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκε για την εφαρμογή της Παραγοντικής Ανάλυσης ήταν επαρκώς κατάλληλο. Η τιμή του κριτηρίου KMO υπολογίστηκε 0,599, δηλαδή υψηλότερη από την κρίσιμη τιμή του 0,5, γεγονός που αποδεικνύει την καταλληλότητα των δεδομένων σε επαρκή βαθμό. Επίσης, ο έλεγχος σφαιρικότητας του Bartlett επαλήθευσε ότι η συσχέτιση μεταξύ των ερωτήσεων ήταν επαρκής ($\chi^2(91)=438,040$, $p < 0,001$).

Από την στατιστική αυτή επεξεργασία, με την εφαρμογή της Διερευνητικής Παραγοντικής Ανάλυσης στα δεδομένα και αναφορικά με το δεύτερο και το τρίτο ερευνητικό ερώτημα προέκυψαν 3 παράγοντες (factors), οι οποίοι μετρούν τις Υποχρεώσεις (Βραχυπρόθεσμες και Μακροπρόθεσμες) σε συνδυασμό με τα κέρδη προ φόρων και τόκων, το Πάγιο Ενεργητικό, καθώς και το Οικονομικό Αποτέλεσμα. Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες, πλέον, μπορούν να αντικατασταθούν από τους παράγοντες. Άμεσος σκοπός της εργασίας ήταν, τόσο να αναγνωρίσει τις υποκείμενες κατηγορίες ανάμεσα στους χρηματοοικονομικούς δείκτες για να επιβεβαιώσει ή να μετασχηματίσει τις κατηγορίες αυτές και να εξάγει παράγοντες, οι οποίοι θα φέρουν την ίδια ή όσο μεγαλύτερο κομμάτι της αρχικής πληροφορίας μπορούν.

Αναφορικά με το τέταρτο ερευνητικό ερώτημα που έθεσε η παρούσα εργασία, το μοντέλο των τριών παραγόντων (factors) εξηγεί, με βάση την αρχική λύση το 94,6% της συνολικής διασποράς, δηλαδή της συνολικής πληροφορίας. Το ποσοστό αυτό, παραμένει το ίδιο, εάν λάβουμε τυποποιημένες μεταβλητές.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί εδώ, πως η συνεχής μελέτη των παραγόντων αυτών, ανά τα χρόνια και αφού θα έχουν ρυθμιστεί και συνυπολογιστεί όλες οι παράμετροι των αλλαγών

που αυτά μπορεί να επιφέρουν, θα μπορούν να φέρουν αποτελέσματα και να εξάγουν γρήγορα συμπεράσματα, καθώς και να μειώσουν το κόστος επεξεργασίας της πληροφορίας, καθώς πλέον μελετώντας την τάση ενός αριθμοδείκτη που ανήκει σε κάποιον παράγοντα, μπορεί να οριστεί και η τάση των υπόλοιπων αριθμοδεικτών που ανήκουν στον παράγοντα αυτό, μειώνοντας έτσι σημαντικά το κόστος επεξεργασίας της πληροφορίας για το μέλλον.

Επίσης, τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας ίσως γίνουν αρχικό σημείο αναφοράς και μελετηθούν περαιτέρω για την διερεύνηση των αποτελεσμάτων του κλάδου των κατασκευών, τόσο από αρμόδιους φορείς, όσο και από τις ίδιες τις επιχειρήσεις, με άμεσο σκοπό εκτός από την περαιτέρω έρευνα και ανάλυση του κλάδου, ιδανικά την δημιουργία ενός συστήματος προειδοποίησης, όπου θα αποθηκεύονται συχνά τα οικονομικά δεδομένα του κλάδου και σε περίπτωση αρνητικών αποτελεσμάτων, όπως αυτά θα οριστούν και παραμετροποιηθούν στην κατασκευή του συστήματος, θα ειδοποιούνται οι αρμόδιοι φορείς για την έναρξη κατάλληλων μέτρων και στοχευμένων παρεμβάσεων με απώτερο σκοπό την αποφυγή κρίσεων, καθώς και την προστασία της βιομηχανίας, της οικονομίας και της ανάπτυξης. Επιπρόσθετα, είναι σημαντικό να αναφερθεί ακόμη, πως αυτές οι εφαρμογές μπορούν να έχουν και γενικότερη εφαρμογή σε άλλους κλάδους στα πλαίσια προστασίας της οικονομίας, της πρόληψης των λαθών του παρελθόντος αλλά και τον αναπτυξιακό σχεδιασμό του μέλλοντος πάνω σε γερές βάσεις σύμφωνα με τους Ocal, Erdis, Oral, Vural (2005).

Τέλος, να σημειωθεί σε αυτό το σημείο, πως η εργασία αυτή αφήνεται, ως μία πρόταση για περαιτέρω μελέτη, έρευνα και ανάλυση, καθώς η συγκεκριμένη εργασία έχει ως αντικείμενο ενασχόλησης, έναν συγκεκριμένο κλάδο, με ορισμένους χρηματοοικονομικούς δείκτες, σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Για τον λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμο ότι υπάρχει πολύ μεγάλο περιθώριο περαιτέρω έρευνας και μελέτης του συγκεκριμένου θέματος από ερευνητές σε όλο τον κόσμο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Rummel, Rudolf J. *Applied factor analysis*. Northwestern University Press, 1988.
- Singh, D., and R. L. K. Tiong. "Evaluating the financial health of construction contractors." *Proceedings of the Institution of Civil Engineers-Municipal Engineer*. Vol. 159. No. 3. Thomas Telford Ltd, 2006.
- Muresan, Elisa, and Philip Wolitzer. "Organize your financial ratios analysis with PALMS." (2004).
- De, Anupam, Gautam Bandyopadhyay, and B. N. Chakraborty. "Application of factor analysis on the financial ratios of Indian cement industry and validation of the results by cluster analysis." *AIP Conference Proceedings*. Vol. 1298. No. 1. American Institute of Physics, 2010.
- Pinches, George E., Kent A. Mingo, and J. Kent Caruthers. "The stability of financial patterns in industrial organizations." *The Journal of Finance* 28.2 (1973): 389-396.
- Ali, Hamdi F., and Abdelrazzak Charbaji. "Applying factor analysis to financial ratios of international commercial airlines." *International Journal of Commerce and Management* (1994).
- Yap, Ben Chin-Fook, Zulkifflee Mohamad, and K-Rine Chong. "The application of principal component analysis in the selection of industry specific financial ratios." *Journal of Economics, Management and Trade* (2013): 242-252.
- Erdogan, Aysa. "Applying factor analysis on the financial ratios of Turkey's top 500 industrial enterprises." *International Journal of Business and Management* 8.9 (2013).
- Hair, J., Black, W., Babin, B., & Anderson, R. (2009). *Exploratory factor analysis multivariate data analysis*.
- Johnson, W. Bruce. "The cross-sectional stability of financial patterns." *Journal of Business Finance & Accounting* 5.2 (1978): 207-214.
- Hornungová, Jana, and František Milichovský. "Financial performance evaluation of the Czech agricultural companies with factor analysis." *Scientific papers of the University of Pardubice. Series D, Faculty of Economics and Administration*. 37/2016 (2016).
- Conti, Gabriella, et al. "Bayesian exploratory factor analysis." *Journal of econometrics* 183.1 (2014): 31-57.
- Harmon, Harry H. "Modern Factor Analysis, Chicago: The University of Chicago Press, 1960." *Harmon Modern Factor Analysis 1960*.
- Fabrigar, Leandre R., and Duane T. Wegener. *Exploratory factor analysis*. Oxford University Press, 2011.
- DeCoster, Jamie. "Overview of factor analysis." (1998): 2006.
- Kim, Jae-On, and Charles W. Mueller. *Factor analysis: Statistical methods and practical issues*. No. 14. sage, 1978.
- Cudeck, Robert. "Exploratory factor analysis." *Handbook of applied multivariate statistics and mathematical modeling*. Academic Press, 2000. 265-296.
- Child, Dennis. *The essentials of factor analysis*. Cassell Educational, 1990.
- Pett, Marjorie A., Nancy R. Lackey, and John J. Sullivan. *Making sense of factor analysis: The use of factor analysis for instrument development in health care research*. sage, 2003.
- Islam, MD Aminul. "An analysis of the financial performance of national bank limited using financial ratio." *Journal of Behavioural Economics, Finance, Entrepreneurship, Accounting and Transport* 2.5 (2014): 121-129.

- Daryanto, Wiwiek Mardawiyah, and Dety Nurfadilah. "Financial performance analysis before and after the decline in oil production: Case study in Indonesian oil and gas industry." *International Journal of Engineering & Technology* 7.3.21 (2018): 10-15.
- Gorsuch, Richard L. "Factor analysis." (2013).
- Fruchter, Benjamin. "Introduction to factor analysis." (1954).
- Brownlow, Charlotte. *SPSS explained*. Routledge, 2014.
- Williams, Brett, Andrys Onsmann, and Ted Brown. "Exploratory factor analysis: A five-step guide for novices." *Australasian journal of paramedicine* 8.3 (2010).
- Lorenzo-Seva, Urbano, and Pere J. Ferrando. "FACTOR: A computer program to fit the exploratory factor analysis model." *Behavior research methods* 38.1 (2006): 88-91.
- Kim, Jae-On, et al. *Introduction to factor analysis: What it is and how to do it*. No. 13. Sage, 1978.
- Hinton, Perry R., Isabella McMurray, and Charlotte Brownlow. *SPSS explained*. Routledge, 2014.
- Howitt, Dennis, and Duncan Cramer. *A guide to computing statistics with SPSS for Windows*. Simon & Schuster, Inc., 1997.
- Costello, Anna B., and Jason Osborne. "Best practices in exploratory factor analysis: Four recommendations for getting the most from your analysis." *Practical assessment, research, and evaluation* 10.1 (2005): 7.
- Brown, Timothy A. *Confirmatory factor analysis for applied research*. Guilford publications, 2015.
- DeCoster, Jamie, and Heather Claypool. "Data analysis in SPSS." *Retrieved October 2* (2004): 2015.
- Marsh, Herbert W., et al. "Is more ever too much? The number of indicators per factor in confirmatory factor analysis." *Multivariate behavioral research* 33.2 (1998): 181-220.
- Field, A. "Exploratory factor analysis." *Discovering statistics using SPSS* (2005): 619-680.
- Reise, Steven P., Niels G. Waller, and Andrew L. Comrey. "Factor analysis and scale revision." *Psychological assessment* 12.3 (2000): 287.
- Foster, Jeremy J. *Data analysis using spss for Windows versions 8-10: A beginner's guide*. Sage, 2001.
- Meredith, William. "Measurement invariance, factor analysis and factorial invariance." *Psychometrika* 58.4 (1993): 525-543.
- DiStefano, Christine. "The impact of categorization with confirmatory factor analysis." *Structural equation modeling* 9.3 (2002): 327-346.
- Dwyer, Larry, et al. "Attributes of destination competitiveness: A factor analysis." *Tourism analysis* 9.1-2 (2004): 91-101.
- Schmitt, Thomas A. "Current methodological considerations in exploratory and confirmatory factor analysis." *Journal of Psychoeducational Assessment* 29.4 (2011): 304-321.
- Janssens, Wim, et al. *Marketing research with SPSS*. Pearson Education, 2008.
- Comrey, Andrew L., and Howard B. Lee. *A first course in factor analysis*. Psychology press, 2013.
- Reise, Steven P., Niels G. Waller, and Andrew L. Comrey. "Factor analysis and scale revision." *Psychological assessment* 12.3 (2000): 287.

ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ

1. <https://ellaktor.com/>
2. <https://avax.gr/>
3. <https://www.intrakat.gr/>
4. <http://www.aegek.gr/>
5. <https://www.gekterna.com/el/>
6. <https://bioter.gr/>
7. <http://www.ekter.gr/>
8. <https://www.proodeftiki.gr/index.php/el/>
9. <http://www.domik.gr/index.php/el/>
10. <https://www.klimate.gr/>
11. <https://www.naftemporiki.gr/>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- **Στοιχεία Οικονομικής θέσης (ισολογισμός) ΑΕΓΕΚ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε. 2016**
- **Στοιχεία Οικονομικής θέσης (ισολογισμός) ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. 2016**
- **Στοιχεία Οικονομικής θέσης (ισολογισμός) ΒΙΟΤΕΡ Α.Ε. 2017**
- **Στοιχεία Οικονομικής θέσης (ισολογισμός) ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. 2017**
- **Στοιχεία Οικονομικής θέσης (ισολογισμός) ΚΛΜ Α.Ε. 2018**
- **Στοιχεία Οικονομικής θέσης (ισολογισμός) ΙΝΤΡΑΚΟΜ Α.Ε. 2014**
- **Στοιχεία Οικονομικής θέσης (ισολογισμός) J&P AVAX Α.Ε. 2017**
- **Στοιχεία Οικονομικής θέσης (ισολογισμός) ΔΟΜΙΚ Α.Ε. 2016**
- **Στοιχεία Οικονομικής θέσης (ισολογισμός) ΠΡΔ ΑΤΕ 2014**
- **Στοιχεία Οικονομικής θέσης (ισολογισμός) ΕΚΤΕΡ Α.Ε. 2018**
- **Κλάδος Κατασκευές - Ναυτεμπορική**
- **Αριθμοδείκτες και αποτελέσματα ανά έτος**

ΑΕΓΕΚ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ

ΑΡ.Μ.Α.Ε. : 41846/01ΑΤ/Β/98/394

Τάκη Καβαλιεράτου 7, 145 64 Κηφισιά

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΠΟ 1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 (Τα ποσά σε Ευρώ) (Δημοσιεύσιμα βάσει του Ν. 2190/1920, άρθρο 135, για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, εννοιολογικές και μη, κατά τα ΔΛΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της εταιρίας ΑΕΓΕΚ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ και του Ομίλου της. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιοδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με τον εκδότη, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου του εκδότη, όπου αναρτώνται οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή, όποτε αυτή απαιτείται.

Αρμόδια Αρχή : Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού, Γ.Γ. Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Γεν. Δ/νση Αγοράς, Δ/νση Εταιρειών & ΓΕΜΗ
Ημερομηνία έγκρισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων από το Δ.Σ. της εταιρίας : 25 Σεπτεμβρίου 2017
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής : Θεόδωρος Γ. Ζερβός (Α.Μ. ΣΟΕΛ 17591)
Ελεγκτική Εταιρεία : ΠΜΣ Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Α.Μ. ΣΟΕΛ 166)
Τύπος Έκθεσης Ελέγχου : Σύμφωνη Γνώμη - Έμφαση Θέματος
Διεύθυνση Διαδικτύου Εταιρίας : www.aegek.gr

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου :
Ελευθέριος Τσουγκλίνης
Παύλος Νούσιος
Μιχαήλ Παπαγγέλης
Χρυσάνθη Χατζήσταματία
Αντώνιος Κυριακός

1.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (εννοποιημένα και μη εννοποιημένα)
Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ
ΕΠΕΡΓΗΤΙΚΟ
ΐδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία
Επενδύσεις σε ακίνητα
Αυλα περιουσιακά στοιχεία
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία
Αποθέματα
Απαιτήσεις από πελάτες
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία
Διαθέσιμα και ταμειακά ισόδημα
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ (εννοποιημένα και μη εννοποιημένα)
Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ
Κύκλος εργασιών
Κόστος πωλήσεων
Μικτές Ζημιές
Ζημιές προ φόρων, Χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων
Εξόδα) έσοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας
Ζημιές αποτίμησης ή πώλησης συμμετοχών
Ζημιές προ φόρων (Μείων) / πλέον φόροι
Ζημιές μετά από φόρους (Α)
Κατανέμονται σε:
ΐδιοκτήτες μητρικής
Δικαιώματα μειοψηφίας
Λοιπά συνολικά έσοδα:
Επίδραση ιστιμίων από μετατροπή χρηματοοικονομικών καταστάσεων
Αναλογιστικά Κέρδη / (Ζημιές)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα μετά από φόρους (Β)
Συγκεντρωτικά συνολικά αποτελέσματα μετά από φόρους (Α)+(Β)
Κατανέμονται σε:
ΐδιοκτήτες μητρικής
Δικαιώματα μειοψηφίας
Βασικές ζημιές μετά από φόρους ανά μετοχή (σε €)
Ζημιές προ φόρων, Χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτίματων και συνολικών αποβέσεων

1.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (εννοποιημένα και μη εννοποιημένα)
Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ
ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσης (1/1/2016 και 1/1/2015)
αντίστοιχα
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης (31/12/2016 και 31/12/2015 αντίστοιχα)

1.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (εννοποιημένα και μη εννοποιημένα)
Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ (Έμφαση μέθοδος)
ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
Λειτουργικές δραστηριότητες
Ζημιές προ φόρων
Πλέον / (μείων) προσαρμογές για:
Αποσβέσεις / απομειώσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων
Προβλέψεις
Συναλλαγματικές διαφορές
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα
Πλέον / μείων προσαρμογές για μεταβολές λ/σμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων
Μείωση απαιτήσεων
(Μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζικών)
Μείων/Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβληθέντα
Καταβληθέντα φόροι
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)

Επενδυτικές Δραστηριότητες
Αγορά ενσώματων & άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων
Εισπραχές από πωλήσεις ενσώματων & άυλων παγίων
Τόκοι & μερίσματα εισπραχθέντα

Σύνολο εισροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)

Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες
Εισπράξεις από εκδόθηντα / αναληφθέντα δάνεια
Εξοφλησις δανείων
Σύνολο (εκροών) / εισροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)
Καθαρή (μείωση) αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα & ισόδημα περιόδου (α)+(β)+(γ)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισόδημα έναρξης περιόδου
Ταμειακά διαθέσιμα και ισόδημα λήξης περιόδου

Στις εννοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες και κοινζίες:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΔΡΑ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΙΩΣ. ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡ.ΧΡΗΣΕΙΣ
1. ΑΕΓΕΚ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε. ΚΗΦΙΣΙΑ ΜΗΤΡΙΚΗ 2010
2. ΑΕΓΕΚ ROM ΡΟΥΜΑΝΙΑ 100% Ολική 2004-2016
3. ΑΕΓΕΦ GRUP SRL ΡΟΥΜΑΝΙΑ 100% Ολική 2011-2016
4. ΕΔΑΦΟΣ ROM ΡΟΥΜΑΝΙΑ 100% Ολική 2012-2016
5. GEK-AL Sh.A. ΑΛΒΑΝΙΑ 51% Ολική 2011-2016

Οι κοινζίες εννοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης και, λόγω του πλήθους τους, η αναλυτική πληροφόρηση παρέχεται στις οικονομικές καταστάσεις. Επίσης για τις εταιρίες που δεν εννοποιούνται παρέχεται αναλυτική πληροφόρηση στις οικονομικές καταστάσεις (σχετ.κεφ. 3).

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- 1. Το θέμα έμφασης αναφέρεται στο γεγονός ότι εμφανίζονται αρνητικά αποτελέσματα χρήσεως μετά φόρων, σε επίπεδο εταιρίας και ομίλου, καθώς και ότι τα ίδια κεφάλαια της εταιρίας και του ομίλου είναι αρνητικά και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 47 και 48 του Κωδ. Ν. 2190/1920.
2. Η μητρική εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά έως και τη χρήση 2009. Επίσης, έχει ελεγχθεί και για τις χρήσεις 2011-2015 φορολογικά κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 82 του Ν.2238/1994 και το άρθρο 65α του Ν.4174/2013, όπως ισχύουν ανά περίοδο.
3. Κατά την 31/12/2016 υφίστανται εμπράγματα βάρη επί ακινήτων της εταιρίας ποσού 4.840,00χλ.€.
4. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη : Δε διενεργήθηκαν αγορές και πωλήσεις κατά το χρονικό διάστημα1/1-31/12/2016 του Ομίλου & της μητρικής από και προς συνδεδεμένα μέρη.
5. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού την 31/12/2016 είναι στον Όμιλο 16 και στην Εταιρία 8 άτομα, ενώ αντίστοιχα την 31/12/2015 ήταν 78 και 66 άτομα.

Κηφισιά, 25 Σεπτεμβρίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ & Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Ελευθέριος Τσουγκλίνης
ΑΔΤ ΑΒ 678007

Παύλος Νούσιος
ΑΔΤ ΑΚ 642495

ΕΡΝΣΤ ΚΑΙ ΓΙΑΝΓΚ ΑΝΩΝΥΜΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(ΑΜ ΑΔ 2874)
Νικόλαος Αθ. Ευαγγελόπουλος
ΑΔΤ ΑΕ 038232

ΑΡ.ΑΔ.Ο.Ε.Ε.Α' ΤΑΞΗΣ 0037820

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ποσά σε €		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Σημείωση	31/12/2018	31/12/2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικό			
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	3.1	5.448.181	5.629.469
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	3.2	1	1
Λοιπές μακροπρόθεσμες απατήσεις	3.3	925	925
Αναβαλλόμενες φορολογικές απατήσεις	3.4	662.941	710.852
		6.112.048	6.341.246
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Πελάτες και λοιπές απατήσεις	3.5	2.491.981	2.548.842
Μεταβατικοί λογαριασμοί	3.6	5.600	14.281
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	3.7	791.953	688.472
		3.289.534	3.251.594
Σύνολο ενεργητικού		9.401.582	9.592.840
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους			
Μετοχικό κεφάλαιο	3.8	10.184.070	10.184.070
Λοιπά αποθεματικά	3.9	240.628	240.628
Κέρδη/ (ζημιές) εις νέον		-3.288.568	-3.796.558
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων αποδιδόμενα σε μετόχους μητρικής		7.136.130	6.628.141
Δικαιώματα μειοψηφίας		0	0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		7.136.130	6.628.141
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	3.4	1.038.488	1.124.501
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία		504	504
Σύνολο Μακροπροθέσμων Υποχρεώσεων		1.038.992	1.125.005
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	3.11	71.964	91.131
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	3.10	0	557.796
Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού	3.12	1.154.496	1.190.768
		1.226.460	1.839.695
Σύνολο υποχρεώσεων		2.265.452	2.964.700
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		9.401.582	9.592.840

Οι συνημμένες επεξηγηματικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων

Ποσά σε €

	Σημείωση	ΕΤΑΙΡΙΑ	
		01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Πωλήσεις	3.13	912.211	648.896
Κόστος Πωληθέντων	3.14	-306.132	-268.537
Μικτό Κέρδος		606.079	380.359
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	3.15	39.336	154.528
Έξοδα διάθεσης		0	0
Έξοδα διοίκησης	3.14	-162.078	-150.504
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	3.15	-2.300	-235.708
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		481.037	148.674
Χρηματοοικονομικό Κόστος	3.16	-11.150	-45.304
Κέρδη προ φόρων		469.887	103.371
Φόρος εισοδήματος	3.17	38.102	-4.494
Κέρδη μετά από φόρους		507.989	98.877
Κατανεμημένα σε :			
Μετόχους της μητρικής		507.989	98.877
Δικαιώματα μειοψηφίας		0	0
		507.989	98.877
		507.989	98.877
Καθαρό κέρδος περιόδου		507.989	98.877
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα για τη			
περίοδο μετά από φόρους		507.989	98.877
Κατανέμονται σε :			
Ιδιοκτήτες μητρικής		507.989	98.877
Δικαιώματα μειοψηφίας		0	0
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (ευρώ /μετοχή)	4.4	1,4964	0,2913

Οι συνημμένες επεξηγηματικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις για την χρήση 1/1/2018 έως 31/12/2018

	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
6	122.059	272.528	10.343	12.737
7	20.061	68.387	-	-
8	5.210	31.939	3	1
9	58.193	47.759	54.370	58.461
10	-	-	133.613	219.702
11	611	57.873	-	46.908
13	10.996	16.398	10.511	10.901
14	7.828	15.370	-	-
15	10.944	10.748	10.944	10.748
16	8.186	10.056	39	39
	244.089	531.059	219.823	359.496
17	44.952	48.624	-	-
16	197.804	239.117	41.528	8.971
18	35.354	20.882	-	-
19	179	223	-	-
	8.248	4.998	-	-
20	122.794	76.263	66.569	1.748
	409.331	390.108	108.097	10.719
	653.420	921.167	327.920	370.215
21	187.567	187.567	187.567	187.567
21	194.204	194.204	194.204	194.204
22	171.616	183.898	146.912	147.362
	(292.208)	(322.045)	(249.326)	(216.021)
	261.178	243.623	279.356	313.112
	25.192	28.547	-	-
	286.370	272.170	279.356	313.112
23	63.552	44.492	13.094	15.750
14	223	2.382	1.033	1.124
24	6.636	6.882	430	312
25	61	18.589	-	-
27	1.311	1.365	-	-
28	17	18.460	-	-
	71.800	92.170	14.557	17.186
28	192.444	259.507	14.602	11.703
	2.908	2.292	-	-
18	2.417	1.843	-	-
23	91.497	285.952	16.728	28.046
26	-	653	-	-
25	-	1.692	-	-
27	5.983	4.887	2.676	168
	295.249	556.826	34.006	39.917
	367.049	648.996	48.563	57.103
	653.420	921.167	327.920	370.215

	1/1 - 31/12/2014	1/1 - 31/12/2013	1/1 - 31/12/2014	1/1 - 31/12/2013
	346.147	292.230	3.741	2.345
29	(286.621)	(266.526)	(3.325)	(2.029)
	59.527	25.704	416	316
29	(19.314)	(18.253)	-	-
29	(36.363)	(31.172)	(7.617)	(5.285)
31	3.657	4.368	2.754	2.977
32	(1.853)	(2.876)	(1.296)	(2.438)
10	-	-	(8.437)	(1.521)
6, 8, 9	(6.719)	(19.110)	(4.761)	(9.342)
	(1.064)	(41.339)	(18.941)	(15.293)
33	(16.265)	(13.814)	(3.196)	(1.928)
33	3.172	1.278	531	475
	(13.093)	(12.537)	(2.664)	(1.453)
	(121)	(55)	-	-
	(14.278)	(53.931)	(21.605)	(16.746)
34	(1.879)	3.128	60	(161)
	(16.156)	(50.803)	(21.545)	(16.906)
40	40.052	(22.436)	(11.760)	(91.776)
	23.895	(73.238)	(33.305)	(108.682)
13	(4.075)	(1.440)	(699)	(277)
	1.194	-	-	-
	-	-	336	-
	964	(588)	-	-
	-	435	-	-
	(1.917)	(1.593)	(363)	(277)
	(1.083)	(121)	(88)	(17)
	(3.001)	(1.714)	(451)	(294)
	20.895	(74.952)	(33.755)	(108.977)
	(16.145)	(41.543)	(21.545)	(16.906)
	36.606	(23.084)	(11.760)	(91.776)
	20.461	(64.627)	(33.305)	(108.682)
	(11)	(9.260)	-	-
	3.446	650	-	-
	3.435	(8.610)	-	-
	23.895	(73.238)	(33.305)	(108.682)
	(18.227)	(43.146)	(21.996)	(17.201)
	36.606	(22.857)	(11.760)	(91.776)
	18.378	(66.004)	(33.755)	(108.977)
	(929)	(9.767)	-	-
	3.446	819	-	-
	2.517	(8.948)	-	-
	20.895	(74.952)	(33.755)	(108.977)
35	(0,12)	(0,31)	(0,16)	(0,13)
35	0,28	(0,17)	(0,09)	(0,69)
35	0,15	(0,49)	(0,25)	(0,82)

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (Ατομική και Ενοποιημένη)

(ποσά σε Ευρώ)	Σημ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα πάγια	5	17.960.497	18.109.267	16.134.624	16.288.153
Μείον: Αποσβέσεις Ενσώματων παγίων	5	-11.660.940	-11.398.192	-11.315.793	-11.092.464
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6	29.102	99.584	23.696	94.478
Μείον: Αποσβέσεις άυλων στοιχείων	6	-22.330	-90.978	-19.625	-87.355
Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία		374	574	114	114
Επενδύσεις σε θυγατρικές	8	0	0	7.945.450	7.787.303
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	8	1.266.757	1.519.808	1.305.813	1.705.513
Επενδύσεις σε Κοινοπραξίες	8	1.413.495	1.220.374	412.327	407.327
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	16	0	0	904.822	813.095
Επενδύσεις σε Ακίνητα	7	8.513.000	8.614.266	78.000	156.029
Σύνολο		17.499.955	18.074.703	15.469.428	16.072.195
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	10	15.728	32.545	15.728	32.545
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	9	5.434.347	6.490.798	5.096.571	5.535.399
Προκαταβολές	11	478.698	259.238	478.698	259.238
Επιμετρούμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων χρηματοοικονομικά στοιχεία	13	14.370	18.791	14.370	18.791
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	12	375.853	3.003.307	90.332	2.869.655
Σύνολο		6.318.996	9.804.680	5.695.700	8.715.629
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		<u>23.818.952</u>	<u>27.879.383</u>	<u>21.165.128</u>	<u>24.787.823</u>
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μετοχικό κεφάλαιο	14	7.621.799	7.621.799	7.621.799	7.621.799
Υπέρ το άρτιο	14	5.870.924	5.870.924	5.870.924	5.870.924
Αποθεματικά διάφορα	15	1.308.964	1.308.964	1.290.356	1.290.356
Σωρευμένα κέρδη (ζημιές)		-5.917.940	-5.583.481	-5.143.708	-4.882.219
Καθαρή θέση αποδιδόμενη στους μετόχους της Μητρικής		8.883.747	9.218.207	9.639.371	9.900.861
Δικαιώματα μειοψηφίας		589.510	614.904		
Σύνολο Καθαρής θέσης		9.473.257	9.833.111	9.639.371	9.900.861
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζόμενους	17	61.498	19.415	61.498	19.415
Έντοκα Δάνεια	18	342.812	1.823.931	301.000	1.781.000
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	19	0	676.056	0	676.056
Επιχορηγήσεις	19	120.369	125.183	120.369	125.183
Προβλέψεις	19	1.911.633	1.826.981	1.666.834	1.638.964
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	16	1.099.223	1.293.117	0,00	0,00
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		3.535.535	5.764.684	2.149.701	4.240.619
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις	20	4.804.075	7.951.381	3.577.234	6.554.405
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	18	6.006.085	4.330.207	5.798.821	4.091.939
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		10.810.160	12.281.588	9.376.056	10.646.344
Σύνολο υποχρεώσεων		14.345.695	18.046.272	11.525.756	14.886.963
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		<u>23.818.952</u>	<u>27.879.383</u>	<u>21.165.128</u>	<u>24.787.823</u>

IV. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Συνοπτική Δημοσιευμένη Μορφή

<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>	Σημείωση (ΚΕΦ.9)	<u>ΟΜΙΛΟΣ</u>		<u>ΕΤΑΙΡΕΙΑ</u>	
		<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	10	354.076,23	360.245,42	340.502,19	344.860,39
Επενδύσεις σε ακίνητα	10	7.891.000,00	7.891.000,00	7.829.000,00	7.829.000,00
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	10	1,17	8,80	1,17	8,80
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	15	2.897.923,10	3.487.911,63	3.148.920,86	3.927.387,89
Αποθέματα-Απαιτήσεις από εκτέλεση έργων	13	2.908.281,04	1.813.679,62	2.908.281,04	1.813.679,62
Απαιτήσεις από πελάτες	14	2.466.167,15	2.008.062,69	2.462.819,15	2.004.714,69
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	15	5.599.143,66	3.881.571,73	5.032.332,04	3.273.390,61
Ταμειακά διαθέσιμα & ταμειακά ισοδύναμα	16	6.834.919,07	4.892.860,39	6.793.760,51	4.618.765,80
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		<u>28.951.511,42</u>	<u>24.335.340,28</u>	<u>28.515.616,96</u>	<u>23.811.807,80</u>
<u>ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ</u>					
Μετοχικό Κεφάλαιο	22	5.850.000,00	5.850.000,00	5.850.000,00	5.850.000,00
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	22	14.216.461,18	13.684.788,03	13.723.572,81	13.128.024,14
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων ιδιοκτητών μητρικής (α)		<u>20.066.461,18</u>	<u>19.534.788,03</u>	<u>19.573.572,81</u>	<u>18.978.024,14</u>
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	18	0,00	0,00	0,00	0,00
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	17	278.236,91	328.529,22	278.208,15	328.509,59
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	19	8.606.813,33	4.472.023,03	8.663.836,00	4.505.274,07
Σύνολο υποχρεώσεων (β)		<u>8.885.050,24</u>	<u>4.800.552,25</u>	<u>8.942.044,15</u>	<u>4.833.783,66</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (α)+(β)		<u>28.951.511,42</u>	<u>24.335.340,28</u>	<u>28.515.616,96</u>	<u>23.811.807,80</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 39 έως 88 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής της ετήσιας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

B. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	Σημ. (ΚΕΦ. 9)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Κύκλος εργασιών	2	22.756.890,20	8.426.953,59	22.756.890,20	8.176.953,59
Κόστος Πωλήσεων	3	-19.676.518,72	-7.904.560,79	-19.676.518,72	-7.763.717,78
Μικτά κέρδη		3.080.371,48	522.392,80	3.080.371,48	413.235,81
(% επί αμιγούς κύκλου εργασιών)		13,54%	6,20%	13,54%	5,05%
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	5	51.311,92	70.827,06	25.209,57	59.864,54
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	4	-1.425.957,52	-1.434.596,99	-1.365.561,17	-1.405.617,06
Άλλα έξοδα εκμετάλλευσης	5	-31.953,26	-568.765,14	-14.740,24	-560.277,90
Κέρδη/ζημιές προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελ. και αποσβέσεων		1.722.735,81	-1.362.487,09	1.771.402,57	-1.447.617,33
(% επί του συνολικού κύκλου εργασιών)		7,55%	-16,03%	7,78%	-17,57%
Αποσβέσεις		-48.963,19	-47.655,18	-46.122,93	-45.177,28
Κέρδη/ζημιές προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		1.673.772,62	-1.410.142,27	1.725.279,64	-1.492.794,61
(% επί του συνολικού κύκλου εργασιών)		7,34%	-16,59%	7,57%	-18,12%
Χρηματοοικονομικά έσοδα	6	1.983,42	5.200,99	1.922,44	5.069,26
Χρηματοοικονομικά έξοδα	6	-352.754,82	-272.835,85	-352.683,82	-272.668,72
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	7	143.658,99	8.639,67	57.349,55	-130.918,52
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		1.466.660,21	-1.669.137,46	1.431.867,81	-1.891.312,59
(% επί του συνολικού κύκλου εργασιών)		6,43%	-19,64%	6,29%	-22,96%
Μείον φόροι	8	-934.976,81	325.145,91	-836.319,14	396.860,19
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους (Α)		531.683,40	-1.343.991,55	595.548,67	-1.494.452,40
(% επί του συνολικού κύκλου εργασιών)		2,33%	-15,82%	2,61%	-18,14%
Κατανέμονται σε:					
Ιδιοκτήτες Μητρικής	9	531.683,40	-1.343.991,55	595.548,67	-1.494.452,40
Λοιπά συνολικά έσοδα :					
Στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων					
Επίδραση ισοτιμιών από μετατροπή οικονομικών καταστάσεων		-10,25	-437,37	0,00	0,00
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)		-10,25	-437,37	0,00	0,00
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)		531.673,15	-1.344.428,92	595.548,67	-1.494.452,40
Ιδιοκτήτες Μητρικής	9	531.673,15	-1.344.428,92	595.548,67	-1.494.452,40
Αριθμός μετοχών (τεμάχια)		11.250.000	11.250.000	11.250.000	11.250.000
Μέσος σταθμικός αριθμός μετοχών (τεμάχια)		11.250.000	11.250.000	11.250.000	11.250.000
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή-βασικά		0,0473 €	-0,1195 €	0,0529 €	-0,1328 €

Οι σημειώσεις στις σελίδες 39 έως 88 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής της ετήσιας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Κατασκευές

Κλάδοι ΧΑ

Warrants

ΠΙΝΑΚΑΣ

ΤΑΜΠΛΟ

ΤΡΕΕΜΑΡ

ΣΥΓΚΡΙΣΗ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Σύμβολο	Όνομα	Τελευτ. Τιμή	Διαφ.	Διαφ.%	Όγκος	Αγορά Τεμ. x Τιμή	Πώληση Τεμ. x Τιμή	Τελ. Πράξη
ΑΒΑΞ	ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	0,6020	+0,0160	+2,73%	154.562	x 5.935x0,6020		17:17
ΑΕΓΕΚ	ΑΕΓΕΚ Α.Ε	0,0350				x	x	
ΒΙΟΤ	ΒΙΟΜΗΧΑΝ. ΤΕΧΝ. ΕΡΓΑ	0,2900	-0,0620	-17,61%	45.909	x 1.000x0,2900		17:12
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε	7,7500	+0,2300	+3,06%	236.360	x 6.114x7,7500		17:10
ΔΟΜΙΚ	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε. (Κ	0,3340	+0,0100	+3,09%	47.200	x 4.323x0,3340		17:19
ΕΚΤΕΡ	ΕΚΤΕΡ Α.Ε. (ΚΟ)	0,8960	-0,0070	-0,78%	33.273	x 257x0,8960		17:11
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ	1,6500	-0,0690	-4,01%	524.330	8.490x1,6500	x	17:16
ΙΝΚΑΤ	ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΚΑΤ.Α.Ε.ΤΕΧΙ	1,2750	+0,0300	+2,41%	17.754	x 259x1,2750		17:10
ΚΛΜ	Κ.Λ.Μ. Α.Ε. (ΚΟ)	0,6220	+0,0760	+13,92%	111.018	x 4.604x0,6220		17:17
ΠΡΔ	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ Α.Τ.Ε (Κ	0,2420	+0,0020	+0,83%	3.600	400x0,2420	x	17:09

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	2014	2015	2016	2017	2018
1	ΔΟΜΙΚ	71.53%	79.83%	58.45%	60.24%	71.59%
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	129.54%	102.24%	141.58%	119.86%	131.72%
3	ΙΝ. ΚΑΤ	138.60%	127.30%	119.62%	123.81%	116.60%
4	J & P ΑΒΑΞ	127.63%	124.05%	113.87%	121.79%	108.78%
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	183.20%	155.30%	154.88%	12.39%	6.25%
6	ΒΙΟΤ	31.20%	26.54%	23.05%	20.75%	17.90%
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	119.81%	25.91%	312.15%	281.67%	206.91%
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	161.06%	136.83%	136.83%	139.86%	146.62%
9	ΚΛΜ ΑΕ	84.98%	147.63%	147.63%	176.75%	268.21%
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	191.87%	147.38%	147.38%	142.49%	154.77%

ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΚΩΝ

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ		2014	2015	2016	2017	2018
A/A						
1	ΔΟΜΙΚ	2.26%	-5.400%	-3.74%	-29.70%	-2.25%
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	-5.93%	1.94%	8.05%	12.94%	4.34%
3	ΙΝ. ΚΑΤ	-4.1%	-2%	0.20%	1.00%	1.50%
4	J & P ΑΒΑΞ	-11%	-10.46%	-6.02%	-0.35%	-5.63%
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	-32.23%	-25.28%	-51.71%	-156.49%	-134.38%
6	ΒΙΟΤΕΡ	-245.69%	-722.66%	-3197.1%	-26.28%	-21.97%
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	1.22%	2.38%	2.22%	-19.81%	6.44%
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	-0.70%	3.47%	-1.94%	-2.13%	1.39%
9	ΚΛΜ ΑΕ	-35.50%	24.41%	39.24%	12.87%	49.38%
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%

ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ (ΚΕΡΔΗ Η' ΖΗΜΙΑ)

A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	2014	2015	2016	2017	2018
1	ΔΟΜΙΚ	-8.59%	-9.25%	-2.63%	-24.89%	-0.22%
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	-6.39%	-0.44%	3.94%	8.00%	2.56%
3	ΙΝ. ΚΑΤ	0.29%	-4.03%	-1.25%	-0.28%	-0.49%
4	J & P ΑΒΑΞ	-7.83%	7.52%	-7.98%	-0.82%	-3.27%
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	-36.55%	-228.46%	-67.79%	-174.96%	-13.96%
6	ΒΙΟΤ	-271.13%	-823.72%	-3347.01%	-9757.78%	-5394.12%
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	-0.98%	2.72%	0.60%	-15.95%	2.34%
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	-0.97%	-3.86%	-4.98%	-0.51%	5.15%
9	ΚΛΜ ΑΕ	-44.72%	24.78%	41.20%	15.24%	55.69%
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	2014	2015	2016	2017	2018
1	ΔΟΜΙΚ	38.86%	35.17%	26.53%	22.79%	28.56%
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	43.14%	46.33%	46.58%	34.53%	34.06%
3	ΙΝ. ΚΑΤ	64.10%	62.60%	58.50%	61.50%	59.30%
4	J & P ΑΒΑΞ	60.05%	59.48%	59.26%	53.99%	47.30%
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	92.65%	89.57%	90.97%	84.89%	88.60%
6	ΒΙΟΤ	34.52%	35.97%	35.91%	36.52%	36.37%
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	64.45%	62.56%	57.54%	50.22%	61.51%
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	47.37%	47.64%	43.65%	43.13%	43.13%
9	ΚΛΜ ΑΕ	37.65%	32.45%	34.84%	33.90%	34.99%
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	63.55%	49.30%	48.40%	48.47%	51.38%

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ						
A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	2014	2015	2016	2017	2018
1	ΔΟΜΙΚ	64.14%	58.69%	66.04%	58.73%	58.95%
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	31.18%	27.48%	24.08%	23.10%	22.22%
3	ΙΝ. ΚΑΤ	78.00%	64.40%	59.60%	52.10%	51.00%
4	J & P ΑΒΑΞ	18.45%	15.65%	9.74%	9.73%	8.54%
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	-35.95%	-46.87%	-58.76%	-85.75%	92.22%
6	ΒΙΟΤ	-17.56%	-26.22%	-37.22%	-44.29%	-49.49%
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	238.80%	269.92%	405.27%	406.93%	225.85%
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	36.56%	34.48%	29.89%	31.97%	25.34%
9	ΚΛΜ ΑΕ	89.13%	161.92%	186.81%	223.57%	315.00%
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	41.61%	51.82%	44.27%	41.56%	69.05%

ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	2014	2015	2016	2017	2018
1	ΔΟΜΙΚ	61.14%	63.12%	73.47%	77.21%	74.99%
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	56.86%	53.67%	53.42%	65.47%	65.94%
3	ΙΝ. ΚΑΤ	31.55%	28.94%	30.92%	30.80%	29.20%
4	J & P ΑΒΑΞ	10.21%	9.42%	8.79%	11.17%	12.97%
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	5.50%	4.84%	5.11%	14.36%	24.80%
6	ΒΙΟΤ	59.65%	90.59%	59.09%	59.59%	61.45%
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	27.18%	28.19%	32.06%	33.91%	28.48%
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	81.07%	78.90%	32.13%	34.44%	67.94%
9	ΚΛΜ ΑΕ	37.65%	32.45%	57.97%	58.68%	57.95%
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	26.25%	37.43%	51.60%	51.53%	48.62%

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΡΟΣ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	2014	2015	2016	2017	2018
1	ΔΟΜΙΚ	0.64	0.59	0.54	0.48	0.51
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	0.42	0.40	0.36	0.29	0.29
3	ΙΝ. ΚΑΤ	1.18	1.25	1.36	1.89	1.98
4	J & P ΑΒΑΞ	1.53	1.44	1.01	0.79	0.60
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	-42.21	-40.18	-49.87	-57.16	-47.43
6	ΒΙΟΤ	-0.36	-0.61	-1.00	-1.33	2.43
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	2.59	2.47	2.50	2.37	2.43
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	0.63	0.62	0.72	0.34	0.52
9	ΚΛΜ ΑΕ	1.25	1.91	1.12	1.18	1.31
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	0.85	0.71	0.59	0.57	0.84

ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	2014	2015	2016	2017	2018
1	ΔΟΜΙΚ	1.56	1.84	1.51	1.29	1.36
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	3.21	3.64	4.15	4.33	4.50
3	ΙΝ. ΚΑΤ	1.28	1.55	1.68	1.92	1.96
4	J & P ΑΒΑΞ	5.42	6.39	10.27	10.28	11.71
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	-2.78	-2.13	-1.70	-1.13	-1.08
6	ΒΙΟΤ	-5.70	-3.81	-2.69	-2.26	-2.18
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	0.42	0.37	0.25	0.25	0.44
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	2.74	2.90	3.35	3.13	3.95
9	ΚΛΜ ΑΕ	1.12	0.62	0.54	0.45	0.32
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	2.40	1.93	2.26	2.41	1.45

ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	2014	2015	2016	2017	2018
1	ΔΟΜΙΚ	0.07	0.19	0.04	0.32	0.29
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	0.84	0.91	1.41	1.62	2.16
3	ΙΝ. ΚΑΤ	0.22	0.23	0.39	0.25	0.38
4	J & P ΑΒΑΞ	1.99	2.36	4.30	3.63	5.42
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	-1.85	-1.45	-1.26	0.00	0.00
6	ΒΙΟΤ	-0.42	0.00	0.00	0.00	0.00
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	0.16	0.00	0.00	0.00	0.00
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	1.14	1.13	1.34	1.37	1.92
9	ΚΑΜ ΑΕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	0.97	1.00	1.17	1.23	0.62

ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ						
A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	2014	2015	2016	2017	2018
1	ΔΟΜΙΚ	0.80	0.80	0.58	0.59	0.70
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	1.20	1.25	1.36	1.15	1.27
3	ΙΝ. ΚΑΤ	1.23	1.17	1.09	1.13	1.06
4	J & P ΑΒΑΞ	1.03	1.08	1.09	1.18	1.21
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	6.32	0.34	4.14	0.12	0.06
6	ΒΙΟΤ	0.31	0.27	0.23	0.21	0.20
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	4.58	1.66	2.20	3.10	1.68
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	1.57	1.42	1.33	1.36	1.44
9	ΚΛΜ ΑΕ	0.85	1.21	1.48	1.77	2.68
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	1.92	1.58	1.47	1.42	1.55

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	2014	2015	2016	2017	2018
1	ΔΟΜΙΚ	0.77	0.77	0.54	0.56	0.60
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	0.79	0.85	1.35	1.15	1.25
3	ΙΝ. ΚΑΤ	1.21	1.14	1.07	1.12	1.03
4	J & P ΑΒΑΞ	0.84	0.90	0.82	0.73	0.75
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	1.37	1.22	1.32	0.08	0.03
6	ΒΙΟΤ	0.09	0.07	0.23	0.21	0.03
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	3.28	2.04	2.52	1.95	1.42
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	1.50	1.29	1.33	1.39	1.41
9	ΚΛΜ ΑΕ	0.96	1.48	1.20	2.15	3.22
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	7.03	0.52	0.43	0.41	0.51

ΜΙΚΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ (ΚΕΡΔΟΣ Η' ΖΗΜΙΑ)						
A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	2014	2015	2016	2017	2018
1	ΔΟΜΙΚ	0.20	0.08	0.08	0.04	0.05
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	0.07	0.11	0.18	0.20	0.17
3	ΙΝ. ΚΑΤ	0.17	0.18	0.17	0.18	0.15
4	J & P ΑΒΑΞ	0.11	0.08	0.06	0.05	0.05
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	-0.16	1.78	-0.02	-0.15	0.06
6	ΒΙΟΤ	-0.81	1.77	-9.45	36.02	-4.46
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	0.03	0.14	0.14	0.06	0.003
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	0.09	0.09	0.07	0.11	0.07
9	ΚΑΜ ΑΕ	-0.11	0.66	0.68	0.59	0.66
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ Α	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΑΓΙΑ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ						
A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	2014	2015	2016	2017	2018
1	ΔΟΜΙΚ	0.07	0.63	0.65	0.66	0.72
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	0.08	0.08	0.07	0.06	0.09
3	ΙΝ. ΚΑΤ	0.07	0.07	0.07	0.07	0.08
4	J & P ΑΒΑΞ	0.14	0.12	0.08	0.09	0.09
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	0.29	0.27	0.23	0.18	0.17
6	ΒΙΟΤ	0.10	0.10	0.07	0.06	0.03
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	0.17	0.15	0.10	0.13	0.138
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	0.22	0.25	0.25	0.20	0.19
9	ΚΛΜ ΑΕ	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	0.03	0.02	0.01	0.01	0.02

ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ

A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	2014	2015	2016	2017	2018
1	ΔΟΜΙΚ	1.14	1.23	1.21	1.31	1.55
2	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	0.92	0.94	1.07	1.24	0.89
3	ΙΝ. ΚΑΤ	1.03	1.17	1.13	1.15	0.99
4	J & P ΑΒΑΞ	1.41	4.75	1.33	0.92	0.88
5	ΑΕΓΕΚ ΑΕ	1.15	2.75	1.44	0.88	13.22
6	ΒΙΟΤ	14.67	38.04	24.61	23.73	43.58
7	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	0.46	0.61	0.32	0.57	0.437
8	ΕΛΛΑΚΤΩΡ	0.88	0.94	0.73	0.67	0.54
9	ΚΛΜ ΑΕ	2.08	9.32	7.91	6.85	4.01
10	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00